

העוול והזד

מנחם בגין על

מיבצע לכיבוש

עזה!

משתמשי
קרן המגן

דשימה דביעית

מס' 946
1.12.1955
מ"ו כסלו
תשט"ז
המחיר:
350 פר.

בלי מורא -
בלי
משוא פנים

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכי-משנה:
דוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
איתן נבירול

הכתב הראשי:
אליהו כרמל

חברי המערכת:
ישראל ביבר, ניצה גבי, לילי גלילי, דוד הורוביץ, רותי ורד, רוני זורר, אברהם חרמון, אסתר טאובר, משה לשם, אביבה סטן, עמוס קינן, שלמה קרן, סילבי קשת.

הציר הראשי:
שמאל ברתור

מנהל מבצעים:
שלמה אדיר

עורך טוס:
אריה אריאל

מנהל מעבדה:
נתן רוזן

רח' גליקסון 8 תל-אביב. טען המברקים:
עולמפרט" ת. ד. 136, 1970 26785.
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
ז'פוט ישראל בע"מ, ת"א סל. 23204.

אין המערכת אחראית עבור תוכן המודעות.
מלבד עבור מודעות המסתמכות תחת הכר
התר, "דו"ח לצרכן", "דו"ח לבחור", "דו"ח
לנוסע" וכו' המוכנות על-ידי תבוי המערכת
ונבדקות על-ידי המדור, "דו"ח לבחור" כולל
מודעות מטעם מפלגות וארגונים ציבוריים
אשר אין המערכת אחראית לתוכןן ול-
דעות המובעות בהן ושאינן משקפות כי
שום צורה שהיא את דעות המערכת.

העתון הנקרא ביותר במדינה

216 י"ר.

שנים מספר, אם כי אולי באילו הפסקות קצרות.

לומר את האמת, לא תמיד זה כל כך נורא להיות בבית לבד. אך הדבר הוא כל כך נורא כשבבית חושבים כמה אני מסכנה, ובטח אם אחז לא רוצה אותי בחברתו. אך כמו שאמר רים, מתרגלים לכל, וגם לזאת התרגלתי. אף על פי שעברתי משרבים די קשים. לפע' מים ניסיתי להשנות קצת, אך זה לא הלך. אם הייתי יוצאת עם מישהו, הייתי מרגישה שפשוט אין לי נושא משותף, אין לי על מה לדבר, ולא היות והמלים היו בלתי-נחוצות.

המסיבות הסלוגניות, כפי שהן נקראות גם כן לפעמים, קשה לי להבין מה בני-אדם מוצ' אים בהן. איך אפשר באופן קבוע לבלות ערבים שלמים רק בריקוד ואכילה. יתכן ויש כאלה שהדבר גם כן אינו מוצא חן בעיניהם, אך הם משלימים עם זאת: יותר טוב מאשר לא כלום. ניסיתי להיות אחראת ולא הצלחתי. נזכר ולא להשלימים, שלא מקדישים זמן למחשבה מדוע החיים ריקים מתוכן וללא מטרה — לאלה יותר טוב. אך לבסוף איני מצטערת שאני אחראת. לא חסרו רגעי ייאוש, ועדיין אינם חסרים, כשהרגשתי שהשנים חולפות, ואני נשארת במקום, שאני לא כלום גדול, שעדיין לא יודעת כלום, לא מתפתחת כפי שהייתי רוצה. הלימודים — ממש עיגול. אפילו כשקורה פעם והחומר הנלמד כבר מעניין, הוא מוצ' בר עליי המורים בצורה איומה. אני ממש מחכה לרגע שאסיים את הלימודים בבית-ה ספר ואיני מקנאה בכל אלה הלומדים שם. מה חסר? אסר חיים. חסר ענין בלימודים.

הרשיתי לעצמי להפך את עקרון הפרטיזם ולפרסם מכתב זה, כלשונו ממש, מפני שאני מרגיש כי התוכן שבו אינו פרטי. הוא נוגע לכולנו, בחברה, כעם. כי בסופו של דבר זהו כתב-אישום נגדו, נגד אותם שהיו צרי' כים לתת תוכן לחיים גם בשעה שאין התור' תחים רועמים, שהיו צריכים להלחם נוער זה למעשים גדולים ולצידה גדולה. כי זהו חומר-הגלם הקר ביותר במדינה, והוא מועט מדי מכדי שנוכל להרשות לעצמנו לבזוזו.

לוי שטרן

מכתבים

הנוכחי במנחה למנוע מלחמה ולהשכין שלום. כל אדם מעוניין בשלום. אומנם לא הכל הכיר בערכו של השלום, גם עבר אל-נאצר לא הכיר בכך, אולם על ישראל ויתר העמים החיים למען השלום לעזור לו להבין ולהכיר, בדרכי שלום.

זמיר נ, הגליל המערבי

...לא, לא נזוז מפה — בלשונו הקודש שלנו; בגינוי מה: "ניאט" — בשפתם של הארץ; ארם בולגאניו ושליחו מולטוב; בנירסה אחת — בשפת אלכיון הנאורה והמתקדורת שוב לשנת ישראל — בשפתו של שקספיר וש' אירן, להבדיל: "נו", זאת אומרת, תמיד לאו מוחלט — לא נזוז מפה.

מרדכי הירור, כפר-אטא

מצפון משומר

בעקבות מכתבו של שלום זמיר (העולם הזה 943) הייתי צמיע לו שיכנים את מצפוני ל- קופסת שימורים וישלחו יחד עם תרומתו, עליו לדעת שעל רגשותיו ההומאניים והפאציפיסטיים יצטרך מיהו להגן בדרך מאד לא אנושית (לפי השקפתו) הנקראת בשפה פשוטה: מלחמה. דם ומות על מנת שיוכל זמיר לשמור על מצפונו. עוד בעלי מצפון טהור כאלה, ואברנו...

שמואל חרמוני, עפולה

...מדוע לא מסר שלום זמיר את המשתעשעה הלירות לידו מנדודי אדם, או לקרן הקיימת לישראל?

אריאלה ארז, נהלל

אמו של עמוס
בכתבתכם על קרן-המנן ועל התורמים לה (העולם הזה 942) הזכרתם את הנכדת בראנס שבה נפל בשחרור דירי-אסין בשורות האצ"ל, נפגשתי עם הנכדת בראנס בירושלים, עם הניעה ארצה ב-1950, וזוכרתי את דבריה האציליים על נאותה על בניה שאחר מהם נפצע באפריקה הצפונית מיריות פורקים ערביים, ועל בנה עמוס אשר נפל בקרב. מרה היתה הרגשתה כאשר משרד הבטחון סירב להכיר בבנה כחלל צה"ל, כאשר נפל בשורות האצ"ל. קושים היו חבלי קליטת משפחתי תה המטופלת בילדים וחסרת מפרנס ראוי לשם זה; ונאם אמהות כאלה לנו — לא אבדה תקוה כי גם בחזית הפנימית ננצח.

שמעון בן-שמעון, יפ

עמנואל איש ניצנה
בעקבות מכתבתכם על חללי ניצנה (העולם הזה 943) הייתי רוצה להוסיף את הפרטים הבאים: עמנואל שרעבי (עמון) בן למשפחה רחית, בוגר בית-הספר הממלכתי לבנים מורחל וחניך בית-הספר המקצועי שבת, נטש את העיר בטרם מלאו לו 18 שנה והצטרף למתנדבות-העבודה של יחידות הנדע' שיצאו להכשרה, ומשם עבר ל- שירות צה"ל. כבר במחנה האימונים נתגלה כשרונו וכלותם נועז.

נפל, עוד בטרם מלאו לו עשרים אביבים. עמנואל ירד לנצח.

ונפל על משמרתו ככל הניבירים אשר נפלו לפניו.

שלמה ירון, קיבוץ נחשולים

הנחבאים אל הכנים
אשרי העשירים, השונאים כל פרסום (למשל, בספר הנישואים) והגם כן ענותניו וצנועים שאף אינם רוצים כי יזכר שמם בין תורמי קרן-המנן. יפה לראות שגם בימינו האנושים אשר מכיסם

ומעלה גבוהים מכל העם נחבאים אל הכלים, עד שבא העולם הזה (943) והלאה...

יהודית וסרמן, חיפה

שברו את הכלים / ולא משהקדם...

אמר הנוצרי: יעבור נמל בקוף של מחט לפני שיעבור עשיר כשערי מלכות השמים!

אברהם ברק, רמת-גן

או בפנקסי קרן המנן.

מרשנו שמעון דיסקין לא תרם 2000 ל"י לקרן המנן. (העולם הזה 943) כי אם 5000 ל"י, כפי שנזכר מהעתיק חליפת המכתבים המצורפת.

שוארץ, שאמר ותוסיפה, עורכיידי, ירושלים

הקבלן דיסקין תרם 2000 ל"י, הבטיח להוסיף 3000 ל"י בתאריך לא-קבוע.

אני מצפת

פרשת עברון, שנתפצלה במלואה בהעולם הזה (944) היא הוכחה נוספת לנסיגות ההשתל-טות הדוקטוריות של המפלגות המפא"יית, אשר העולם הזה הוא אחד המכשולים העיקריים בדרכה, לאחר שהוכיח שוב את אמיתות הכותרת המת-נוספת בראשו. שאר העיתונים במדינה, הקופצים על כל יריעה בשטחיות, הם הם המשרתים האמיתיים של השליטים המפלגתיים במדינה!

מיכאל כן-אריה, ירושלים

קבלו נא את ברכתי ותודתי על שריתמתכם הי-אנושית ביחס לענייני. (העולם הזה 944). המשיכו בסיסמתכם, "לא משוא-פנים!"

יוסף עברון, רמת-גן

ל' קרה הדבר בכל מקום אחר בארץ, לא הייתי מאמינה. אבל בצפת — שם הכל אפשרי.

בתיה גל, טבריה

אצלנו טבע שכזה, אצלנו גזע שכזה, אצלנו מין שיטה כזאת, למפגנה נכונת, אין מפגס — אתה מצפת, אתה מצפת!

כל הכבוד לעורכיידי תמיד על עוז רוחו, וכן לכם על הפרסום. אבל בואת לא די כמו בניולי המשפט המכונים על רוסק, האם דאג שר הי-משרת שצוות קצינים המכתמים עריות יסולקו מתפקידיהם? לדעת! היה צורך לבקש מהשופט, נוסף על טיהור שמו של עברון, לסקר את הפרט מכל תפקיד ממשלתי. הנסיגות לימדנו כי אנשים מסוג זה, השייכים למפלגה הנכונה כמכיר, ממשי-כים לכהן במקום אחד בתפקיד מכובד כפיצוי.

כרמלה פרץ, ירושלים

המשיכו, המשיכו רודפי ת, דימוקרטית" בי-ממשלה, השחיתות, התעללות, כך מניע לנו שנתנו לכם לעלות: רדפו את הישרים (האיש) שהובא לדון על ירוש"ל. העולם הזה 944) ו-התעללות בערכים, דווקא באותם ערכים שבחרו בכס ולא ברחו בשעתו; הכריזו על מנבית וקראו לה "קרן-המנן" ואילו אתם — שבו לכם במלון הנשיא והוציאו 280 ל"י ליום!

גרשון שטרן, קרית-שמונה

כשלקחת ליד את נילון העולם הזה (944) הרגשתי עמי צעיר כ-400 שנה, מאחר שעל עמוד השער היה כתוב: ב' כסלו שט"ז. ציפיתי, איפוא, לראות את שמו של יעקב טירדו ברגשיה השחורה של משתמטי קרן-המנן — אך לא רובים ולא יער. שום חרשה על האנוסים ש-התיישבו בממסטרדם, שום משהו מתעלולי רבי מנשה בן ישראל. ואחם עוד קוראים לעצמכם שבעות לאינפורמציה!

מרדכי דן, תל-אביב

איזהו חכם? נתון הרואה את הנולד (בעוד 400 שנה)!

מי מקנא?

מכתבי זה מכונן אל כל הפקידים, עובדי עבודה קלה, ובפרט אל אלה המומחים בשכירות. האם ניסו פקידים אלה אי-פעם לחשוב על פועל העובד שמונה שעות בלחץ שמש, ואם כן — לא לפקידים הכולות לאיים בשכירות ולהסגיר את כל הישוב. מה תהיה דעתם לו כל הפועלים בארץ יושבו בירושלה לתשלום 25 ל"י ליום עבודה, הלא גם אז יהיה זה מעט בהשוואה לפקידים. ינמו נא לחשוב קצתו

אלברט קובי, ירושלים

נבט עז הראש
בבן פתח-תקוה, דור שלישי, חייב אני להעמידכם על טעות נמה בזכרונותיו של עקרה-שמורים אברהם שפירא (העולם הזה 944). לכל בני פתח-תקוה ידוע שיהודה ראב חי עוד הרבה שנים אחרי שקיבל מכת נבטם בראש, ולא מת מיד לאחריו — כפי שנתבס — אלא נפטר בשיבה טובה רק לפני שנה מעטות. כמכיר, האיש אשר כיסה את אברהם שפירא בעביה למען יחשבוהו ערבים כמת, היה כבי המנות רבי משה בכר, אשר כבר העמיד את אברהם שפירא על טעותו והאחרון הבטיחו לתקן זאת בספרו, אלא שכנראה במקום ישיש זיגנה — שם השיכתה.

מ. בן-גל, פתח-תקוה

האיש מפזנמיקה
השומר אברהם שפירא מספר שמשכורתו אצל הכרון היתה שלושה נפוליונים. אם כך, מדוע לא ניהל לירות שלנו את השם "בנדרוניוס"? ואו נזכר למכור כך: "שהותו של ראש-הממשלה במלון הנשיא, יחד עם פמילייתו, עולה 280 בנדרוניוס. מדי יום ביומו, "מדרו אנשים, העולם הזה 944).

עליזה כוך, נהריה

חתונה במעבדה
אני מקווה שתסלחו לי אם אומר לכם כי כתבתם דינע על נקודה חשובה מאד כאשר ראינו את ויקי טוריה בבית-הדין הרבני "גרושה בעל כוונתה" (העולם הזה 944). היה עליו לחקור מה טיב התעני-דות שבדבריה. אשה זו מצינה צלום משונה מאד, אשר קורותיו משונים עוד יותר: תמונת דרכון שלי שהניקה ליריה, הנורדה וצורפת למתנתה, היא כשהיא מצולמת בבגדי חתנה. כל צלם טירוף היה מנלה זאת על נקלה.

יחזקאל ציון שבו, לוד

שבי דהיילוסם
התפלאתי מאד לקרוא במאמרם על השבויים המצריים (העולם הזה 944) כי הקצין-השבוי המצרי, סגן סמיר עזאם, העמיד לרשותו משרת סודאני, נשאלת השאלה מדוע יורשה לו להחזיק משרת אישי, מאחר שדון שבו כדון חזיל צה"ל בעל אותה דרגה, ומאחר שבצה"ל לא נהוג כדבר הזה, ומדוע שיהיה לו לזכוסם כזה?

יצחק בן, חיפה

ואוהב גר לתת לו לחם ומשרת... כי גר היית בארצו.

צואר הבקבוק

נמנה לי שהניע הזמן בו תחיל מדינת ישראל לייצר לעצמה פצצה אטומית אחת. את התפקיד הזה אפשר להטיל על מכוני וייצמן, שהציגו לכיכר בהמצאותיו הזמן האחרון. באשר לאוראניום — לא יהיה קשה למצואו בנגב העשיר, צריך רק לספק מכשירי נייגר נגדשים אשר יצאו למלאכת הבילוש, כפי שעושים באמריקה. אין צורך לייצר פצצה גדולה דווקא, אפשר להסתפק במטנטות ולק-טוב לא: "בקבוק וייצמן" (עקב משקל, "בקבוק מוליך שוב"). לדעתי עשוי בקבוק אחד כזה להביא בכפיו שלום מיידי לכל האזור.

(מישהו מתנגד?)

תנן גולדגרט, חולון

בתנאי שלא יוצר צואר-בקבוק בדרך.

סתר חדיפין

אני הנני בולאי המעוניין בהיכרות עם אחד או שני אוספטיבולים בישראל למטרת חליפת בולאי דואר החומים. המעוניינים וואילו לשנן אלי משלוח של בולים כפולים שברשותם ואני אשגר אליהם מיד הבילה נאה של בולאי ארצות-הבית.

ה. ס. בלאקשטיין, ניו-יורק

המעוניינים יפנו לפי הכתובת:

Mr. H. C. Blanksten
175 West 93rd Street
New York 25, N.Y. — U.S.A.

עמוס מתבקש להתקשר עם העורך

העולם הזה 946

גן עדן שכל מפנינים

מסביבו הכדורים. חיל כזה אינו מאריך לחיות. אולם קשה היה להאשים את הציבור. שום ציבור אינו מסוגל לשמור על המתח הנפשי של חיל בליל קרב, שעה שמנהיגיו נזהרים כאלו אין להם מה לעשות מלבד ל- קטוף פרחים בשדה.

נאנח השבוע בדכאון-מה אחר האישים הי- חשובים ביותר בארץ: "אין כיום במדינה חמשה אנשים התושבים יחד על העתיד!"

כ ילדה שנושכה עלידי הכלב השר- טה, שיחקה השבוע צמרת ישראל — בחורי הממשלה, במרכזי המפלגות, באולמי ההסתדרות.

היא שיחקה ברעיון של עצירת האינפלציה. היא דנה אם להקפיא במקצת את השכר, וכיצד לרסן את יוקר-המחיה המקפיץ. היה זה כאילו קבע הרופא מנה של שמן-קיק ל- אדם שנדרס עלידי משאית בת 20 טון. בכל רגע עלולה לפרוץ מלחמה. אין שום ספק שתגרום מייד להפסקת המענקים הי- אמריקאיים. יתכן מאד שתגרום להפסקת הי- שילומים. ואולי גם של המגבית היהודית הי- מאוחדת.

איש אינו יכול לדעת בבירור באיזו מידה תשתתפנה המעצמות הגדולות בהטלת המ- צור על ישראל. איש אינו יכול לדעת בחד- אות מה יהיה המצב לאורך עורקיה-החיים הארוכים והעדינים של ישראל על פני הי-ם, שם יש עדיין יתרון-כוח גדול לשתי המ-ש-ות ולסלופ של חיל-הים המצרי.

יש צורך בגיוס כללי ומיידי של המשק. יש צורך להקים מטה כלכלי עליון ולתת לו סמכויות מיוחדות וקיצוניות. יש צורך לי- שים קץ לספסרות, לחסל את כל המותרות, להוריד באופן ראדיקאלי את מתח הרווחים, לכלוא את מברחי ההון הגדולים — ולב- סוף, בתוקף הסמכות המוסרית של המשטר החדש, גם להקפיא את השכר.

ב רגע שייקראו שורות אלה, עלולים מפציצים מצריים להופיע מעל לחל- אביב. הכירה האמיתית של ישראל החדשה בה מרוכז למעלה מרבע האוכלוסייה, רגישה הרבה יותר מבירת מצריים המפגרת, בת הי- מליונים.

האם תלאביב מוכנה לכך? כמה מקלטים נשארו בעיר? האם אמר מישונו למורים כיצד להגן על תלמידיהם? האם בכלל מר- שהו חושב על כל זה ברצינות?

תרגילי הפצצה, האפלה והתגוננות הם דבר מעצבן מאד. ייתכן שהיו עוזרים לעו- רר את אורחי ישראל ואת מנהיגיהם, החיים בגן-עדן של טפשים. ייתכן והיו זורעים בי- לבם את הנכונות הדרושה כדי לבצע מיד, עוד השבוע, את אלפי הפעולות שיש לי- בצען ללא דיחוי.

ב ירון קיסר ניגן בכנור עת עלתה רומא בלהבות. למנהיגי ישראל חסר אותו חוש מוסיקאלי. הם גואמים, תחת זאת, נאומים.

בעצם הימים האלה תובעת המדינה קורב- נות מאנשים מסויימים — קרבנות שאינם יכולים לזכות, מטבע מהותם, בהערכה הי- פומבית המתאימה. אולם מדינה זו, המתנה- לת כפי שהיא מתנהלת, החיה כפי שהיא חיה — האם יש לה זכות מוסרית לכך?

ת מונות אלה צולמו בליל שבת, אור- ליום ה-25 בנובמבר, 1955, במלון אכד- ה בהרצליה. הן נבחרו מתוך עשרות תמו- ות דומות, שצולמו באותו ערב בעשרות קומות דומים בכל רחבי הארץ. האנשים המופיעים בתמונות אינם יוצאי ופן. אין הם אנשים שפרשו מן הציבור. היפך, הם האנשים שייצגו השבוע את הי- ציבור של מדינת ישראל, בשעה הקודרת ביותר של ייאוש.

ס יפור השבוע במדינה נגע לילדה ירושלמית. היא נושכה עלידי כלב, ש- מת כעבור זמן קצר מכלבת. אולם הילדה לא ידעה זאת. היה מובטח מראש כי אותה ילדה תמות תוך שלושה ימים, אם לא תקבל זריקה מתאימה נגד המחלה. אולם הילדה לא יכלה לפנות אל הרופאים ולקבל את הזריקה, כל עוד לא ידעה אפילו מה קרה לה. הרדיו שידר קריאות-אזעקה, העתונים פנו אל קוראיהם. אך שום דבר לא עזר, הילדה משוט לא ידעה.

מדינת ישראל כולה דמתה לילדה ירושל- מית אומללה זו. שיני ההיסטוריה פגעו בי- בשרה. כמו חידקי הכלבת, פשטו מליוני כלי הנשק והתחמושת הורים בעורקי המר- חב. גבול קצר מאד של זמן נותר להצלת חייה. אולם ילדת-ישראל העמידה פנים כי- אילו כל זה אינו נוגע לה. היא לא עשתה דבר להצלת חייה. היא המשיכה לשחק.

ה יה זה נתן אלתרמן שקבע את האבח- נה של ליקוי נפשי מזויר זה. אורחי ישראל התרגלו לדבר על סכנת השואה, כך כתב בטורו השביעי, אולם הם לא תפסו איך שהוא את המשמעות המוחשית, של דבריהם. "אך עובדה היא: עדיין פרוש איזה לוט בין מהות הדברים ובין כלי תפיסתנו." לא היה זה בטחון עצמי מגובש, או אפ- רי מופרכי. היה זה מעשה האיחולת של חיל המדליק סגריה בלילה, עת שורקים

העם 29 בנובמבר

29 בנובמבר, 1947, דקות אחדות אחרי צעות לילה.

איש אינו יושן. ארץ ישראל כולה יושבת ליד מקלטי הרדיו. ומגלי האתר מגיעה לאזניה הידיעה: מליאת העצרת של ארגון האומות המאוחדות החליטה לאשר את הקמתה של מדינה עברית בחלק מארץ ישראל.

כסערה אדירה פורצת השמחה מלב הישוב. הנער זורם לרחובות, מתקהל, משתולל, נער כות הפגנות של התלהבות המונית, כאשר עוד לא נראו בארץ. המונים מצטופפים, ראש אל ראש, ושרים. בככרות המרכזיים סובבים מעגלי ההורה. צעירים וצעירות שאינם מכירים זה את זה מתחבקים ומתנשקים.

במלים אלה תיאר אחד מספרי המלחמה את המאורע הגדול שמלאו לו השבוע שמונה שנים. שום המון לא הצטופף לחוג את ה

מתווך סימו
מסך של עשן

מאורע. במקום להתחבק וליצור את מעגלי ההורה בככרות המרכזיים, ישבו צעירות וצעירים ליד מקלטי הרדיו, ציפו לשמוע רמז על התפתחות המאורעות, העלו להר ציאים מחר ממעגל חייהם הפרטיים.

הרוקרים והמאזינים. גם בהערכת המאורע עצמו חל במרוצת השנים הארוכות שנינו הדרגתי. רוקי תשי"ח סברו כי עיקר המלאכה הושלמה באולמות האו"ם, וכי הדרור הארוכה של האומות המאוחדות תדאג הבוקר של הגליל והנגב.

לביצוע. אנשי תשי"ז יודעים כי המדינה

היסטוריון העתיד עלול להסיק כי החלטת לא קמה באו"ם, אלא בשדות הקרב מכוסים או"ם הניקה למדינה יותר משהועילה. עם הודעת הבריטים על הסתלקותם היתה הקמת המדינה ודאית, כשם שהיה ודאי שבגולות מדינה יקבעו בקרב, בהתאם ליחס הכוחות האמיתיים. אולם אשליית האו"ם טישטשה את ראיית המנהיגים. העלימה מעיניהם את הדרור האכזרי בהכרעת הנשק. חודשים ארוכים בוובזו, הניסו הסטאלי התמהמה. רק כעבור ארבעה חודשים חסריתחליף, בראשית אפריל 1948, עם פעולת נחשון, החלו גדודי ההגנה פועלים כצבא מלחמתי אמיתי.

היה זה לקח אקטואלי מאוד. כי ביום השנה השמיני שוב היו עיני המנהיגים נשואות לאשליות בינלאומיות, עת עבר הזמן היקר.

מדיניות הקרב על הזמן

קרב אכזרי, אך סודי, מתנהל בימים אלה במרחב — הקרב על הזמן. כל יממה שעברה השפיעה על קרב זה כמיבצע של חטיבה. כל שעה שקלה כמטח של סוללת תותחים.

הזמן פעל לטובת גמאל עבד אל נאצר. כל יום העובר במרחב ללא הכרעה ברורה לכאן או לכאן, למלחמה או לשלום, הוא נצחון אישי לגבר החיכני בביתו הקטן במחנה עב"סיה. כל נצחון כזה הוא מהלומה על ראשה של ישראל.

מצריים היתה מעוניינת להרויח זמן, מבלי להבטיח דבר, עד שתשלים את חימושה ותוכל להכתוב תנאים כראות עיניה. ישראל היתה מעוניינת למנוע זאת בכל מחיר. על רקע זה קיבלה כל תנועה במישחק הדיפלומטי משמעות מיוחדת מאוד.

נשק עומד מדים. השבוע הופיע בקרב על הזמן כלי נשק חדש, עומד מדים מסוג רים ומצוייד בפנים סימפטיים. היה זה קרר אטי בשם יוסיפ ברונו, הידוע יותר בשם המרשל טיטו.

כשנתברר לאנתוני אידן כי הצעתו לתחוך בין מצריים וישראל (לטובת בריטניה) לא מצאה הר בתל אביב, חישש מועמד חדש לתפקיד. מבטו ננעץ בממשלת טיטוסלבית. מדינה המקיימת יחסים הוגנים עם ישראל, קשורה בלבה עם מצריים הנאצרות.

פוסטר דאלס הציע את ההצעה לטיטו ב"שעת ביקורו בבלגראד החודש, ואילו ממשלת בריטניה הומינה ללונדון לאותה מטרה את אוארד קרלי, סגן הנשיא הטיטואי. טיטו עצמו עומד לבקר בשבועות הקרובים בקאהיר.

היתה זאת הצעה מושכת — למראית עין. אולם היו בה כמה קוצים נסתרים: יוגוסלביה מעוניינת הרבה יותר בידידות של מדינות ערב מאשר בידידות חסרת הערך של ישראל. עבד אל נאצר עצמו לא הבטיח שום הבטחה לגבי התיחוך, לא התחייב לקבל את מסקנות המרשל.

דגים מסביב לחכה. אולם ההצעה היתה מספקת בדיוק כדי לתת למנהיגי ישראל, חסרי ההחלטה, את התיחוך להתמהמה. דגי משרד החוץ הסתובבו מסביב לחכה, חברים גדעון רפאל נסע לבלגראד לברר מה נעשה מאחורי מסך העשן הדיפלומטי. בינתיים עב"רן הימים היקרים. ההחלטה נחתה ונדחתה, ואפילו רוב עתונאי החוץ שהצטופפו בישראל (למעלה מ-40) חזרו כלעומת שבאו, משוכנעים ששום דבר לא יקרה.

ממשלת ישראל ומתה שוב לחעדה אשר הוגדרה פעם במלים הקלאסיות: קבוצת אני שים שאיש מהם אינו מסוגל לעשות דבר לבדו, אך המסוגלים יחדיו להחליט שלא לעשות דבר.

עתונות הלב השוגה

כוח המשיכה של דוקטור עזריאל קרליבך היה תמיד בכשרונו לכתוב בחומצת המרה, במקום בריו. אולם הקוראים שהשתעשעו לראות אדם עוסק בסוג זה של עתוננים, לא ניהשו שיש רקע אישי מעצבי למצב ברוח מריר זה. הדוקטור בעל ההופעה החיצונית הנאה והמהודרת תמיד סבל משורה ארוכה של מחלות פנימיות, כרוניות. ביניהן מחלות הכליות וכיס המרה.

בחודש האחרון נאלצו הקוראים לחתר גם על מאמריו המרה אלה. קולו של הדוקטור נדם, ללא הסבר. רק מעטים ידעו את הסיבה ה"אמיתית": קרליבך שכב בבית החולים, אחרי שנפל קורבן להתקפת לב קשה מאוד.

מה בעניין איינשטיין? ביום הששי האחרון נהגו קוראי מעריב לראות מחדש את הדוקטור שעתונן במקומו הרגיל. קרליבך כתב את מאמרו הראשון אחרי ההתקפה, שפך את זעמו על קרבן חדש, שרה חנינו המפוסר ב"ציון דינור. מאמר זה אף עלה במיריותו הנאשט על המקובל. היתה לכך שוב סיבה אישית לגמרי: רוסאני של הדוק"סר (למשפטים) הכריחו אותו לנטוש כנראה לעולם, את עריכת מעריב.

עד כה נהג קרליבך להכניס את ידיו לכל פרט קטן בעתוננו, מבלי להחשיב יתר על המידה את דעת מכוריו, אותם הוביל עמו מאונס בחטיבת מלכודת ממערכת ידיעות "אח" (המשך בעמוד 8)

המאבק על מדיניות החוץ מוכרע בהדרגה לטובת בן גוריון. בחודשים הקרובים יעמוד ב"ג. עצמו בראש המאבק המדיני נגד כוחות המערב לקטוע את הנגב ולצרפו למצריים או לירדן. שרת, שיוסיף לשמש להלכה כשר החוץ של המדינה, יעסוק בחודשי הקיץ בשליחויות שונות למען המגבית היהודית המאוחדת. אחרי חזרו מארצות הברית יצא למסע לאפריקה הדרומית.

מחלותיו של דוד בן גוריון לא ימנעו בערו ממצאת בעור כמה חרשים לחוץ לארץ. ב"ג. רוצה להיות באמריקה בתקופה המכרעת של המאבק על הנשיאות שם, מקווה כי נוכחותו תעלה את ערך הקלף הישראלי במישחק בין המפלגות. תכנית שנייה של ב"ג. ביקור בבורמה, באביב 1956, כנמול לביקור או נו בארץ.

היחסים בין ישראל ובולגריה יותרפו בקרוב, על רקע סיכסוך בנוגע לתשלום פיצויים לחללי מסוס אל על המופל. עד עתה לא נערך חישוב סופי של היקף הנזקים, וממשלת בולגריה מסרבת לקבוע תאריך התחלת תשלומי הפיצויים.

מי שמתנגען לימי הצנע של דוב יוסף יוכל לטעון מחדש מן הטון של הימים ההם. הממשלה עומדת להסיל פיקוח על שורה של מצרכי מזון, במסגרת תוכניתה החדשה לשמירת רמת המחיה.

דוב יוסף עצמו ימצא אף הוא גיב חדש: ראשות הועדה לחוקה, חוק ומשפט כבנסת. עד כה היה תפקיד זה בידי הדתיים, שביקשו למנות למשרה את תתישר הסעד לשעבר ב"ש המזל, הרב ישראל רוזנברג. מפא"ת ציע לותיים לותר על המשרה, לקבל תמורה את ראשות ועדת הכנסת החדשה, שהיתה בידי איש מפא"ת דוד בריר'האי שלא נבחר מחדש.

שני קודות ערביים עומדים להצטרף לתזמורת האנטי-ישראלית באו"ם. גם ירדן וגם לוב יוכנסו בקרוב לאו"ם, לפי הסכם כללי אמריקאי-סובייטי לצרף לאו"ם את בני חסותן של שתי המעצמות.

התנועה הציונית תגויס למאבק להגנת ישראל. הקונגרס הציוני הכ"ז, שנודע לסוף 1956, יקדם אם יצליח הממשל והמתן בין המפלגות השונות לכינוס קונגרס חירום עוד בחורף הנוכחי. חוגי מפא"ת רוצים לקיים את הקונגרס בניו יורק כדי לעורר הד בארצות הברית, בעוד שאבא הלל סילבר רוצה לנסו דחקה בירושלים.

יורש העצר של סעודיה עומד לבקר בברית המועצות. האמיר פייסל, נציג אחד המשטרים ה"פאודליים" המאוסים ביותר בעולם, יבקר בצירת הסובייטים אחרי שסגן ראש הממשלה הסובייטי, מיכאיל, רמז על הצורך בהידוק היחסים עם סעודיה. שאר שלבי ההתקרבות: הכרה דיפלומטית הדדית, החלפת נציגים, שיגור משלחת מסחרית סובייטית שתגיע בקרוב לנמל ג'ידה, תנהל משא ומתן גם על זכויות נפט.

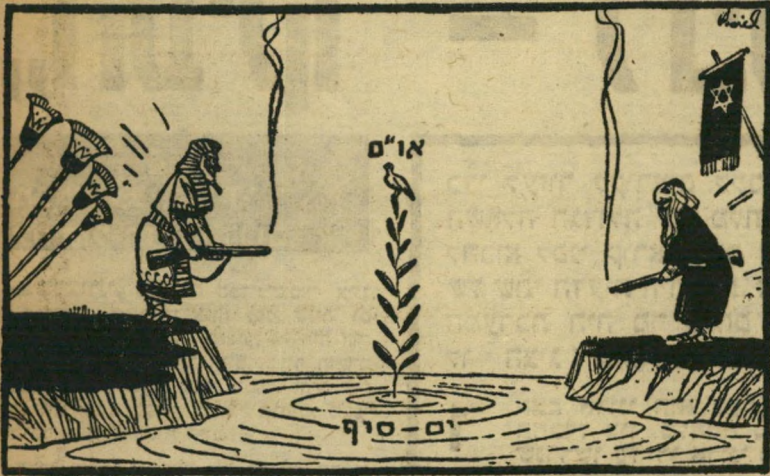
אלמנת הנשיא וורה וייצמן תבקר ביוגוסלביה. בעת ביקורו של ציר יוגוסלביה במכון וייצמן הביעה בפניו את רצונה לערוך ביקור כזה, שהועבר לזיכרת משלחת בלגראד. עתה נתקבלה במכון הזמנתה הרשמית של ממשלת טיטוסלבית.

הפעילות נגד המיטיון תירדם. נציגויות ישראל בכמה מברירות אירופה ואמריקה הקאתולית הזהירו את משרד החוץ שהמלחמה במיטיון עושה בארצות אלה רושם עגום מאוד, מתקבלת כסימן של כפייה דתית. כדי לא להרגיז את הציבור הקאתולי הרגיש דחקה בשעה זאת, רמז משרד החוץ לחוגים הפעילים במסח זה להוריד את הקול.

חובבי סקנדרים מסרתיים לא יתאכזבו גם השנה. פרס ביאליק לא יחולק ביום הולדתו של המסור, בהתאם לתקנון. סילוקו של א. ד. בן יישי, מזכיר ועדת הפרסים של עירית תל אביב, מן הטיפול בפרס זה, הוא סימן ראשון לסיכסוך המתפתח.

הופעת הרביעייה הכושית, גודון גייט, המבצעת בעיקר שירי דת כושיים, תהיה הבולטת ביותר בין הופעות האמנים מחוץ לארץ בעונת החורף. עד כה, קיבל הקהל הישראלי בהתלהבות רבה כל הופעת זמרים כושיים, ורביעיית הגולדן צייט היא מן המשובחות ביותר. הלהקה חובא לישראל על ידי האמרגן משה האלין בסוף חודש ינואר.

כידון בגב - תוצרת צרפת

היתרחש שנית הנם של קריעת ים-סוף?
אמריקה בזר פטריקה, הודו

יוסף סטאלין בא לקאהיר

בשעה שישראל תקועה, איסוף, על שרטון ושוב אינה יכולה לקבל תג בורת לחימושה, שטות בין לנינגרד, קניג סברג, דגינה, שטין וגמלי מצריים אניות התובלה, המביאות נשק מארצות הגוש ה- סובייטי מצריים ולסעודיה. קאהיר וריאד הסכימו בנייה לרכוש ביחד בתקופה שבין ה-1 באוקטובר, 1955, וה-30 בספטמבר, 1956, נשק בשווי 300 מיליון ל"י בצ'כוסלובקיה. המחיר יכוסה בזהב ובמטבעות.

מברית המועצות יקבלו ארצות-ערב סילר ניקרב משומשים מסוג סיג, שריונים משר משים מסוג יוסף סטאלין. מצ'כוסלובקיה יקבלו נשק קל ותותחים בני 80 מ"מ, ש- אסטר להשתמש בהם כותחי שדה, כותח- חים גנרמטטיים או כותחים גנר-שריון. כן חסס פראג תותחים בני 150 מ"מ, השר קלים רק כמחצית משקל התותחים האמרי קאיים בני 155 מ"מ, אך העוברים על הטוח שלהם (4000 מטר) ועולים על מהירות-האש שלהם ב-60 אחוזים.

לאחר את האוטובוס

בתנאים אלה קל למדי לחשב בבסיס חון ממייס מתי ישיגו הערבים את יתרון-החימוש הישראלי. הרמטכ"ל המצרי, שערך בצד מכבר מסע-סיוור בספרד, סבר: "אם הכל יתקדם כשורה, נשתחזה יחד עם בני בריתנו לישראל במספר חיילינו, ברמת אימונינו ובכמות נשקנו בערך בחודש מאי הבא בעוד שנתיים מהיום נוכל פשוט ל- מוצץ את ישראל!"

סגן המזכיר הכללי של הליגה הערבית, ראף בלאמה, אמר גם הוא: "אם לא יתחרי לו הישראליים במלחמה מונעת עד למחצית 1956, הרי שאיחרו את האוטובוס."

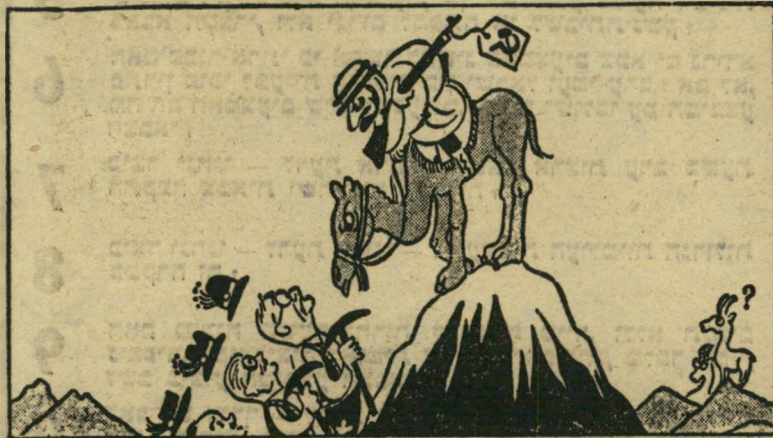
דעתם של שני המצרים מזדהה כמעט ל- חלוטין עם חזית-דעתו של ראש חזית שבר- תת-הנשק הגייטראלית של או"ם, הגנרל ה- קנדי (אסלון) ברנס. הוא אמר לא מכבר, בשעת ביקורו באירופה: "השחיין (בין ישראל וארצות-ערב) בחימוש יושג בחור דש מרס, 1956, השחיין באימונים יושג, לכל המאוחר, בקיץ, והשחיין במספר החיילים - בסתו השנה הבאה. מאותו מועד יגדל יתרון הכוח הערבי נגד ישראל מחודש לחודש."

אם תפרוץ בקרוב מלחמה במרחב, או אם יישאר השלום על כנו - דבר זה תלוי עתה בהכרעה פנימית בישראל: אם תתגבר מפל- גת-המלחמה של ראש-הממשלה ב"גוריון והרמטכ"ל משה דיין, או מפלגת-השלום של שר-החנין משה שרת. ב"גוריון מאמין כי ישראל עוזה מסוגלת לחזק על-ידי מלחמה מהירה את המצב האיסטראטגי של המדינה בצורה כזאת שתהיה בטוחה לעולם ועד. משה שרת מקוה להשיג את אותה המטרה באמצעים דיפלומטיים.

• הכתובת (והכינוי המקובל) של משרד- החוץ הצרפתי.

תה אות אועקה, שחיבה הכרעה פוליטית מיידית. על כן היתה החזרת הסולטן הגולה מוחמד בכיוסוף, לכסא-השריפים בראבאת, הצעה ראשונה לכריתת שלום, מופנית לכתר- בת העולם המוסלמי.

גי'סטה שניה של הממשלה הצרפתית נוגר עת עתה קודם כל למדינה הצעירה והנתונה במצור, ישראל, הנתונה אף היא, כמו צרפת במלחמה עם העולם הערבי.

ארבעת הגדולים מגיעים לוועידת הפיסנה
באלטימור סאן, בלטימור, ארצות-הברית

במלחמה נגד לוחמשיחרור מקומיים, אלא עם כל העולם המוסלמי, התומך בלוחמים.

לביקור הרמטכ"ל

אולם תחת הרושם המדכא של ה-משבר הנצחי במושבות הצפון-אסרי קאיות התרחקה צרפת בשבועות האחרונים מתל-אביב. היא החליטה לא לשלוח לישראל לפי שעה שום ציוד מלחמתי, לא חדש ולא מיושן. החלטה זו הועלמה מעיני הציבור הצרפתי.

באמצע אוקטובר שלחו הישראליים הגדה מים את הרמטכ"ל שלהם, משה דיין, לפא- ריס. בקיידאורסיי הודיעו לו בעצר אדיב שצרפת שוב אינה מסוגלת להמשיך במשול- חירושק שלה. אולם תשתדל להפיג את המתחים באמצעים דיפלומטיים.

אולם זה לא היה סוף-דפסוק. בשבוע ה- אחרון הודיעו במאריס כי צרפת תספק ב- הקדם נשק למצרים. עיסקת-נשק צרפתית- מצרית יכולה להתחיל, לפי ההודעה, ברנע שרדיו קאהיר ימשיך את התעמולה האנטי-צר- טתית שלו. במקרה זה תשלח צרפת סילוני- קרב חדשים מסוג מיטטר (מתחרז עם אס- תר), וכן שריונים ותותחים.

היתה מספקת כדי להצדיק את הפעולה כו- לה.

האח הבכור הסכים

ה תיק המסתורי הכיל חבילה גור לה של מכתבים, שהיו מיועדים למסקר חיל-השחרור האלגירי במחוז קונסטאנטיין, שיחאני בכחיר, והיו חתומים בידי מחמד ב"בבלה. ב"בבלה מנהל מקאהיר את מלח- מת לוחמיהשיחרור באלגיריה.

המיסמכים הודיעו על בוא משלוחי נשק וציוד גדולים לצבא-השיחרור. הכילה הור- אות מפורטות לניהול מלחמת-הפרטיאונים נגד הצרפתים. בכמה מקומות הודגש כי ה- תוכניות עוכדו בהסכמה עם "האח הבכור", סגן-אלוף גמל עבד אל-נאצר, ראש ממשלת מצרים.

התגלית גרמה לחשבוך-נפש במטכ"ל ה- צרפתי. היא אישרה את לקח המיבצעים ה- צבאיים, שנערכו בחודש אוקטובר בהרי-אר- רס:

• השמדת קבוצת-הפרטיאונים דורשת זמן, כסף ודם. חיל אירופי המאומן והמצויד בשביל מלחמה מודרנית, אינו יכול להתגבר על יריב החסר ציוד חדש, אך מסוגל ל- התאים את עצמו לנוף תקופת-האבן בדרום אלגיריה.

• צרפת הסתבכה בצפון-אפריקה לא רק

מאז קום המדינה טיפחה ישראל בקדחת- גות יחסים טובים עם צרפת. היא תמכה בקולוניאליזם הצרפתי נגד המורדים הערבים בכל המקרים, קיחתה כי ביום צרה יעמדו הצרפתים לצידה. עתה נראה יותר ויותר ש- היה זה חישוב מיטעה: הצרפתים, הודא- גים קודם כל לע-ם, החליטו למכור את הידידות הישראלית תמורת שביית-נשק עם תנועת-השחרור הערבית.

הכתבה המאזפת שזהנן באה ממקור נייטראלי: היא הועתקה כמלוואה מהשבועות הגרמני, "ר- שפיגל".

ראש חבוש כפיה

מיום סיוור של חיל-האוויר הצרפתי ר לאורך השפה הצפונית של מדבר הסהרה פנה בסיבוב גדול לעבר הרי-אורס, ב- כיוון לשדה-הבית ליד העיר קונסטאנטיין. האיש בכסא-התצפית הרים את המשקפת אל עיניו. בגובה נמך עבר הטייס על פני הרי-האטלס הצחיחים. העיניים כאבו, הקרקע השוממה והאוויר התמוזגו לגיהנום לבן-צהב- ה.

לפתע הגיע הצופה את זרועו. הטייס פנה שמאלה. המסוס אץ לקראת מתלול הר. שם דילג כעופר בין נקיק הסלעים ראש חבוש כפיה לבנה. עד שנקלע פתאום מעל פני האדמה, לתוך נקיק.

נקיק בחר

עבור כמה שעות הוקף כל רכס ה- הרים עלי-ידי שנים-עשר גדודים צרפ- תיים בפיקודו של האלוף דה-סיינט-אפורטין. סיוור מצויד בלטידים הורד לתוך הנקיק, אשר בו נעלמה הכפיה הלבנה המסתורית לעיני הטייסים.

החיילים ירדו כחבל במנהרה תלולה וקצ- רה, מצאו את עצמם באולם תת-קרקעי רחב. לכל העברים הסתעפו מנהרות צערים מהר- רים של רגלים יחפות היהדו בכיוונים שר- נים.

מחשש סן יפלו לתוך מארב לא העזו החיילים הצרפתיים להתקדם במערה. נראה היה להם שתאולם אינו אלא סתם של מער- כת-מערות טבעית ומסועפת, בעלת כמה קומות. מאחורי כל קיר של אבן-סייד גדמה כי ארב המוות.

אולם הסיוור גילה בכל זאת דבר אחד תיק- עבה של בלדר. תגלית זו, כפי שנתברר,

• בניגוד לארצות-החסות מארקו וטור- ניטיה, שייכת אלגיריה (בערבית: אלג'יז- רה, האי) רשמית לארץ-האט הצרפתית. היא מחולקת לשלושה מחוזות והחבל הדרומי, אולם שמונת מליני המוסלמים יכולים ל- חזר רק מספר מועדמים השווה לזה של ה- מתיישבים הצרפתים, שמספרם מגיע למיליון אחד בלבד.

אבל זה חבלי שלנו ו-
אובסרבר, לונדון, בריטניה

העולם הזה 10 מציג שאלות למנחם בגין, מנהיג העיקר - לפעול לפני שיהיה

וגזולה. אבל בעמוד הראשון בפני אוריינים רבים ובפני סכנות המאיימות על עצם קיומה, עליה לדעת לכלכל את מעשיה מן הבחינה ה"איסטרטגית". פיזור יזום של כוחותינו ב"שלש חזיתות יבשתיות הוא מסוכן ביותר, כפי שמסוכן יהיה גם הפיזור הכפול, יזום בו אוריינים יתקיפנו בכל החזיתות. מיבצע הגשמה" בדרום פירוש, לדעתי, חיטול חזית ולא רק חיטול בסיס. ומאחר שהחמורה בסכנות הצפויה לנו, בגלל הסיבות הידועות לכל, היא ממצרים, יש, קודם כל, לחסל את החזית המצרית. לשם כך דרוש לנו מערך אופנסיבי (ביתר דיוק: אופנסיב-דפנסיבי) בדרום. ומערך דפנסיבי (ביתר דיוק: דפסר-ביאופנסיבי) בחזיתות האחרות. מבחינה זו, השיקול האיסטרטגי צריך לקבוע, ולא השיקול הטקטי, ואף לא השיקול "התגמולי".

אני רואה, אדוני העורך, כי התשובה לי שתי שאלותיך הראשונות נעשתה ארוכה כרצועת עזה. חוששני שלא נותר עזר לי הרבה זמן ולך לא נשאר הרבה מקום בש"ביל תשובותי לשאלותיך הנוספות. נעבור איפוא לשאלות אחרות.

2 בשבוע אחד אפשר להשיג בדרום הרבה

מותר לי להשיב: אני יודע? חיי שובי זמן "אורחיים" בנוגע למיבצעים צבאיים אין בהם ממש. תמהתי לקרוא פעם, מפי ש"רהחוק, הערכה, שלפיה יכול צבא ישראל להגיע במשך "שלושה שבועות" לי"רדן. אני סבור כי בהערכות כאלה ישנה מידה גדולה של קלות-דעת. בתנאים מסויימים, יכול צבא ישראל, למשל, להגיע לירדן בשלושה ימים ובתנאים אחרים אולי לא יגיע אליו בשלושה חדשים. הדבר תלוי ב"תכנון ובביצוע, ואם מותר לי לומר משפט בגנלי מאד, הרי הוא תלוי במקצת גם ב"אוייב.

לשאלתך הקונקרטית אין איפוא בפי אלא תשובה כללית. אם להסתמך על הודעתו ה"מסמכת" של דובר הצבא אחרי מיבצע חאן יוניס, אפשר להניח — אם התנאים לא י"ש" תנו בינתיים מיסודם — כי במשך שבועה ימים ושבעה לילות יכול צבא ישראל להשיג בדרום הרבה.

3 השטח הוא שיקבע לנו גבול של זמן

תנאים מדיניים אינם קבועים; המדיניות מסוגלת לשנותם. אך כל מיבצע צבאי שלנו יהיה קרוב לוודאי מוגבל בזמן, לאו דווקא מחמת "התנאים המדיניים העזר למי"ם", אלא בגלל השטח המוצמצם, שהוא גורם קבוע.

4 הצבא המצרי משתדל להתחמק מקרב הכרעה

אצ"ר, שאינו כסיל, נוקט ב"תמרונים הניתקו"ת" כל אימת שאנו משיבים על התקפות-גרילה של שליחיו בפשיטות. פעם והיסוג, הוא נוהג כך, כדי להרויח את הזמן הדרוש לו, להדרכת חייליו בנשק ה"סובייטי" החדש. השיקול האיסטרטגי שלו: הכנת הסתערות-השמד על ישראל.

אבל אם נשחרר את כל רצועת עזה מחיל-הכיבוש המצרי, אין להניח, כי נוצר יוכל לנקוט שוב בתמרונים-הניתקו"ת. יש יסוד ל-

כדי לעזור לקוראים לקבוע את עמדתם העצמאית לגבי השאלה הגדולה של מלחמה או שלום, החליטה המערכת להביא לפני קוראיה את דעותיהם של הנציגים העיקריים של שתי הדעות היריבות. דובר התנועה הראשון אליו פנתה המערכת היה מר מנחם בגין, יושב-ראש תנועת-החרות. לו הציג "העולם הזה" את 10 השאלות הבאות:

האם אדוני הוא בעד מלחמה מונעת נגד מצריים? ומה ההבדל בין מלחמה מונעת לבין מיבצעי הגשמה, כפי שנדרשו על-ידי אדוני בהזדמנויות שונות?

בתנאים הקיימים, ולאור הצורך להבטיח גם את שאר חזיתות המדינה, מהו — לפי הערכת אדוני — גבול ההישגים הצבאיים המתקבלים על הדעת, שצה"ל יכול להגשימם תוך תקופה של שבוע ימים?

האם — לדעת אדוני — מיבצע צבאי יזום של צה"ל יהיה בלתי-מוגבל בזמנו, או שהתנאים הפוליטיים העולמיים יציבו לו גבול של זמן?

מהי — לדעת אדוני — המטרה הנכונה האמיתית למיבצע צבאי יזום: כיבוש רצועת-עזה או השמדת הכוח המצרי?

האם כדאי — לדעת אדוני — מיבצע צבאי גם במקרה שיוגרם רק לכיבוש הרצועה, אך לא יפגע פגיעה רצינית בצבא המצרי, ולא יגרם להפוגה או לשביתת-נשק?

האם סביר אדוני כי אפשר להשיג באמצעים צבאיים גירדא פתרון סופי לבעיית היחסים בין ישראל ועמי ערב? אם לא, מה הם האמצעים שיש להפעילם, וכיצד ישולבו עם המיבצע הצבאי?

כיצד ינהגו — לדעת אדוני — שאר ארצות ערב בשעת התקפה צבאית ישראלית על עזה?

כיצד ינהגו — לדעת אדוני — המעצמות העולמיות הגדולות במקרה זה?

האם מוכנה תנועת-החרות להצטרף מייד, ודלא תנאים נוספים, לקואליציה לאומית של כל המפלגות, מזכר-מק"י, לשם ביצוע המיבצע הצבאי?

האם יש צורך — לדעת אדוני — להנהיג מייד משטר של צנע, פיקוח כלכלי ומלווה-חובה לשם ביצוע המשימה הצבאית?

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

1 מבצע צבאי מדי לחיטול חזית הדרום

המדיניות, כשטח המדיניות, אינו חדשות. השמעת אמת לפני שנים, גם מעל עמודי העולם הזה. ביצוען או היה הר"ב יותר קל מהגשמתן היום. בעוד חדשים מספר, ובוודאי בעוד שנים מספר, יהיה הר"ב יותר קשה לפרוץ ממבוי הדמים, מכפי שהדבר ניתן להיעשות היום.

עצתי לאומה: לסלק את הפולש המצרי מאדמת ארץ-ישראל.

האם מבצע זה הינו אפשרי מן הבחינה הצבאית?

כדי להשיב לשאלה זו, אמסור את רשות הדיבור לאחד מדובריו של צבא ישראל. אחרי פעולת-ה"התגמול" בחאן יוניס הודיעה סוכנות רוטרס, כי דובר צבא ישראלי מסר לה את ההערכה הבאה:

"יכולנו, עד אור הבוקר, לכבוש את כל רצועת עזה".

הדובר של צבאנו לא גילה, מה היה הכוח, שפעל נגד תחת המשרה בחאן יוניס. במקומו לא אוכל לעשות זאת. אבל יכולני לומר, מתוך ידיעה, ולא מתוך השערה גרידא, כי היה זה, באופן יחסי, כוח קטן. ואם כוח זה היה מסוגל, בלחימה שהיתה נמשכת מספר שעות נוספות (מחצות עד אור הבוקר) לשחרר את כל הרצועה הכבושה, פירוש הדבר, שהמיבצע הינו, מבחינה צבאית, אפשרי לחלוטין.

בתנאים מדיניים וצבאיים מיוחדים, (כגון, ניתוק התחבורה בין מצרים ובין עזה על ידי הברטים כימי פארוק, או ריב נגיב-נצאר, או שימוש בגורם האפתעה, כמו בליל חאן יוניס, ועוד) אפשר היה לחסל את בסיס התוקפנות המסוכן הזה, אולי אף בלי אב"ד דות, או עם אבידות מעטות, ובוודאי בפחות אבדות, מאלו הקשורות בפשיטת התוקפניות מאותו בסיס ובפשיטות התגמול הנגדיות שלנו.

ריני מניה, כי כל איש שיחי, השומע את העצה האיסטרטגית הזאת, שאלה אחת מרחפת על שפתותיו: ומה על 200 אלף הפליטים?

חובה עלי להשיב לשאלה אילמת זו. והנה תשובתי:

אין ברצועת עזה 200 אלף בורחים ערביים, כפי שאין תשע מאות אלף בורחים באזורים אחרים, אם של ארץ-ישראל ואם של ארצות אחרות. הערבים מסמכים את האומדנים ה"אלה על מספר המנות הניתן ל"פליטים" על ידי סוכנות א"ם. זוהי אסמכתא דמיליטית.

זכורני, כי אפילו בבית הסוהר הסובייטי, אשר מתענגותיו נהנית בימים עברו, היינו מקבלים מספר מנות גדול יותר ממספר ה"אסירים" ב"ח. לא אגלה לך סוד, אדוני העורך, אם אומר, כי המשטר בבית הסוהר הסובייטי הוא קפדני למדי, ובאשר ל"מנות" אולי אין קפדני ממנו, ובכל זאת, דעו האסירים איך שהוא להסתדר" אפילו עם מחלקי המנות של ה"ק. ו. ד.

בורחים ערביים אינם אסירים. ו"מחלקי המנות שלהם אינם סוהרים סובייטים, אלא שליחי א"ם. אפשר, איפוא, לתאר מהו היחס, או חוסר היחס, בין מספר המנות לבין מספר הפיות במחנותיהם. מפי איש, הקרוב לחוגי הממשלה, שמעתה, כי על פי האומדן נמצאים ברצועת עזה לא יותר, ואולי אף פחות, מ-80 אלף בורחים. כמובן, שזוהי בעייה לא קלה. כל בעיותינו

מלחמה, המתבטא גם בשפיכות דמים מתמדת, יוצא הצד המותקף למיבצע צבאי, (לא של תגמול, לא של "פגע והיסוג", אלא של "קום שחרר והישאר") אין זו לא "מלחמה מונעת" ולא "מלחמה יזומה", אלא מיבצע, שתכליתו המעשית היא לשים קץ למלחמה המוכרזת, הקיימת והמשתוללת, ומשמעותה המוסרית היא התגוננות. אלו הן אבחנות מדיניות ומוסריות חשובות מאד, וצר לי על שעזוניהם ושרים בישראל מסייעים, אם מתוך חוסר-התבוננות ואם מתוך עודף "אק" טיביוס", לתעמולת אוריינים ותומכיהם ב"חוק-לארץ, בדברם על תכניות למלחמה "מור" נעת" או "יזומה", או על אפשרות של מל-חמות מסוג זה.

מבחינה צבאית, ההבדל בין "מלחמה מור" נעת ובין "מיבצעי הגשמה" (הנבדלים ממב"צ "תגמול") אף הוא מהותי מאד. יכולנו עד עתה, ועודנו יכולים, לא להיגרר למלחמה בבת אחת בכל החזיתות, אשר תבוא עלינו — אם עד אז לא נפעל — כיוזמת אוריינים ביום שאינו רחוק עוד, בו כוחם הצבאי יעלה על כוחנו. לו המלצתי על מה שקרוי "מלחמה מונעת", הייתי צריך להציע לשלוח את צבאנו לכל שלושת הכיתות בעת ובעונה אחת.

אין ספק בלבי, כי מבחינה מוסרית היה הדבר מוצדק לחלוטין, כי המדובר הוא לא בכיבוש "אדמות זרים" (בניגוד לדברי חילול-השם וההיסטוריה של ראש-הממשלה ושר-הבטחון) אלא בשחרור אדמת-אבות כבושה

הן קשות. אבל עלינו תמיד לבחור בין שתי אפשרויות קשות. אני סובר כי יחד עם ה"שטח, אפשר לקבל לישראל את הערבים הנמצאים בו. הברירה האחרת היא: לא רק קיום בסיס תוקפנות-דמים של האוייב, אלא הקמתה של דיוויזיה ערבית נוספת (על פי הפוטנציאל הצבאי המקובל: 10 אחוז מן האוכלוסיה) שתצויד בנשק הציני, או ה"ברטי, או האמריקאי, או הצרפתי או ה"שחייצי, או הספרדי, הזורם מכל עבר למח"סניו של נאצר. את הברירה העומדת בפנינו אפשר, איפוא, לנסח כך: ישראל בלי רצועת עזה, ובה ערבים עם נשק — או ישראל עם רצועת-עזה, ובה ערבים בלי נשק. יש לב"חור באפשרות השנייה.

רואה אני, כי הסטייה "הפליטית" מן ה"נושא העיקרי התארכה במקצת. עמך, אדוני העורך, הסליחה: אבל אולי אין זו "סטייה", אלא חלק בלתי-נפרד מן הנושא העיקרי.

ועתה הרשה נא לי לעמוד על המונח "מל-חמה מונעת". אומר מיד: הריני שולל את המונח הזה תכלית השלילה. ולא בגלל מה שאפשר אולי לכוונת "טרמינולוגיה", אלא משום שמונחים מסולפים מעקמים עובדות פשוטות.

מלחמה מונעת תיתכן רק בין מדינות, שביניהן קיים שלום. אין שלום בינינו ובין אוריינים, הטוענים בגלוי, כי ביניהם ובין ישראל קיים מצב מלחמה. אם במצב

תנועת החרות:

מאחר מדי!"

הנחה, כי במקרה זה יוטלו למערכה כוחות נוספים, העומדים דרומה מן הרצועה. הבסתם תהיה מעשה הצלה לעמנו.

5
גם מבצע לכיבוש
הרצועה בלבד - כדאי!

6
החלטת כן.

7
דרושה מדיניות כדי
לרכוש בני-ברית!

8
א, כאמצעים צבאיים גרידא לא נפתור את בעיית היחסים בינינו לבין ערב. מבחינה זו, המיבצעים הצבאיים הם הכרחיים למען שתי תכליות, שבלעדיהן לא יכון לעולם שלום בינינו ובין אויבינו.

תכלית א' - ליצור מצב, בו לא יישפך עוד דם יהודי וערבי.

ותכלית ב' - ליצור מצב, בו שום דיקטטור או גנרל ערבי לא יוכל עוד להעלות על דעתו, כי אפשר את המדינה העברית להטיל הימה.

שני התנאים האלה, שאינם קיימים היום, יושגו עם איחודה מחדש של ארץ-ישראל, תחת הדגל העברי. אולם זאת יש לזכור: לפני מיבצע צבאי, בשעת המיבצע ואחרי המיבצע דרושה לנו מדיניות. אחת המטרות של מדיניות זו צריכה להיות לא בקשת הסתם מעצמתית, אלא רכישת בעלי-ברית, בתוך האיזור ומחוץ לו.

איש אינו יכול לומר, מתי יגיע תורו של השלום להלכה בינינו ובין הערבים. זו צריכה להיות שאיפתנו. אבל השלום למעשה ניתן להשיג בעתיד הנראה לעין. והוא ה"עיקר. הוא גם התנאי להשגת השלום והיחידה.

9
קרוב לוודאי שתימנע
מלחמה כל-חזיתית

10
תשובה אינה יכולה להתבסס אלא על ניתוח הגיוני של הנתונים הידועים לנו. לפי טבע הדברים, אין בתשובה כזו, הנוגעת לעתיד ולהתלטות זרים, בטחון מלא. ההנחה, המשמשת יסוד לניתוחי היא, כי ה"ערבים יודעים שאנו יכולים היום להביס את כל צבאותיהם בשדה-הקרב. על סמך זה אפי' שר להניה, כי שאר מדינות ערב לא תשלחנה את צבאותיהן בנו למערכה כללית, אם נצא לשחרר את עזה מן הפולשים המצריים. אין כלל להטיל ספק בכך, כי הם יטרידו אותנו לפחות בפשיטות קטנות, אבל בגללן שוב אין לחתר על השקול האיסטרטגי המכריע.

מאחר שאיננו רגילים לעסוק בארגעות מלאי כוחיות, הרוח-האסון, אין זה אפילו עולה על דעתי לטעון, כי אין אפשרות של פתיחת החזיתות האחרות עלידי אויבינו, אם אנו נצא לחסל את החזית הדרומית. אפשרות כזו קיימת. יש בה סיכון, ללא ספק. לשם כך הצעתי לקיים ב"שאר החזיתות" מערך דפנסיבי-אופנסיבי, זאת אומרת, עלינו להיות מוכנים לעבור להתקפת-נגד בחזיתות הקד, אם אויבינו ישלחו בנו את חילותיהם להתמודדות גלויה בשדה.

אבל במקרה כזה, עודם טובים סיכויי ה"נצחון שלנו. ואולי בעתיד הקרוב, עם השלמת הוידיונות הקדחתניות של אויבינו, תקריאנה לנו מלחמה בכל החזיתות לא כ"שאמ" אלא כ"בר", ובתנאים הנוראים ביותר, בהם יהיה

עלינו להילחם נגד עודף ציוד כביר; בהם הנצחון שלנו אינו עוד בטוח, והמפלה היא אפשרית; בהם הנצחון, אף אם יושג, יעלה לנו בנחרי נחלי דם, ואילו המפלה פירושה כלייה.

ודאי, ההכרעה אינה קלה, כל הכרעה בימים אלה היא קשה מאד, ורק פתי או "אק"טיביסט" שגולו אתמול (עם משלוחי הנשק הסובייטיים למצריים) יכול להקל בה ראש. אבל הברירה ניתנת וההכרעה חייבת ליפול. התשובה המסוכנת ביותר היא זו הפטליסטית: "אין שהוא יסתדרו העניינים". הם לא "יסתדרו". אויבינו רוצים להשמידנו. והם מתכוננים לכך יום יום, שעה שעה. המעצמות לוחצות ל"מינכן" נגדנו. רק יוזמה מדינית-צבאית יכולה לפרוץ את המעגל ה"סיגר עלינו, המאיים בהתנקטנו.

8
התערבות המעצמות
הגדולות - מה פירושה?

ה דק מן הצבור הנוטה, בעקבות מנ"ה היגיו, להתחמק מן ההכרח בהכרעה, מפחיד את עצמו בהתערבותן של המעצמות

במקרה שנקום ונעשה למען חיינו, למען עמנו וארצנו ועתידנו. לדעתי, אין לסחר זה יסוד, כפי שאין יסוד להסתמכותו של חלק מן הצבור - ומעניין לציין, כי שני חלקי הצבור האלה הם כמעט זהים - על התערבותן של המעצמות לטובתנו, במקרה שאויבינו יצאו להתקפת-השמד נגדנו.

גוויים? אותם קיבלנו גם אחרי מעשי "תגמול" שלא פתרו שום דבר. "אמברגו" על נשק? היה כזה גם בשנת 1948. איזמים? גנרל מרשל איים אף במאי 1948.

המעשה שלנו יפעל אינטרסים שונים ואת הניגוד ביניהם. חוסר המעש שלנו הוא ה"מקרב את עמדת המעצמות נגדנו. אולם אלה המפחידים אותנו בהתערבות "הגדולות", אם נעשה מעשה, יתייבשו להשיב לשאלה: האם עתה, ללא מעשה, כבר לא החלה התערבותן של המעצמות? ומה יהיה אם, כדי להגביר את לחצן להיתורים מצדנו, הנדרשים על ידן, יוכרו "אמברגו" על נשק? ומה יהיה אם אמריקה תקבל את עצתו של האקונומיסט או של גנרל ברקר* ותפעיל

* מפעל הצבא הבריטי בארץ בתקופת ה"מאבק, שאסר על חייליו לבקר בבתי-קפה יהודיים, מי "לפגוע ביחודים במקומם ה"רגיש ביותר".

עלינו את לחץ האוצר האמריקאי לשם השגת החיתורים, הנדרשים לא רק עלידי אידן אלא גם עלידי דאלס?

אנשי הפחדים וההפחדה חייבים להשיב לשאלה העיקרית: לאן אנו הולכים, אם לא ניטול לדינו את יוזמת-פריצת-מעגל-החנק?

9
לאור המצב-מה על
הצטרפות לממשלה?

אם יוצע לתנועת החרות להצטרף לממשלה, הריני רשאי להניח, כי מוסדותיה הנבחרים והמוסמכים של התנועה ידונו בהצעה כזו לאור עקרונותיה ולאור מצבה של האומה בשעה כה ההצעה חובא בפניהם.

ירשה נא לי להוסיף הערה בשולי השאלה: בדרך כלל דרושה לאומה חוסשית אופוזיציה, לא פחות מכפי שדרושה לה ממשלה. ואם מפא"י היא השלטת בישראל, טבעי ובלתי-תנינמנע הוא שתנועת-החרות, אשר עקרוני תיה נוגדים את אלה של מפא"י, היא באור סוויציה, באחד הימים יהיה להיסך.

10
העם מוכן לכל קרבן
שידרש ממנו!

מ שקיות וקיום צנוע היו דרושים לי עמנו ולשלטונותיו. המקבצים גדבות, כל שבע השנים האחרונות אינני בטוח, אם דווקא האמצעים המוצעים בשאלה זו הם ההכרחיים או היעילים לשעת-חרום אמיתית. באחת אני בטוח: אם תיפול ההכרעה לטובת מיבצעי-שחרור-הצלה, יידרשו קרבנות מכל שכבות-העם. ובזאת אני בוטח: העם ייענה. העם אינו סוכל מעמסה למען ריבוי בנייני-פאר, אבל הוא ישא בה, באורחות טובה, בי אהבה ובמסירות, אם יידע, כי הוא דרושה לתכלית לאומית: לחסוך בדם יהודי, להציל את ילדינו מהשמדה, לשחרר את ארצנו, לתת בטחון, לקרב את השלום.

אני מאמין באמונה שלמה, כי מעיין ההק"רבה של בני דורנו - דור ההשמדה והתקור"מה - מעיין מתגבר הוא.

מר בגין ענה לשאלות אלה בעליפה בדי"רתו ברחוב רונבאום בתל-אביב. התשובות נרשמו כלשונן במלואן.

(המשך ממעמד 4)

רונות. עת קיומה להחריב את העתון בו עבד עד אותו יום. בזמן האחרון הקדיש תשומת לב אישית רבה למבצע מכירת הספרים (מקרא מפורש, מלונים, וכו') שהכנים למעורב, השעיר גם בלואו הכי, רחל נוסף של רבבות ל"י, וכן טיפל אישית בסור התמונות השבועי ביום הששי.

אולם במעריב, המפולג בין מפלגת העורף ובניחוסותו (דוד גלעד, אפרים קישון וכו') לבין מפלגת המערכת (סגן עורך דוד לור, אריה דיסנצ'יק ושמואל שניצר), כרוך כל טיפול מערכתי במריטת עצבים מתמדת. ה' רופאים, היועצים כי אחרי התקפת לב ראשונה עלולה כל התרגשות לגרום להתקפה קטלנית, אסרו על קרליבך כל עיסוק מלבד כתיבת מאמרים. במקומו עורך את העתון אריה דיסנצ'יק, רביוניסט חזק. אולם מאז חר שקרליבך אינו מאמין ביותר בכשרון חבריו, היה זה בשבילו (ובשביל מעריב) עונש חמור מאד.

דת

חוק הוא חוק

חוקר עזר עירוניים הם חוקר עזר עירוניים — ואין להתייחס אליהם בקלות ראש. עלולה להיות שעת חירום, עלולה להיות סיבות מקלות — אך חוקי העזר העירוניים לעולם יעמדו. על כל סניג, נכון הדבר לגבי חוקי העזר לשמירת השבת של עיריית תל-אביב השבוע הוכח הדבר פעמים.

המקרה הראשון ארץ שעה שכמה עשרות אורחים דגולים התכנסו בקפה כסית לחוג את יובלו של זאב יוסטון (העולם הזה 945). דקות ספורות לאחר חצות נכנסה חוליית שוטרים לבית הקפה ששימש אותו ערב כמקום מפגש למסיבה פרטית בהחלט, רשמה בסיקסה כי קפה כסית עבר על חק נת שמירת השבת של חוקי העזר העירוני ייסי, אף על פי שדלתו היתה נעולה חלר נותיו מכוסר בד ויושביו אכלו ושתו ללא תשלום.

שבועה ימים לאחר מכן, שוב ניצולו חוקי העזר הקדושים מפניעה. הפעם היה הקרבן נשף אמנים, שאורגן במיוחד בבית הביטה כדי להגביר את הכנסות קרן המגן. כדי למשוך את קונו הכרטיסים התכוננו טובי אמני הבמה להנעים את ערב השבת האחרון, בניגונה, זמרה והקראה.

אלא שעשו מעשה בליעשה: הם התייח' סו בקלות ראש לחוקי העזר העירוניים. ר' חוקים אלה קובעים כי הנגינה, ככל שאר צורות האמנות, פוגעת בקדושת השבת. לאמנים התמימים לא נשארה ברירה אלא להציג בפני אולם ריק למחצה תוכנית יבשה של קריאות.

נשק

האיש שעשה את הדוידקה

שאלת המחסור בנושק אינה רק פרי העסקה המצרית-צ'כוסלובקית של החודשים האחרונים. גם בחריפות לא פחותה היתה בעייה זו קיימת משהחלו הקרבות הראשונים של מלחמת השחרור.

אחת ההתייעצויות החשובות של קציני ההגנה במרחב תל-אביב הוקדשה או לבעייה: כיצד להלום באב-רכב, מרכז הצליפות וה' חבלה. בין שאר ההצעות העלה מישור רע' יין לבנות מפולטה שתטיל חומרי נפץ לטוח ששים מטר. אחד הנוכחים, דוד לייבוויץ, מורה חקלאי במקוה ישראל ואפסנאי ראשי במחוז תל-אביב, הציע לבנות מרגמה; ג'קי נוימן, הנשק המחזוי של תל-אביב, קיבל את הביצוע לידי.

רובה אחד בתורנות. יעקב (ג'קי) נוימן (34) נשוי ואב לשני ילדים החל את הקריירה הנשקית שלו באמצעות רובה חורכי מיושן בימי מאורעות 1939. עם סרוץ מלח' מת העולם השנייה שיגר ג'קי, או משחיו סכינים בן 19, שתי המצאות לייצור כלי-נשק לצבא הבריטי שנידחו באדיבות רבה על-ידי הבריטים השמרנים.

בבית-מלאכתו הקטן להשחת סכינים המ' שיד ג'קי בעסקי הנשק מבלי לעורר את חש' דם של הבריטים, הסך לנשק של מחוז תל-אביב. מתוך דויה שנשתמר בידו על מלאי הנשק של ההגנה בתחילת מלחמת השחרור, מתברר כי בחיית מנשייה היו בעמדות ההגנה

* הקובעת כי השבת חלה שעה אחת לפני חצות לגבי בתי-קפה הפתוחים בערב שבת.

22 סטאנים, כ-30 אקדחים מסוגים שונים ורובה אנגלי אחד שהיה מועבר בתורנות מאזור לאזור.

כצעד ראשון לבניית המרגמה החדשה רכש ג'קי בחנות גרוטאות קנה תותח עתיק, אותו חרט, שיכלל, הרכיב, עד שהוציא כלי ירייה פרימיטיבי מאד, שהוצת בעזרת פתיל ופלט פגזים בני 40 קילוגרם שבגלל חוסר דיו' קם פילחו את האחזר בשריקה איומה.

כמו קרן-המגן כולדה. הכלי החדש הו' כיח את יעילותו בהברחת הערבים מאב' כביר, נכנס לייצור המוני שהוליד שלושה תריסרים נוספים שפוזרו בכל הארץ. בעיר העתיקה בירושלים העבירו באמצעות פגזים אלו מוזן וחומרי רפואה לנצורים.

המרגמה החדשה זכתה להיקרא "דוידקה" על שמו של דוד לייבוויץ, הוגה הרעיון, אולם ממצאה ומייצרה של הדוידקה, ג'קי,

זו מאז הרשתתו מוסדות החינוך על עקרונותיהם של פסטלוצי וזין זאק רוסו. אולם שמע' של מחדשי החינוך טרם הגיע לאור ניהם של 1500 תושבי הרובע הערבי של רמלה, "הגיסו", כפי שהוא מכונה בטי תושביה החדשים של העיר.

לגבי ערביי גיסו רמלה הרי המכות הן אמצעי חינוך יעיל וטבעי. "אחרת", שוא' לים הם, "מה ידרבן את הילד ללמוד?"

לכן, כשהיו תלמידי בית-הספר הממלכתי לילדי המיעוטים ברמלה מתאוננים על מ' כות שקיבלו מידי מוריהם, ראו ההורים בכך את זכותם הטבעית של נציגי משרד החינוך והתרבות.

חינוך בדי מכות. כאשר פרצה קמר ליה אל-מרגועיה, תלמידת כחה ה' בת ה' 12, אל ביתה כשפניה שותתים דם ושריטה עמוקה טבועה ליד עיניה הימנית וטענה כי

ממציא נוימן

כפויית-טובה היתה הדוידקה

מורתה הענישה אותה בדרך זו על אי הכנת השעור, התעורר ספק בלב האם אם גם עונש מעין זה מצוי בתקנות משרד החינוך ו' התרבות.

האם גוללה את ספקותיה בפני כמה שכנים שגם בקרבם הצטברו כמה וכמה ספקות: הצריך ילד הלומד בית-הספר מזה שש ש' גים לדעת כיצד לחתום את שמו? הרשאית מנהלת מוסד ממלכתי להצהיר באסיפת הו' רים כי לה באופן אישי כלל לא איכפת אם התלמידים לומדים או לא?

בשבוע שעבר הגיעו ספקות אלו אל שר החינוך במכתב ששיגר אליו נציגי הורים ערביים. השר הורה לפתוח בחקירה משטר' תית וכינתים מיהרו כמה הורים להוציא את ילדיהם מבית-הספר, שלחום למוסדות חינוך של הכנסיות שבעיר.

אמר בעל תנות מכולת בניסו: "זה לא בסדר שיש בית-ספר אחד ליהודים ואחר ב' שביל ערביים. צריך שהיה בית-ספר משו' תת, ואז גם אצלנו יזכו הילדים בחינוך ללא מכות."

משפט

קטרוג ואמונה

כשהחל להתברר בבית-משפט השלום כי תל-אביב סססון ידירים רגיל לכאורה, נתג' לה כי במדינה בה זוכים סופרים מסוימים מסוגו של ש' שלום, משורר-החצר של אבא חושי, בדירות-חינם כנות ארבעה חדרים, נאלצים סופרים אחרים חסרי גב מפלגתי להגן על זכותם לדור בדירה מיושנת בת שני חדרים. השבוע נאלץ הדי' יהושע ייבין (64) איש סוגם להפסיק כתיבת רומן חדש מימי מצור ירושלים, בכדי לפרוץ מצור א' חר שהטיל עליו בעל-ביתו, יהודי בשם ברוך שמואלזון.

במשך שלושים שנה חי ייבין בעל השי' ער האטור בכפיפה רעיונית ומשקית כאחת עם המשורר הארמוני אורי צבי (רחובות הנגה) גרינברג. יחד דרו בדירה מיושנת ב' דלת-רהיטים כרחוב יהודה-הלוי 131 בתל אביב. יחד השתמשו באותם המלכודים ו' באותם כלי האוכל. כשגדלה משפחתו של גרינברג עם תוספת ילד מדי שנה בשנה מאז התחתן (תאחרון) נולד לפני כמה שכו'

חינוך

מכות בבית הספר

האם מכות הן אמצעי יעיל לחינוך? כי רוב העולם הסתיים החיכות בבעייה חינוכית

הארץ

מר משה קוקליבין בן 40 מתל-אביב נאשם "בפסיוח" אפו של אהרון קוצר בן 577 מרמת גן, ואילו מר קוצר (נא' שם) בנסיון לדקור בסכין את מר קוק' לביץ (הצופה).

אביעזר בור אבן, ירושלים

קציר הגיל המסוכן.

יש משוררים... (אשר) רק מתוך הת' מדה ועקשנות הרגילו את הקורא ואת המקבר לראותם כמשוררים (הדור).

ממפא, צ"ה

אכן, כל הגאונים זוכים להכרה רק

אחר רדתם אלי קבר.

7.00 השירים האהובים עליך — תכ' גית כבשתך (תוכנית שידורי הרדיו, ה' ארץ).

מרדכי דן, תל-אביב

אכן, הגיע הזמן להתבייש בתוכנית הזאת.

האניה ירתה על המטוסים שחנו ב' אוויר (דבר).

ישורון, תל-אביב

והס חרימו עוגן וברחו.

באפריטיף
פולתחים
80/80

השם
לאורחיק
ורמוט
זכרון

כדמל מזרחי

איזהו
חכם

?

הלאה את הנולד
וקנה לו
אלגרו-אוב
המילווה העממי

החדש - 1955
*** הפרס הגדול**
40.000 כ"י

כרורגל

כסף, כסף תרדוף!

לא על הגוף לבדו יחיה הספורט. ביחוד במדינה כששראל, בה שייך הספורט לא לינושאים אותו בגופם, אלא לחבורות גבאים כרסחנים שהחליפו את הסיסמה: "גוף בריא בריא בגוף בריא" בסיסמה: "גוף בריא בקופה בריאה (ובמסלוגה הנכונה)".

לפיכך, משבאו מרכזי האגודות הספורטיביות לקיים תחרויות ארציות בינאגודתיות, שנועדו למלא את קופותיהם, דאגו לכל הפרטים, שכוון רק פרט קטן אחד: השחקנים עצמם.

על הודעה של דקה

נבחרת הפועל ישראל אימנם הופיעה לתחרות, על מגרש באסה היטואי, בהיעדרו של יעקב חודורוב, אך היה זה ההרכב הסוב ביותר שיכולה התאגדות הפועל בישראל לייעמיד כיום. גם יעקב ויסוקר הוכיח כי אין הוא נוסל במאומה מהשוער המסורתי של הנבחרת, שהוכיח לאחרונה אוולתידי מוחלי-טת, הורחק מסגל הנבחרת הלאומית לאחר שנהג כלולול באימוני הסגל.

לעומת הריא של חפועל לא השכלה הסי תדרות מכבי בישראל להעמיד את מיסב כדורגלניה. העלתה על המגרש אוסף שחקנים שנמצאו אותה שעה תחת ידי של המאמן.

אם בשתי הפעמים הקודמות (1947, 1952) נאלצה נבחרת הפועל לעמוד קשות להשגת התיקו (1:1), הרי הפעם נפל תפקיד זה ברגלי המכביס שהשיגו את שער השוויון ממש דקה לפני סיום המשחק, בו גילו שחקני הפועל תוקפנות שלא נשאה פרי אך ורק בגלל עמיר דתו האיתנה של אברהם (שועלי-שמשון) בנודרי.

שש תחרויות פחות גבם. בחיפה לא היה כל סיבה אחרת לקיום המשחק אלא מפני שהמארגנים לא רצו להחזיר לקהל את תמורת הכרטיסים. הקהל הרב שמילא את יציעי האיציטדיון בא רק משום שקיחה לחיות, כפי שבישור המודעות, בהתמודדות בין נבחרת ביתר ישראל לבין נבחרת המשנה של מכבי ישראל. עם שריקת הפתיחה נחברר כי אין זה אלא משחק ידידותי בין ביתר-הלאביב לבין מכבי חיפה, שהוצאתו לא היהת ידידותית ביותר (2:5) לזכות ה"ביתרים, לאחר שבמחצית הראשונה ברמו המכביס קורת-רוח לבני עירם בהובלים ביתר רון בולס (0:2).

שני המשחקים של השבת האחרונה לא היו פרולוג נאות לעונת הליגה הלאומית ל-1955/56 שתיפתח בשבת הקרובה כשהשחקנים, בהם שניים העשויים לעורר עניין רב: בחיפה, יתמודדו מכבי המקומית עם אלופת ישראל הפועל תחת-תקחה; ובפתח-תקחה תתחרה מכבי המקומית עם מחזיקת הגביע מכבי תל-אביב פחות שייצג גלור ה"חבוש בגבם.

במסלול

העיקר לחיך

יהושע (שייץ) גלור, שנפצע בתחרות ה"גמר על גביע המדינה ונחבש בגבם, וכה השבוע במרכז-לידוד שנשלח אל בית-החור לים אסותא, בזה הלשון: "אין דבר גרוע שאינו יכול להיות גרוע יותר. העיקר ליחיך. החלמה מהירה ושלמה מאחל לך ג'ק גיבונס" (מאמן הנבחרת הלאומית בכדורגל).

עוק לאכספורט

קבוצת הכדורסל של מכבי תל-אביב, ה"עומדת לצאת בימים הקרובים לסיבוב בכמה מארצות אירופה, תכלול בתוכה את התגלית הישראלית האחרונה בשדה הכדורסל בדמות יונה לרר, ענק שחקני הכדורסל בארץ, המת"נשא לגובה 2.03 מטר.

רגל תחת רגל

במשחק בינלאומי אחר, שנערך השבוע, הושם הדגש על רגלי השחקנים יותר מאשר על הכדור. שחקני נבחרת חולט סברו כנראה כי ריכאד (לא אקומפוזיטור) חאנגרי, המק"שר הימני האוסטרי, היתו מיותר בשדה, שברו את רגלו. גמלו להם, במחצית השנייה, האוסטרים, ששברו את רגלו של מלוזין צ'ארלס, הרץ תימני החולטי.

בעד ואשה מורים ומרי ברזלי

מה קרה בלי הכלולות?

אל לארצות ערב. תחת זאת וכה לפירסום במודעת-אבל שחורה.

דרכי חיים

דרך גבר

כשקיבל מורים (פרנאנדי) ברזילי, בעלי הצעיר של בית הקפה האשקלוני גינת-אשקלון, חופשה קצרה משירותו בעתודות, מיהר לשוב לביתו, מקום בו חיפה למצוא את אשתו הצעירה והחיננית מרי. הפתעתו היתה שלמה כשבמקום זרועות אשה, קיבל את פניו פתק נייר שהודיע קצרות וברורות: "איני יכולה יותר לסבול את החיים האלה, אני עוזבת אותך לעולם. מרי".

גם לקוחות בית הקפה שהיו רגילים לראות את מרי עליוה ומאושרת מאחורי דלפק ה"משקאות, שם התנהלו לא פעם שערוריות מלכות ניפוח שולחנות בנוסח סכסס, לא תארו לעצמם כי מאחורי היפהפיה ירוקת ה"עינים מסתתרת נפש למודת אכזבות.

ככל נערה בגיל המעבר חלמה גם מרי שלאגר ב"ת החמש עשרה על נסך אגדתי שיבוא ויוציאנה מאסרויריות העירה המשע"ממת ויגשים את כל מאחיה. מורים ברזילי (23) לא היה אמנם יפה כמו אותו נסך הח"לומות, אולם על כך חיפשו שאר מעלותיו: מורים נמוך-הקומה היה בעל השכלה, בעל רכוש ובעיקר בעל הבטחות. "אצלי תהיי כמו מלכה", הבטיח כשהציע למרי נשואין.

ירח דבש בנפרד. מרי נישאה למורים בצערה, למרות התנגדות הוריה, אף שלא אהבה אותו. "יתכן וה"סמורים האמיתיים" ב"זפתונים האמריקאים ודומיהם בארץ, נתנו לה את האמונה כי "אהבה תבוא עם הזמן". בחש-שמה ציפתה ללילה הראשון. הלילה הגדול בחיי כל נערה.

ברם, חששה פג במהרה. את ירח-הדבש בילה הזוג בנפרד. מורים יצא לעתודות, מרי טסה עם הנריאס, חמותה, לאנגליה. כשהכירה מרי את אה בעלה, נוכחה לדעת כי אין לה כל סיכוי להיות המלכה בבית בעלה, מאחר שהמלכה הוכתרה זה כבר בדמות הנריאס. האם, אשה כבת המישים, עזב בשר וכבדית שמיעה, ציפתה אל תכונות פיוזות אלו תכונות אופי דוחות לא פחות: קמצנות, אהבת ריב ומדון ושררה ללא ויתור. אל מרי הת"יחסה האם כאל שפחה.

כשחזרה מרי לארץ אל בעלה, קיוותה למצוא בו את נחמתה ולמלא את כל שהחטירו מאז נישאו זו לזו, גם תחתיה זו נכזבה.

בעד שלא בעד. לפי הדת היהודית חייב הבעל לספק לאשתו מלכד מזון ולבוש גם את עונתה. אולם באותן שעות התייחדות, שהן קודש לזוג הנשוי, לא מילא מורים את המצווה הראשונית של בעל לאשתו בדרך המקובלת. תחילה חשבה מרי כי כך הוא ה"נוהג, אך לאט לאט חדר הספק לליבה. כשניסתה לרמוז לבעלה כי רצונה בילדים, נת"קלה בסירוב מוחלט מצידו בתוספת הסכמה לאימוץ ילד זר. כאשר נודעו לאמה פרטי חייה האינטימיים וסטייתו של הבעלה גמלה החלטתה לנטוש את מורים.

כשתבוא מרי בשבוע הבא לבית-הדין הרב"ני ברחובות, שם תתברר תביעתה לגס פיסורין, היא תשא עמה מסמך-רפואי המעיד כי "לאחר ששה חדשי נשואין. האשה מרי בר"זילי עודנה בתולה".

* תרגום מקורי של כהן למושג טור דפראנס, מרוץ האופניים הגדול של צרפת.

(עות) וכה בדירה משלו בשיכון-בליזובסקי ברמת-גן. מאז קסץ רוגו של שמואלזון על ייבין: "כיצד יכולה משפחה בת שתי נפשות לגור בדירה בת שני חדרים?" כל האמצעים, החוקיים והבלתי-חוקיים, שנקט בעל-הבית בכדי להיפטר מייבין, שכללו גם צו-החרמה מטעם רשות המקרקעין לטובת בתו של בעל-הבית — פקידה ממשלתית ש"נראתה חיונית יותר למדינה מהסופר ייבין — עלו בתוהו.

כשקיבל ייבין, שלקה באחרונה בריאתו, את פרס לשכת בני-ברית בעד "כתיבה מצי פונית ברמה מוסרית גבוהה", הגיע אליו גם מסמך פרוזאי יותר: הודעה על תביע"עה שהוגשה נגדו לפינוי הדירה בה הוא גר מזה 15 שנה. הברו לעט של בעל ה"קטרוג והאמונה נזקק השבוע למידה רבה של אמונה עלימנת לעמוד בפני הקטרוג.

איך נולדים ילדים

כשהיתה סווי סוסן ילדה קטנה במרוקו, סיפרה לה סבתה אותו סיפור מפליא אודות הצמרדע בת הביצה שחשקה נפשה להגיע לממדי שור על ידי התנפחות וסופה ש"התפקעה. כשעלתה סווי לישראל והשתב"נה עם משפחתה במעברת ידה-מעביר נר"אה כי שכחה את לקח הסיפור.

כשראתה הילדה השמרחורת בת השלש עשרה כיצד נערות המעברה המבוגרות ו"המפורסמות זוכות להתהלך עם בחורים משופמים מבריקי שערות, אחו בה יצר ה"קנאה, סווי, המפותחת מכפי גילה, החליטה להשתתף אל אותן נערות-זוהר.

ממשכורתה כשוספת-רצפות במסעדה חס"כה כמה פרוטות, רכשה לעצמה נעליים גבו"הות עקבים, שמלת-קטיפה עמוקת מחשוף ואודם שפתיים לוהט. חסר עוד רק אותו גבר שישורק לה מדי ערב ליד הפחון.

הזמן עשה את שלו. בבית-ספר לריקודים הכירה סווי רב-טוראי גבה-קומה, מיהרה ל"זכות בחברתו. את המשך הערב בילו מתחת למגדל הקידוח שבשכונת המעברה.

י-ג להריון. הדים להתרחשויות אותו לילה בשמעו השבוע בפני השופט החוקר אליו הובא סלים בן ה-19 הראשם בבעילת נערה מתחת לגיל שש עשרה, מעשה המהווה עבירה גם אם נעשה בהסכמת הנערה. סיפר סלים לשופט החוקר: "כשהתקרבת אליה התביישתי, כי זאת היתה לי הפעם הראש"נה, אבל היא אמרה: אין לך מה לפחד, אני כמו אשה".

סורה של סווי היה שונה לחלוטין: "הוא שאל אותי אם אני מסכימה, לא הבנ"תי ואמרתי: כן. רק אחר כך ספרו לי איך נולדים ילדים".

סווי רכשה את השכלתה בין-לילה. מ"לבד הסיפור כיצד נולדים ילדים, למדה גם ל"דעת כיצד יכולים ילדים גם שלא להתולד, במלאות ארבע חודשים להריונה, ניסתה ל"בצע הפלה מלאכותית.

במצב זה קשה היה גם לשופט-החוקר ל"קבוע אם סווי עברה כבר את שנתה הארבע"עשרה, הסכים לטענת הפרקליט הפתח-תק"ח"אי אליהו יגנס, שטען שבמסאז החריף ב"מיוחד כי הגאשם לא ידע כי סווי היתה רק בת י"ג, ביטל את אשמתו.

דרכי אדם

תור אתן עדו

"אתה עתונאי? אתה עתונאי?" פנה גבר צנוע בחיפה לכל מי שנראה כעניני כיווד

חלד ואלימנה יוסף וסילביה כהן

האם אתה עתונאי?

להם

הילדים, כנראה, עוד ממשיכים לחטט בקופותיהם, לצרף יחד את פרוטותיהם ולהביאן לקרן המגן. אך האבות כבר התפכחו.

כל אותה התעוררות נהדרת היתה רגעית בלבד. זיקוקי-די-נור של התעלות נפשית, ביטוי סמלי למחאה, לכעס, לאכזבה מעולם בוגדני, לאמונה בעצמנו ובמדינתנו. ואגב כך היו מאות, אלפים, ורבות גילויי רגשות יפים.

... לא פחות משדרושה לנו קרן להגנה בפני שחצנות המצרים — דרושה לנו הגנה על קרן המדינה מפני תאוותנות היהודים.

ד"ר עזריאל קרליבך, מעריב

- מאת שלום כהן -

רעיון קרן המגן הוא רעיון מצרי ביסודו. כאשר רק נתקבלה הידיעה כי ציכיה הסכימה למכור נשק לממשלת עבד אל-נאסר יצאו לרחובות מצריים קצינים, רקדניות ומתרימים כדי לאסוף כסף לרכישת הנשק.

העתונות הישראלית היתה מלאה סיפורי לעג על רקדניות-הבטן — אבל המצרים אספו ארבעה מיליון לירות מצריות, השוות בערך 25 מיליון ל"י.

לעומת זאת, התייחסה העתונות הישראלית ברצינות איזמה לגל ההתנדבות שסער בישראל — אבל בישראל נאספו עד כה פחות מעשרה מיליון ל"י, ולא הכל במזומנים. העם נחלק לתרום אמנם ככל יכולתו — ולפעמים אף מעל ליכולתו. מדוע, אם כן, היתה התוצאה עלובה כל כך? התשובה מזוקרת לעין השבוע יותר מאשר בשבועות הקודמים: עשירי ישראל, שעשו את עיסוקם בשבוע שנות קיום המדינה, בסיועה הפעיל של הממשלה ועל חשבון העם כולו, סרבו בכל תוקף — כמעט בפרינציפ — להיגרר אחרי ההתלהבות ולקום מעל ערימת דינריהם.

כמה מספרים מאדפים

יו תופעות בודדות יוצאות דופן, שרק הדגישו את התמונה הכללית. אליהו פרומצ'נקו, בעל בית החרושת עליות, מיהר ותרם בשבוע הראשון 25 אלף ל"י. משפחת קרסו, שלא פירסמה את הדבר ברבים, תרמה באמצעות מיפעליה 50 אלף ל"י.

לעומת זאת פורסמו כמה מספרים מאדפים. בית חרושת צ.ד., למשל, אף הוא מיצרני השוקולדה הגדולים, הודיע במתיקות על תרומה של אלף ל"י בלבד. ארגון הקב"לנים להקמת שלדי בניין הוסיף אף הוא לב"נה (צנועה) לבניין המגן: 3198 ל"י, שנאספו בין חבריו. לשם השוואה: עובדי כפר הנזרע בן שמו אספו ביניהם 4326 ל"י.

התמונה העגומה בלטה עוד יותר מהודעתה של התאחדות בעלי התעשייה, הגוף הכלכלי האדיר, המונה 500 בעלי מיפעלים למעלה מבינוניים. הבטחותיה לעתיד היו אמנם חורדות מאד, אך עד כה, מסיבות השמורות בקר פתה, הצליחה להתאחדות לאסוף בין חב"ריה 600 אלף ל"י בלבד, רק מעט יותר מאלף ל"י לכל חבר בממוצע.

1955: רוח הקידמה

כמה עתוננים יצאו השבוע להתקפת מגן על אלה שאינם תורמים. לאלה כדאי להזכיר את פרשת טרכטינגוט.

יצחק טרכטינגוט, סוחר ובעל בתים רבים ברחבי תל-אביב, זכה בשעתו לפירסום בלי-תימקובל במקצה. היה זה בימי קרן-המגן של שנות המאורעות, שנקראה אז כופר הישוב. יצחק טרכטינגוט, מאמידי העיר, סרב לתרום ולא היתה כל סמכות לאלצו לכך.

אך בישוב של אז, בעל המושגים המפגרים, לא חשב איש שבגלל זה חובה גם לש"מור על כבודו. בכרוז שהופץ ברחבי הארץ נדפסה תמונתו של יצחק טרכטינגוט, שהוקע על עמוד הקלון. חבריו למגזין של טרכטינגוט הוסיפו תרומה משלהם: בבואו להתפלל ביום הכיפורים גורש מבית הכנסת ב"חרפה.

בישראל 1955, טרם גורש איש מבית הכנסת — הוכחה ניצחת לרוח הקידמה.

יעקב מוגרבי: סיפור קולנועי

כיצד הודעה ביוזמה בתל-אביב נושאת את השם הרשמי כיכר ב' בנובמבר, לזכר הצהרת בלפור, אך שם זה זכור עוד פחות מהמדינאי הבריטי הקשור בו. הכל מדברים על כיכר מוגרבי, שבמרכזה עמד בשעתו השעון המפורסם אשר לרגליו קבעו פגישות כל זוגותיה הצעירים של ה'עיר.

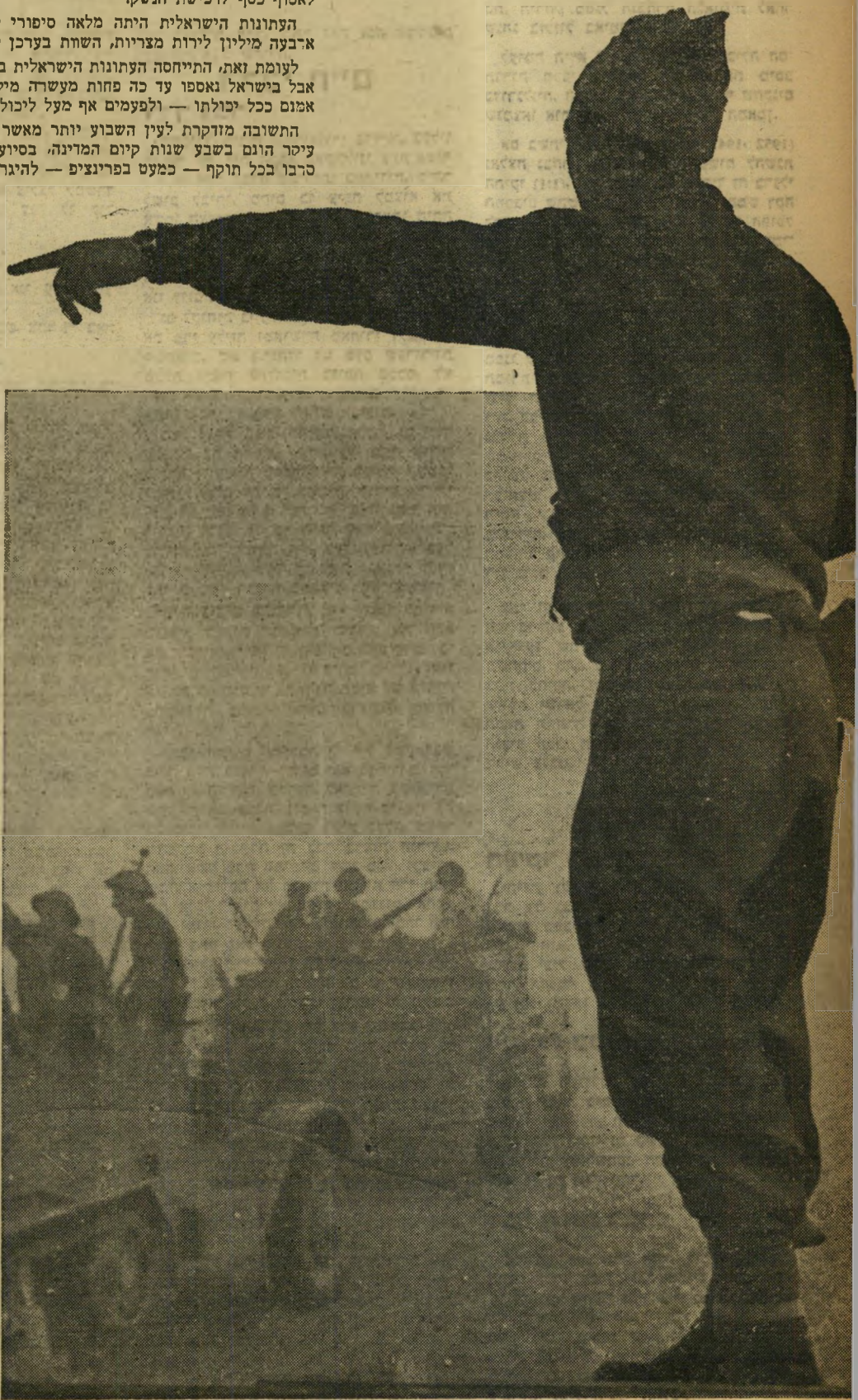
עיר. הוא היה לסמל העיר כמו בפאריס, או שעון הביג'ון בלונדון. השעון נהרס, אך הקולנוע המ שמו נקראה הכיכר, עומד על תו העליונה, הדולפת בימי גשם, מ קולנוע. במרתפו המחניק מצי הקאמרי. כל כרטיס כולל, מלבד עים, גם מס קבוע למשפחת מ הקולנוע מכניס לשנה לפחו ל"י. הקאמרי משלם סכום צנוע אלף ל"י. אלה הן הכנסות נקיות מוגרבי אינה משקיעה כמעט מ זקת הבנין.

בכל זאת, נראה היה ליעקב מוגרבי כי מהתיאטרון הקאמרי, קבלים משכורת ממוצעת של 500 דש, אפשר יהיה להוציא יותר. פעם להשליך את התיאטרון החוץ מה של דעת-הקהל והתערבות מן עו את הכפלת הכנסות המוגר המרתף.

אולם משפחת מוגרבי לא נש בקולנוע ובתיאטרון בלבד. למעשה שטח מכניס בו לא עסקה המשפחה היתה חנות אריגים ובית ברחוב אביב. מאוחר יותר רכשה המז ומחוצה לה מטעים, חנויות, מיג סים ובניינים.

אמנם, פל הרכוש הגדול הזה כמעט ולא כלום — כך נאמר ספר הנישומים. האח גמליאל, למדי חודש רק 62.5 ל"י. אחותו אמנם 91 ל"י ו-167 פרוטות עוד הגדיל לעשות: קצת למעלה לחודש. אך אומלל מכולם היה שנוסף לעסקי המשפחה הרגילי ייבוא ומסחר מזונות. הוא הרחי ל"י לחודש. משום מה, נחשב ח הפיננסי של המשפחה.

אין לראות בכך התחמקות. בהז המורחי מחזיקים יעקב מוגרבי בדעה כי מחמת עין-הרע מוטב ולספור את העושר והשפע ששי פן יכולע לו. גם בשאר הליכוי המשפחה נאמנה למסורת של אנ הדמשקאי הועיר שהפך לאחד מע בין תושבי דמשק רוחה השמועו מוגרבי מצא מטמון זהב חבוי, מן

- אילי ההון השוכבים על דיניהם - פרק רביעי

גנין ללא בוננר

על חשבון עצמם, אך עם קום המדינה הפכה הממשלה ליבואנית חטיה הי יחיד במדינה ורק אז החלו האחים שכטר בשגשוג אמיתי.

על טחינת כל טונה של חטיה הרווחה הי טחנה, ככלל טחנות האחרות, 15 ל"י בערך, פרט לתשלומים עבור אחסנה ואריזה. הי ממשלה נקטה בדרך זאת משום שהמדינה הביאה לחמה ממרחק ומחירו שולם מתק ציב המטבע הנור הדל של המדינה, בתוספת סובסידיות שנועדו להנמיך את מחיר כל מיצרן העמלה הטחנה מצידה עבדה ללא כל סיכון ופרעמיה הייתה מובטחת בשפע כל עוד לא חדלו תושבי ישראל לאכול לחם.

טחנות הצדק טחנות לאט — וטחנת הי אחים שכטר טחנה מהר, 700 טון חטיה עברו דרכה מדי חודש בחודשו. קשה יהיה להבין, על כן, מה הניע את האחים להפוך את מטה לחמם לבית משרדים. התשובה הפשוטה היא, שלא נותרה להם ברירה אחרת. כי מן השנה שעברה חדלה הממשלה לספק עבור דה לאחים שכטר, לאחר שהאחים לא הסתפקו ברווחי הטחינה השמנים והחליטו כי מים גנובים יתמקו, ולחם סתרים ינעם.

ביום 9.9.54 חתם הפקד הממשלתי מאיר שיף את שרעי טחנה של הטחנה כחותם עופרת, כמינהגו יסיון. היה זה נוהג קבוע בכל הטחנות שעברו למען הממשלה, כדי למנוע גניבת חטיה או קמת. אותו סקה היה מנהל רישום של הטחנה הנכנסת והיוצאת.

שלטונות הפיקוח לא יכלו להבין כיצד, למרות אמצעי השמירה ושלשומות חותם הי עופרת, הסתנו מפעם לפעם כמויות של חטיה לשוק השחור. הסתנוות זו הייתה עסק כדאי מאוד: מחיר הטונה — 300 ל"י נקי, הם חיפשו את מקורות ההברחה ולצורך זה הציבו מאבקים ממול לטחנות האחים שכטר.

פעולה זו נשאה פרי ובאותו ערב של 9.9.54, זמן קצר לאחר שהפקד שיף הלך לביתו הבחין ממארכו הפקד גדעון חקר כי שעריריהברול הכבדים של הטחנה נפתחים לא איטם, ממש כמו השער של מערת עלי באבא וארבעים שודדיו לקול הסיסמה "שומשום, היפתח!"

במקום עלי באבא נכנסה אל תוך החצר מכונית משא כבדה. מיד לאחר מכן, באותה דרך אגדית, ננעלו השערים.

גדעון חקר קפץ מן המארב, הציץ מבעד לסדקי השער, רשם את מספר המכונית וחזר למתבואר. לא עבר זמן רב והשער נפתח שנית. מתוכו יצאה המכונית כשהיא עמוסה לא כיהלומים ובמסמגונים שוודים כי אם כי שקי חטיה פרוואיים (מתיר הטון בשוק הי חופשי, כזכור, 300 ל"י נקי).

חקר זינק שוב, ניגלה אל דלת המכונית, פקד הנהג יצארה את תעודותיו. השער נסגר בבהלה באותה מסתוריות עצמה ואילו הנהג הפנה את חקר למשרד הטחנה, שם יקבל הסברים.

חקר נכנס לשם ומצא את עצמו פנים אל פנים עם האחים משה ודוד שכטר. הוא היר דיע טלפונית למשרדה על המקרה ובאותו רגע, מהציצו מבעד לחלון, ראה את מכונית המשא נעלמת אל תוך אפולות הרחוב עם ששת הטונות של שקי חטיה ממשלתית על גבה.

תשדורות המשרדה עשו בכל רחבי העיר. ליד יפו עצרה נידת מטורה את המכונית הנמלית, כשבחוכה הנהג ואדם שהציג את עצמו כדוד שטרן, טרמפיסט.

טחנות הצדק החלו לטחון — לאט. במ קום ארבעים שוודים, נעצרו שני האחים שכטר וארבעה מפועלי הטחנה. לאחים שכטר, כמוכני לא היה מושג על העניין ואילו הי פועלים פחדו לדבר מחשש למקום עבודתם. חמשה חודשים מאוחר יותר הובאה הי (המשך בעמוד 14)

להשתמש למדידת עושרם של האחים ליכטנ שטיין.

אביהם ישראל ליכטנשטיין, שניהל עוד כי חילנה עסקי יצוא גדולים בעצים, יסד עם זאת כמה בתי תרופות ולגפרורים ומסמרים. זכונה אחרת שצינה אותו: הוא היה ידוע כתורם בעין יפה לצרכים ציבוריים.

בעלותו לארץ לפני יותר מ-30 שנה, רכש ליכטנשטיין האב קרקעות רבות באזורי הי העשירה גם בסביבות תל-אביב וגם בסביבות חיפה. על אדמות אלה מיהר להקים מאוחר יותר גם מפעלי תעשייה. בקרית אריה הקים את בית-התרופות למוצרי ברזל ברזלית, הי גדול ביותר בארץ בענף זה, וכן היה שותף עיקרי בהקמת בית התרופות לשמנים ולסבון יצאה מנחלת-יצחק.

חלקים קטנים יותר השקיע מהונו בבית תרופות לחטי חשמל בחיפה, בפרדס שנטע בכפר-סבא, ובחברות לכליות ובנקאיות אי חרות שבהן השתתף. כל זה עבר לידי בניו עם מותו הפתאומי.

הבנים עוד הרחיבו ושיכללו את הרכוש העצום. לבית התרופות יצאה שער כולו לי ידיהם, הוסיפו חברות-בת בשם ליצור תמרוקים. הסבון נייטס קטילי, שנכנס לשיר מושן של כל הגבורות העדינות בישראל, הוא אחד ממוצריהם.

הם ירשו, איפוא, מאביהם הון גדול, אך לא את הנטייה לתרום ביד רחבה לצרכי ציבור. בעוד שעובדי יצאה ברכה תרמו 3500 ל"י לקרן-המגן, הגיעה תרומתם של הבעלים ל-3000 ל"י.

שמן זית זך.

האחים שכטר: שק הקמת

חנת-שכטר המפורסמת שוב אינה טוחנת. במקומה מתנוסס בדרך פתח תקוה מספר 25, תל-אביב, בית-משרדים ענקי ומהודר — הוכחה ניצחת כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם.

האחים שכטר, דור שלישי בארץ, קיבלו את הטחנה בירושה מאביהם, אך רק בימיהם התלה להוציא לחם מן הארץ בממדים ראויים לשמם. לפני קום המדינה סחרו האחים שכטר

כל העסקים הבטוחים הללו באו ליעקבסון משום שמנעוריו פעל לפי הסיסמה: מה שבטוח, בטוח. כבר בגיל צעיר היה בין פעילי ההגנה, ולכן ידע כאשר יצאו האנגלים אילו חברות וכדאי לרכוש מידיהם. יחד עם עוד שותפים רכש את חברת מולפורד וחברת האחים סטיל בעלות עסקי הענק בימי המנדט.

מאוחר יותר התמנה לחבר ועדת הבטחון הישובית ובמלחמת-העצמאות היה הוא המר עמד הטבעי לתפקיד ראש ועדת הקניות העל-יונה של צה"ל. בתפקיד זה, מצינת הי ביוגרפיה הרשמית שלו, נסע לארצות-הברית, שם בא במגע עם חברות חשובות בתוקף תפקידו הבטחוני. — מגע שבדרך הטבע נמשך גם לאחר שתמה שליחותו הציבורית.

הוא הגיע למדרגה בטחונית כה גבוהה, עד כי בכ"א סיון תש"ח, היום בו הושבע צבא הגנה לישראל, היה יעקבסון האדם השלישי — יחד עם ישראל גלילי ולוי אשכול — שגלוה אל ראש הממשלה ושר הבטחון דוד בן-גוריון אל במת המיצעד.

זמן קצר לאחר מכן, עם יצירת המסגרות הבטחוניות הקבועות, התמנה יוסף יעקבסון כמנהל אגף הקניות של משרד הבטחון, תפקיד שגם בו רכש ידידים יקרים.

יותר מכל אדם אחר היה איש כיעקבסון צריך לדעת מה ערכה של קרן-המגן. הרי הוא שיצא לקניית נשק וציוד בשעת חירום הי מורה. גם מצבו הכלכלי איפשר לו תרומה הגונית עוד לפני ארבע אלף ל"י לשנה ורכושו האישי כעולה על 14 אלף ל"י.

נאמד כיום בשבע ספרות בטוחות. על כן, הכנים יעקבסון יחד עם שותפיו לבית התרופות טרן תרומה בטוחה של אף ל"י לקרן-המגן. כמו כן הבטיח לתרום שם לינג אחד מכל תיבת פרייהור שייצא השנה מפרדסיו הוא. אם יהיה היבול יפה, יגיע הסכום הסופי לאלף ל"י.

אבל זה עדיין לא בטוח.

האחים ליכטנשטיין: שמן זך

תגם אנגלי מסורסס אומר: מידת התרבות של עם נמדדת לפי כמות הסבון שהוא צורך. באותו קנה-מידה עצמו אפשר

לבני המשפחה אלא להשתמש בחוכמה במס' מון הזהב.

וסייג לחוכמה — שתיקה.

גם בהישמע קריאת קרן-המגן, היתה תשר בתו של יעקב מוגרבי — שתיקה.

יוסף יעקבסון: בטחון מעד לכל

בבטחון מעד לכל — זאת היתה סיסמת חייו של יוסף יעקבסון, בן המושבה רחובות. אביו, שעלה ארצה מליטה עוד בסוף המאה הקודמת, לא היה איש עסקים מצליח ביותר. יחד עם כל אנשי המושבה ניסה לג' חברת מנהרין בע"מ וחברת א. פולגי ושות' בע"מ (ייצוא פרי הדר).

כאשר נכנס יעקבסון הבן לעסק הפרדסים, כבר היה זה עסק בטוח. הבטחון מעל לכל. הוא נתמנה כחבר הנהלת התאחדות האיכרים, ואף נסע בשליחותה לארצות-הברית. מאוחר יותר החל לשמש כמנהל בי-חברת מנהרין בע"מ וחברת א. פולגי ושות' בע"מ (ייצוא פרי הדר).

היו גם עסקים בטוחים אחרים. והבטחון מעל לכל. לכן יסד גם את חברת יוסף יעקבסון, לשעבר סגן המפקח הכללי של משטרת ישראל ובעל עמדת מפתח במשרד הבטחון. שותף נוסף: ידן פרומקין, קצין משטרה גבוה ובנו של השופט גד פרומקין. חברה זאת השקיעה כסף במניות בטוחות של החברה הישראלית לשילוח בינלאומי בע"מ וכן זכתה בטכנות הבטוחה לא פחות של חברת קודק לפילימיים.

כמו כן, השתתף יעקבסון ביסוד חברת דלתה טריידנג למסחר בע"מ, יחד עם כמה אנשי בטחון מובהקים כמו יוסף שאול נחמיאס, לשעבר סגן המפקח הכללי של משטרת ישראל ובעל עמדת מפתח במשרד הבטחון. שותף נוסף: ידן פרומקין, קצין משטרה גבוה ובנו של השופט גד פרומקין. חברה זאת השקיעה כסף במניות בטוחות של החברה הישראלית לשילוח בינלאומי בע"מ וכן זכתה בטכנות הבטוחה לא פחות של חברת קודק לפילימיים.

מפעלו הכלכלי האחרון של יוסף יעקבסון, שנתמנה בינתיים לקונסול הכבוד של פרגואאי, היא חברת סרן לפלסטיקה אין פלא שבפירסומיה מכריזה עלחברה כי יש בטחון גמור שצבעי הפלסטיקה לא ידהו וכי רשת סרן תגן בבטחון על ביתך מפני זבובים.

רי 300 שנה. הגיישות פרחו בעיר יושיבא' והאצילים היו שקועים בקריאת שירי של מונזאמון הגדול.

הכסף היה גדיר מאד. "ריו" אחד, מט' בעי'הם סולידית, היה אוצר בפני עצמו. ה' סאמוראי, הלוחם המקצועי שעמד בשלב העליון של הסולם החברתי, השתכר שני ריו לשנה, ואדם שגנב עשרה ריו היה נידון ל' מוות עלידי הסרת ראשו.

סכום עגול. באותם הימים נאלץ בעל' אחוזה קטן בכפר קאראסאמורה לקחת הלוח' אה. עשיר נדיב לבב בכפר השכן, אדם בשם שינאבורו, הציע לו להחאה בסך 11 ורבע ריו, בתנאים הנדיבים ביותר, סאטו, הלוחה התחייב להחזיר את הסכום כעבור מאה שנה.

הזמן עבר. שינאבורו וסאטו מתו שניהם, ירושת העיסקה עברה לבנים ולנשים. עם התקרב מועד הפרעון דרשו בני המלוכה מצאצאו של הלוחה, קוויי סאטו, להחזיר את ההלוואה בהתאם למציאות הקיימת. מאחר שהלוחה המקורי מישכן חלקת אדמה תמורת החוב, דרשו כי ערכה הנוכחי של חלקה זו תשולם עתה.

אולם קוויי סאטו לא קיבל טענה זו. ה' הלוחה המקורית היתה בסך 11.25 ריו, ה'

קורא היררהיטו מה מותר לבן האלים?

טען, על כן עליו להחזיר רק את אותו ה' סכום. מכיוון שהריו הוחלף מאז במטבע ה' קיימת, ה'ין הציע סאטו לשלם סכום עגול של 12 ין. ערכו הממשי של סכום זה (כ' 60 פרנטה) שהו כיום שלוש סיגריות או כרטיס באוטובוס עירוני.

תקדים חשוב. צאצאי הלוחה לא שת' קו. הם הגישו את תביעתם לבית המשפט. החודש פסק בית המשפט המחוזי במחוז נאגאטו את דינו: על קוויי סאטו לשלם 165 אלף ין (כ' 780 ל'י) שהם מחצית ערכה ה' נוכחית של חלקת האדמה אשר מושכנה ל' פני מאה שנה.

צפירי קדם לא לילדים

שוק שחור (או חום) במשקאות קוקה'קו' לה פורח ביפאן מאז החליטה הממשלה כי רק לחיילים אמריקאיים מותר לקנות את בקבוקי הקוקה'קולה המיוצרת במקום. הי' צור המקימי החל כדי להרחיח דולארים, אר' למ יצרני המשקאות המקומיים המסורתיים דרשו הבטחה כי המשקה הזר לא יסופק בשום פנים לפיות מקומיים.

עסקים פוריים

החזקת קרנף אחד היא מקור הכנסה בטר' חה בהודו, כי כל בקבוק של שתן של החיה המגושמת נמכר בשתי ל'י, גזול זה נחשב כסם להגברת פריון הגבר, ממש כמו חלקים אחרים של הקרנף. למשל, קרן אחת של החיה (שאניה) מורכבת מעצם, אלא רק מסבך שערות קשות) ניתנת להחלפה ב' מכונית אמריקאית חדשה.

הודו

עיר החלומות

כל אדריכל הרואה לגד עיניו וזועת'אבן כמו תל'אביב או הדר'הכרמל החיפאי, חולם על עיר שלא תהיה תוצאות המקרה העיוור, אלא תהיה מתוכננת מראשיתה ועד סופה בידי אדריכל בעל עיניים.

לפני חמש שנים ניתנה לאדריכלי העולם בפעם הראשונה הזדמנות להגשים חלום כזה. על חלוקת הודו גורשו מאות אלפים מן העיר לאהור, בירתו היפהיפיה של מחוז הפונג'אב. העיר נפלה לידי פאקיסטאן. אותו חלק של הפונג'אב שנשאר בידי הודו היה זקוק לבירה חדשה. והמגורשים היו זקוקים לשיכון.

או עשתה ממשלת הודו צעד נועז. היא קראה לגדול האדריכלים בעולם, הצרפתי להקורבוניה, אמרה לו להקים עיר-בירה חדשה, נתנה לו יד חופשית לגמרי.

הקיבה העירונית. להקורבוניה ה' גדול ניגש לבריאת ציאנדיגאר כמו אלוהים לבריאת העולם. תוך חמש שנים יצר עיר שאין דומה לה בעולם כולו.

לעיר יש ראש — קרית הממשלה, המוזק' רת בראש גבעה מול צלילת הרי ההימלאיה הרחוקים, כוללת את כל בניני השלטון והמשפט. יש לה מוח — קרית המכללה, גם היא קצת מבודדת, מצד שמאל. יש לה לב חברתי. ויש לה קיבה — השוק המרכזי, וכל מפעלי החשמל, המים והביוב, מרוכזים במקום אחד. אזור התעשייה שוכן גם הוא לבדו. כל הבנינים האלה בנויים בקווים נקיים, מותאמים בדיוק למטרה.

העיר עצמה מורכבת כולה משכונות נפר' דות, כל אחת בת 5000 תושבים. כל שכונה מהחיה יחידה בפני עצמה, המסוגלת לספק את כל צרכיה. יש לה מרכז קניות, שוק, קולנוע, בתי-ספר, בתי-תרבות, מרכז רפואי, מגרש-משחקים, בריכת-שחייה, דואר, תחנת משטרה ופארק ירוק. מלבד המפרנס, אין איש מבני המשפחה חייב לעזוב את השכונה לשום צורך שהוא במשך כל השבוע.

רעש באמבטיה. איך להגן על ילדים בדרכם לבית-הספר? איך למנוע תאונת-דרך כימ? איך לחסל את בעיית הצפיפות בכבישים המכה הניצחת של כל הערים הגדולות בעולם?

מתכנני ציאנדיגאר מצאו את כל התשובות. כל הכבישים המיועדים לתנועה עוברים ב' קווים ישרים בין השכונות, מבלי להיכנס לתוכן. כל הכבישים בתוך השכונה קצרים וכפופים, כך שאין הנהגים מסוגלים לפתח כהם מהירות. לילדים ולחולכי-רגל אחרים יש "כבישי-שירות" מיוחדים, העוברים מ' אחורי הכתים, במקום לפנייהם.

גם צרת הרעש חוסלה בצורה מקורית. בתל'אביב, כמו בכל ערי התהוירובוהו, פונים חזרי המגורים משום מה לרחוב, חזרי השרוי תים לחצר. בציאנדיגאר המצב הפוך, הרבה יותר הגיוני: כל חזרי המגורים פונים אחורה, לחצרות. רעש הרחוב יכול רק לחזור למטבח ולחדר-האמבטיה.

יפאן

שווי זכויות למלכים

כמעט כל מדינה מגינה על ילדיה מפני סרטים בלתי-רצויים. בכמה מדינות מורחבת הגנה זו גם על ספרות מוזיקה. אולם רק מדינה אחת בעולם, יפאן, מגינה בצורה זו על שליטה העליון.

להוד מלכותו, הקיסר הירוהיטו, מותר רק לקרוא עתון אחד, מן המובחרים ביותר בארץ, שזהותו נשמרת בסוד. אולם גם את העתון היחיד הזה אסור לו לקרוא כולו. פקידיה החצר עוברים עליו מראש בקפדנות, חותכים כל דבר של חולין, שאינו ראוי לעינו של המיקאדו הממושקף, בן האלים.

יתכן שגם בן-האלים אינו אוהב שיעמום. החדש חולל מהפכה שקטה מאד, נחל נצ' חון גדול במאבק לשיחיו זכויות המלכים ב' עולם. החל מעתה לא ייחתך עוד שגם קטע מעתונו של הקיסר.

אשראי ארוך

לפני מאה שנה בדיוק היתה יפאן ארץ מאושרת ושקטה. שלטון השוגונים (אלופי הצבא) מבית סוקוגאבה התקרב לקיצו, אח'

"גלובוס" לכה
ברוב של 85%

במשאל שנערך בחסותו של שר המשטרה בהשתתפות 24 אלף איש מכל רחבי הארץ

ולא את התעלולה

שקבל "גלובוס" בתור
"העט הכדורי המובחר ביותר"

גלובוס

לה פלא?

לא! לה פלא!

למציצה אחרונה...

תמיד
עשן
על

20 סיגריות
250 פרוטה

**בגליל גדל הסבך
סבך טעים ועדין
מעורב בסבך יבוא ריחני.
20 סיגריות בחפיסה
וכל אחת מלאה כולה
בתערובת מצמינת
גליל**

[illegible]

קשר סלפוני תוך עשרים דקות, אך לא מצא במהרה שפה משותפת. לאחר שניסה לשאת ולטוח עם הכנר בארבע שפות, הצליח שנקר לנהל את השיחה בשפה היחידה המשותפת: אידיש . . . באותו גליון של סיים שהכיל סיפור זה התפרסם מכתב צנוע ומערכת ב' לשון זאת: 'הנני להביע את הערצתי למאמר הדר במהפכה המצויית היה זה ניתוח בי קורתי מאלף. (חתום: **גמאל עכר אל-נאצר**, ראש ממשלה, קאדרי . . . הסופר **שלום אש**, סיפר השבוע) ידידים כי עזר בהיותו נער בארצו רצה לכתוב ספר על

חובשת-כובע גולדה וידידים*
על ראש השרה בוער הפרוטוקול

ישו הנוצרי, ורעיון זה הוא שהגיע אותו ל-
ביקורו הראשון בארץ-ישראל. מאז ביקור
הזה, אמר אש, כל חשבתי מעולם על היה-
דות והנצרות כאל שני דברים נפרדים. זוהי
תרכובת אחת... סופר אחרי, חתן ספר
גובל **ארנסט האמינגוויי** גילה השבוע
כי סיים את כתיבתם של שלושה ספרים חד-
שים והוא עומד בעמוד 667 של ספר רביעי.
היום אינו מודרן הדפיס ספרים אלה כדי לא
להגדיל את מסה-הכנסה שלו בשיעור רב,
ממכה עד שידור הכנסותיו מספרים קטנים.
למפי שעה, הגיח את כתביהידי בכספה בבנק.
אחריה, והעתק מעולם בכספה בבנק אחר...
כשחזור החודש כוכב הקולנוע הצרפתי
ג'ראר פיליפ בן ה-32 מביקור במוסקבה,
תגלה כי הוא נשוי מזה ארבע שנים לאשה
בשם ניקול, אה לילד בן 15 מנישואין קוד-
מים וקומוניסטית נלהבת שגיירה גם את
בעלה להשקפותיה. הנישואין נשמרו בסודי-
סודות כדי לא להפחית את התלהבות מיליוני
הנערות מסביב לכדור-הארץ, המעריצות את
דמות הגבר היפהפה כולנו.

חמישה מחזות, מפרעה אחת

בְּתַעֲרֻבֹת כְּרוֹנוֹת תִּיאֲסְרוּן מִכָּל הָעוֹלָם הַ
מִצֻּגַת עַל־יְדֵי תִּיאֲסְרוּן הַקְּאֲמָרִי בְּמִסְדִּירוֹת
מִגֻּבְרִי, בִּלְטֵשׁ הַיַּעְדֻרן שֶׁל הַכְּרוֹנוֹת שֶׁהֻצְאוּ
בְּשִׁחְיִי לַשְׁתִּי הַהֲבֹרֹת שְׁבִיִּים אִישׁ הַקְּאֲמָרִי
יוֹסֵף (כּוֹבֵעַ הַקֶּשׁ הַאִיסְלָמִי) **מִילֹּא** בְּשִׁחְיִי
וְלַשְׁתִּי הַהֲבֹרֹת בְּכֵן הַשְׁתַּחֲוִי **אֹרְזֶנָּה** (אֶרֶץ)
נִפְשׁ הַטּוֹבֵה מִטְּצִיֹּא) **פֹּרַת** בָּאוֹתָהּ (חֵד)
כְּשֶׁנֶּשֶׁל עַל כֶּךָ מִילֹּא) הַתַּנְצֵל : „אִישׁ מֵאֲתָנוּ
אִשְׁמֵר אֶת הַכְּרוֹנוֹת . . . הַמִּפְקֵי **מִיכָאֵל**
טוֹד (הַשֶּׁם הָאֲמִתִּי : אֲבֹרֶהֶם גִּלְדֵּבִלְדֹּנֹג) : „שֶׁ
הַשְׁלִים אֶת הַמֶּרְסֵת סִבִּי הַטּוֹבֵם בִּי 80 יוֹם
מִתְכַּוֵּן לַהֲתַחֵל בְּהַמֶּרְסֵת חַיִּי הַמִּנְצָה הַיִּשִּׁישׁ
אִיתְרוֹד טוֹפֶקֶאֲנִי . . . סֶרֶס אֲחֵר
שֶׁלֹּא יוֹסֶרֶס : אֲמֹר קוֹרָא) מִתְהוֹר הַמֶּפֹּרֶס
שֶׁל **בֵּרְתִּלְדֵּר** (הַנֶּפֶשׁ הַטּוֹבֵה מִטְּצִיֹּא)
בִּרְכֵּם : שֶׁהֻצַּג בְּשַׁעְתּוֹ בְּהִיבְמָה : הַסִּיבָה :
בִּרְכֵּם דֹּרֵשׁ לִי הַתַּפְקִיד הָרִאשִׁי בְּשֹׁבֵעַ בִּי
יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי **חֲנָה** (מִדְּהָא) **רֹבִינִי** : יִמֵּי
סֶר לַאֲשׁוֹת הַשְּׁחֻקִּית הַלֵּנָה וְוִיגֵל : חֲבֵרַת
הַסֶּרְטִים הַמְּוֹדֵג־רִמִּית יִסְרֵבָה לְקִיִּים אֵת
הַתַּנְאִי אֲחֵרִי הַנִּסְיוֹן הָרִאשׁוֹן . . . **יִגְאֵל**
(יִגְאֵל) **מוֹסִיִּסִי** : שְׁנִפְשׁ עִם מִזְלֵחַ חֵד
רַת סֶרֶט־גִּלְדֵּבִלְדֹּנִי־מֵאִידִי **דֹּרֶה שְׁאֲרִי** : מִי
סֶר לֹו חֲמִשָּׁה מִמְּזֻחֹתִי, קִיבֵּל מִפְרָעָה לִי
קִיֹּו בְּאֶרְצוֹת־הַבֵּרִית עַד שֶׁנִּוְרַגְמוֹ מִמֶּה־
זוֹת אֲנִלְגִּית.

איש לא היה זכאי להוריד את הבולים מן המכתלים שיקבל, כיור המים הוציר המתן ליד חדרו בשכיחו החתימים יוגרלו והוא ישוחרר מפרקית טנור האסקה המציע ל- קיבוץ . . . ד-ר אלפרד קינסי, חוקר- המין שזכה לפסידום בינלאומי עם פירסום מחקריו על ההתנהגות המינית של האשה, הגיע השבוע למעריב-גרמניה וגילה תוך כדי כך את נושא מחקרו הבא : ההתנהגות המינית של בני אירופה . . . האפיפיור פיוס 12^ה החל החרוש ללמוד בשקידה על המקצוע ה- שגור ביותר על תלמידיו בתי-הספר התיכונים

נהג מכונית-האשפה

שרהפיתוח לשעבר ד-ר דב יוסף נר
אצל החדוש ממחה. לאחר שבטל ברגע כי
חרון את תוכניתו עלום באותו מטוס, בו
הסמין בן ספצוה למנוע לרצוח את אמו
ולזכות בדמי הביטוח שלה. . . . בפתיחת
הצירות של קובה בתל-אביב, עם כואו של
הציר דה-לה-קפה רוף הייתה ממלאת
מקום שרההוין **גולדה מאיר** סנסניה
בהופיעה לראשונה בציבור כשהיא חבושה
בכנעת קטיפה שחורה. התגצלה גולדה בארזוני
כל רואה : "הפרוסוקול מחייב" . . . בסנך
ההוא של הכנסת התקבל השבוע מכבש
נשא את הכתובת : "לכבוד **מנחם בגין**
ורדן בן-גוריון". סקיד הדואר המבולבל
שלא ידע למי משני הידידים למסור את ה-
מכתב, קיבל לבסוף את צונו של בגין :
"מסור אותו לבן-גוריון. הוא גדול ממני ב-
שנים" . . . לאחר שהאומרוציה בכנסת
(חרות והצ"כ) הצליחה לאשר שורת החלטות
למורתורוח הממשלה והקואליציה בגלל הע-
דר ח"כ הקואליציה. נעל וישראל ראש הכנסת
יוסף שפרינצק את השיבה מחצית-השעה
בטרם זמנה : נימק : "עלי לאפשר לאופור
ציה לחוג את נצחונה" . . . ראש עיריית
חיפה **אבא חושי**, שנסע לארצות-הברית
ליטל בפסקיו, החליט להפגין ברחובות
גירוריו-בן את מסירות לעניני עירו, עצר
מכונית אספה עירונית וביקש מהנהג הסב-
אם מפורטים על מבנה. לאחר שהעניין נמ-
אם עליו, שאל הנהג בהתקדברו לאמת : "מה
זה, כל אתה הגה של מכונית אספה ?" . . .
מעשהו האחרון של שרההינון והתרבות
לשעבר **פרופסור בנציון די-נור** בחוקף
תפקידו, היה משלוח מכתב ברכה לחפיה
סוקניק. הנהגת הראשונה בארץ, המדריכה
הראשונה לגננות והמספקת הראשונה על
גני הילדים. כן הינה אלמנתו של החוקף
אדוירזר ליפא (מגילות גנוזות) **סוקניק**
המנוח ואמם של באלוף **יגאל ידין** ו-
שחקן התיאטרון הקאמרי **יוסף ידין** . . .
לאחר שמשרד הדואר הציג לבטל את התקנה
המחייבת אותו להתיקין לכל ח"כ חנינם הדבר
שיר טלטלו, בסענה כי לעתים יורש הדבר
הוצאה של אלף ל"י ויותר, העיר ח"כ חרות
ד-ר **אריה אלטמן** : "נכון. התקנת טל-
פון לרבה כנסת מסויים (בשרה בוקר) על-
פני 30 אלף ל"י."

★ ★ ★
ברזילי יזכה בבוליו

עלון קיבוץ נגבה מפרסם כמה מההצעות שהשמיעו חברי המסק בדבר הזכויות המיר חרות שיש להעניק לחבר הקיבוץ **ישראל ברזילי** לאחר שנתמנה לשר-הבריאות : הוא ימיה פטור מתורנות בחדר-האוכל, מוותר מהחובות כיסא בשעה שמוציא סרט בקיבוץ, מתיה לו זכות-קרימה לשכין בחדרה-האכל

פסוקי השבוע

• **רב אדרה יגאל ירין.** בנאומו בסני מליאת התאחדות בעלי התעשייה : "לסני הקרב הגדול של עוצה שבנגב, בימי מלחמת השחרור, היה ידוע על דרך אחת לקדומה ונסתרת, אשר אם ניתן לעבור בה — וניצחנו. שנלחו שני סיררים כדי לבדוק את ההרר אם ראויה היא למצב. הם חזרו והודיעו : קשה מאד, אבל אפשר. אך לבני ההמשימה של קרן המגן שהוולתה על העם הישראלי : קשה מאד, אבל אפשר." **אליהו אירל.** שרירי ישראל בלונדון : "אנו עומדים כיום בסני מצב שאפשר להתארו אך ורק כנסיון מאורגן מצד המעצמות הגדולות להשתמש בישראל כקלף לקדום האיסורים שלהן עצמן."

● **מחזור**, עלון הצהריים המפא"י: "מה ההבדל בין שר-האוצר לבין מנהל בית-חרושת לקידור? זה דורש הקפאת שכר, וזה דורש שכר הקפאה."

מסויימת: "ראשית, זה לא נכון. שנית, זה סודי."

להתמודד עם הערבים — לאלה מאות מיליונים, ואילו בישראל בסך-הכל כמה אלפים קוראי העולם הזה.

• **מיימם** – הלונדוני, בצטטו מסוק של העיתונאי הניריורקי האלטר חינצ'ל תוך כדי ניתוח מדיניות בריטניה במרחב: „מדינה ממדרגה שנייה אינה יכולה

להרשות לעצמה מדיניות ממדרגה שלישית.
ראדיו קאהיר, עם הכתרת שריהחויז הישראלי בתואר ד"ר כבוד באוניברסיטת ברוקלין, נאמר: - ריכוזו של משה שרת באמריקה לא היה לשמור:

הוא חוזר משם עם תואר דוקטור.
העיתונאי שלום רוזנבלד, בטרור קראתי רשמתי במעריב : "מדיניות"

החוץ שלנו נכנסה עכשיו לתקופה מזהירה: אנו מזהירים בלי הרף.
 • וויליאם גלברייט, מנהל מחלקת דרום-אמריקה בשירות השידור הבריטי

שבא לישראל מטעם אונסק"ו כיועץ לקול ישראל: "אינני מותח ביקורת על קול ישראל. סבורני כי הדיבור המרובה והמיותר הוא מחלה יהודית כללית."

● "חרות", בתגובה על הודעת ד"ר כי מסא"י קיבלה רוב בבחירות לעצ
עובדי הטלפון: "איזה פלא! מספר המאוינים החשאיים עצמו מסמק כדי לתת רוב
למסא"י"

* אולגה שפירא וכתב הארץ שמעון (מא-
תורי הוילון הארץ) סאמט.

(סוף מעמוד 11)

בניהול המשפט לאחר שהתביעה הוקטנה עד למינימום מגוון. כשהתברר שהתובע טרם ויתר לחלוטין על שאיפתו האישית להשיג עונש חמור לפחות במסגרת הסעיף המצומצם, מיהר הסניגור טלפן למי שטילפן ובי-שעה שישב השופט בחדרו לקבוע את גור-דין נכנס אליו הסניגור עם אחד מאנשי התביעה הכללית.

מה שנאמר באותו מעמד, בו נוכח גם רחביה, השתקף אחר כך בגור-הדין, בו ציין השופט בפירושו: "בהתחשב בעמדתה של ה-תביעה הכללית הנני מטיל על כל אחד מה-נאשמים משה ודוד שכטר קנס בסך 750 ל"א או ששה חודשי מאסר, וכן ששה חודשים מאסר על תנאי."

היה גור-דין, בו הוכח כי כדאי מאד לגנוב במדינת ישראל את כספי הציבור, אם יש לך קשרים נכונים במקומות הנכונים. האחים שכטר זכו, איפוא, לא רק להתעשר על חשבון המדינה ולחם אזרחיה, אלא גם לזכות בחסדו של חוק המדינה, שדן אותם במידת הרחמים והסלחנות, משום מה.

היה ברור, כי בשעת צרתה של המדינה ימצאו האחים שכטר הנודמנות להקל על מצפונם הגמיש ולהחזיר מעט מרווחיהם ה-כשרים והבלתי-כשרים.

השבוע, כשצילצל הטלפון במשרד שכטר, הרימה המזכירה את השפופרת. מערכת הטו-לם הזה, שידעה כבר קודם לכן כי שם האחים שכטר נפקד ברשימת התורמים לקרן-המגן, רצתה לחדא את העניין מפי בעל הדבר. "אני מבקש את מר שכטר", אמר הקול למזכירה.

"בבקשה, נא לדבר", ענתה המזכירה. "כאן שכטר", אמר הקול הגברי מעבר לקו, "מי מדבר?" "מר שכטר, כאן מדברים ממערכת העולם הזה. רצינו לשאול מה היתה תרומתכם לקרן-המגן?" "שכטר איננו", השיב קולו האופייני של שכטר.

כי עוד חכמינו, זכרונם לברכה, כבר קב-עו את המימרה הכלכלית העמוקה: אם אין קמח — אין תרומה.

פרשה לבית-המשפט. שלושת האחים שכטר נאשמו לא רק בגניבת ששה טון חיטה, אלא גם בגניבת השקים 15,5 טון חיטה נוספים שנמצאו חסרים לאחר שנערך חשבון הסחנה. יוצא, איפוא, שבטיסקה אחת זו גנבו ה-אחים המכובדים מקופת המטבע הזר של המדינה הנאבכת על קיומה הכלכלי 6500 ל"א הפרטים התבררו מפי הנהג, שהעדיף לה-מוך לעד-המלך.

כיצד נפתחו השערים — זאת הסביר יחיאל פנטטר, ראש הסבליים שעבד בטחנה 13 שנה. הוא סיפר כי הבורג המחזיר את מוט הבריה לרוחב השער פורק בהירות. עלי-יד-כך השתחרר המוט כולו, מבלי לפגוע בשלי-מות חותם העופרת הממשלתי. האחים דוד ומשה שכטר, סיפר פנטטר בעדות בשבועה, הם גנבו את ההוראות מתי לפתוח את ה-שער בצורה זאת, ובאותו יום מר ונמהר כאשר עזר הפקח ווקר את המכונות, לא הספיקו אפילו להדק כראוי מחדש את ה-בורג, לאחר המעשה.

והטרמפיסט דוד שטרן, מה לו ולכל ה-עסק? הוא נתגלה כרוח החיה בכל העסק. הוא שכר את הנהג והוא ששיוק את הלחם הצר.

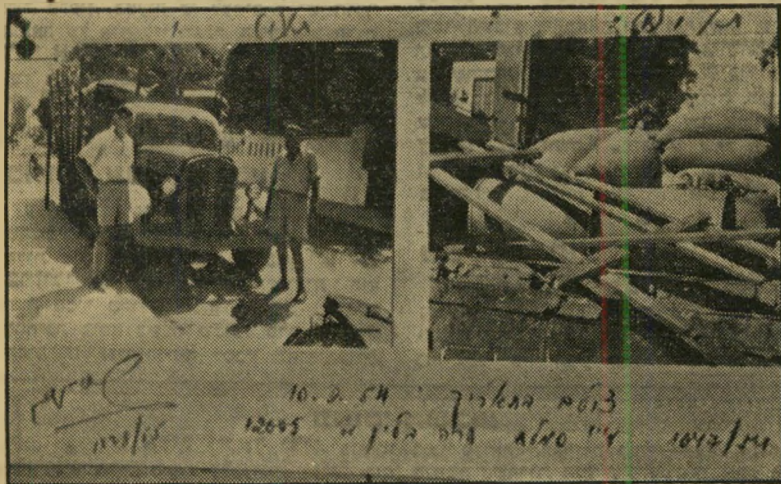
העניינים הסתבכו והלכו. פרטי ההאשמה היו עלולים להכניס את האחים לבית הסוהר ל-21 שנה. והתובע, עוזר פרקליט המחוז שמואל רחביה, נראה כמי שהחליט להשיג את העונש המכסימאלי.

המיפנה המהפכני חל בבית-המשפט המחוזי. באולם ישבו עשרות אוכלי לחם שבאו לראות מה יעשה אלה שגולו את פת הלחם מפי אזרחי המדינה. לפתע, כאילו הוסכם הדבר מראש, קם סניגורם של הנאשמים והודיע כי הם מוכנים להודות בגניבה סתם, על פי סעיף אחר של החוק הפלילי, שעונשה המכ-סימאלי הוא שנה אחת ובלבד שהתביעה תבטל את האשמותיה החמורות. לתדהמת הכל, קם מיד התובע והביע את הסכמתו המפליאה. לאחר שאפילו על פני השופט נראו אותות תמיהה, מיללם התובע כמתנצלי-גנתו לי הוראות..."

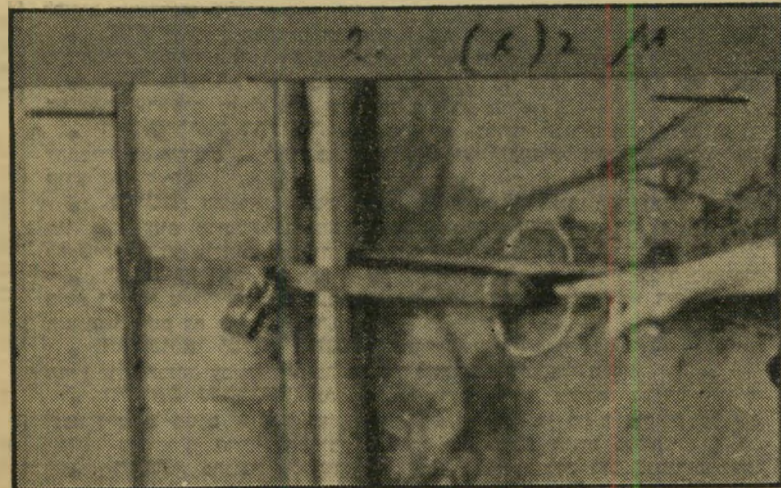
עמדתה החדשה של התביעה השתקפה גם

45 סיגרים כולס!

סיגריה משובחת, פיה מסוננת
20 סיגריות 450 פרוטה

החמישה והחמא. צילומים רשמיים אלה של המשטרה מראים את שקי החיטה הממשלתית (ימין) שננבנו על ידי שני האחים שכטר ואת מכונית המשא (שמאל) שעליה הועמסו השקים שמצאו את דרכם לשוק השחור בדרכים מסתוריות שפעלו בימים ההם בדיקנות מופלאה.

סיד ההצלחה. זהו שער הברזל של סחנת האחים שכטר. מדי ערב היה הפקח הממשלתי חותם את מנעול השער בתחית עופרת, כדי להבטיח שלא תוצא סחורה שלא בנוכחותו. השיטה בה בחרו בעלי הסחנה לעקוף את הפיקוח היתה פשוטה ביותר: הוצאת הבורג (מסומן בעיגול לבן) שהחזיק את מוט הברזל. בצורה זו השתחרר המוט, מבלי שיינזק המנעול.

זאת רק אחת המכונות האמריקאיות החדשות לגזרה חטובה ללא דיאטה קשה אצל

מכון לחשוב הגיזרה
ת.א. וחי'רש"פ טנ. 21668

חידושי

דירת לוכסוס בת 2½ חדר עם ארונית קיר וגינת נוי במרכז קריית ביאליק רבץ שעה נסיעה ממרכז הדר הכרמל; אוטובוס כל 5, 10 דקות) מוצעת תמורת דירה בת 2½-3 חדרים בתל-אביב.

באות בחשבון גם הצעות קנייה או מכירה בלבד (רק מאגשים פרטיים) לפנות טלפונית 71490 תל-אביב או דיר הורוביץ, רמת-גן, רחוב הניצנים 10

ה'ש לר כאב'...

בגב, בברכים, בכתפיים או בפרקים?

"רפא" - רח' שלמה המלך 103, תל-אביב טל. 24495

בריכות מי-מרפא

חבישת בוצ' כמו בקרלסבד וישי או טבריה

כמו כן אמבטיות ערבול (Whirlpool bath) / חדר זיעה טורקי / מחלקה מיוחדת לאיכשור ע"י התעמלות רפואית. מסג' וריהבי-ליטציה. המוסד היחיד מטוג זה בארץ. מחלקה לסובלי רוימטיזם

המוסד פתוח עד 9 בערב

סונטה לשלוח שוריות

המיתר לחצי בדיוק, יפיק בדיוק 32 תנודות, שהן בדיוק באוקטבה אחת גבוה יותר. אם נקצץ את מחצית המיתר שוב לחצי, יפיק רבע המיתר שבידינו 64 תנודות לשנייה, ויהיה זה הטון הראשון באוקטבה השלישית, וכיוצא בזה.

אולם החלוקה המתמטית המסורתית של הצלילים היא רק למספרים טבעיים — ושוב רק לטונים שלמים וחצאי טונים. התוצאה היא שאם נרצה לחלק את המיתר ל-11 או ל-13 חלקים — מספרים שאינם מתחלקים לגורמים — ולהרכיב מהם סולמות מקבילים — נקבל על מערכת הפסנתר צליל בלתי נקי, מפני שמצוי בטבע צליל נקי שאי אפשר להביעו במספרים טבעיים. הפסנתר הממוצע, שבאך הקדיש לו יצירה, הוא פשרה גאונית בענין זה.

כל מוסיקה היא סידרת מתיחויות ופטרונות. כאשר משמיעים צלילים בזה אחר זה, קיימת ביניהם מתיחות. המוסיקה המסורתית, הוונאלית, פותרת את המתיחויות בתוך מסגרת הסולמות הוונאלים המסורתיים. כלומר, כל יצירה או קטע מוסיקלי בנויים מסכיב לטון אחד שהוא נקודת המפתח, שממנה מסת' עפים הצלילים המתנגשים במתיחות, והמתח נקבע לפי היחס אל נקודת המפתח. המוסיקה האטונאלית היא חפשית, בלתי תלויה במפתח, המתיחויות נוצרות ונפתרות בה מתוך יחס חפשי שבין הצלילים.

יוהן סבסטיאן באך היה קומפוזיטור גדול. רבים הננים ממנו בגלל הקצב הנעים או בשל המלודיות הנעימות של הביג, הקוראנט והסאראבנד. אולם הוא היה גדול לא בשל כך, אלא בשל העבודה שבמסגרת הקוראנט והביג, שהם סגנון תקופתו, יצר באך את המתיחויות הגדולות והארוכות ביותר בגור האפשרות הוונאלית.

אולם גם המוסיקה האטונאלית מכירה רק ב-84 צלילים ומתעלמת מהעולם האינסופי של האפשרויות בתחום השמימה של האוזן האנושית וגם היא לא יצרה חאריאציות על החומר של הצלילים, והמתיחות שהיא משיגה היא רק מתיחות של הבדלי צורה וגובה. על כן, מבחינה עקרונית, אין כל הבדל בין המוסיקה של מוצרט והמוסיקה של שוברג.

המוסיקה הסינתטית

חזון לטיפת המים. זהו מדיום חדש. אך לא רק מדיום, אלא גם גישה חדשה, אין כל הצדקה לרצונו של הקהל לשמוע מוסיקה המבוצעת אך ורק בכלים המקובלים. במוסיקה הסינתטית אפשר להגיש סואיטה של באך לכינור באופן כה מושלם ששום כנר אנושי לא יוכל להגיע אליו. זהו כמובן רק פרט טכני, חוץ מזה, אפשר לעשות חאריאציות על חומר הצליל של הכינור, בצורה שתגלה לנו כינור חדש, עשיר עד לאין סוף בהשואה לכינור שאנו מכירים. אפשר להשתמש בכל חומר גלם טבעי ליצירת מוסיקה. רעש מכונות של בית-חרושת, צפירת רכבות, קול אנושי. מחמרי הגלם הללו אפשר לבצע סימפוניות חדשות.

מי שלא שמע את הנסיונות הראשונים בתחום זה, יתקשה להאמין. עולם חדש נפתח. כל הקולות והצלילים המוכרים עד כה קיבלו לפתע עוד מימד. אפשר להרכיב מהירות חדשה ומיני קצב חדשים. התזמור עשיר. חמרי הגלם הפכו למוסיקה, מוסיקה עשירה, רבת הבעה, שבה נשמרה זהותם של חומרי הגלם, אך יחד עם זאת ניתן לנו כל הצפון בהם.

בריתות

זמר הרברט: כאשר אחזור ארצה, אלך לקיבוץ. אכתוב להם סימפוניות של טוריה, של טרקטור, של ועידת הקיבוץ-המאוחד.

הצורה היא שבידיות כאלה עלולות להפוך להצדקה האידאולוגית היחידה למוסיקה החדשה. ואולי יהיו למוסיקה זו מעריצים רבים, כי סוף סוף יוכל האדם העובד לשמוע יצירה מוסיקלית המבוצעת בכלי העבודה שלו. ולאו דווקא בכינור אריסטוקרטי. יופי, הרבה רעיונות מהפכניים זכו להכרה בעולם ובקהל בזכות בדיחות מעין אלה. אשר לוועידת הקיבוץ-המאוחד, היא יכולה ללא ספק לשמש חומר לפארוויה סינתטית, אך כמובן שלא כדאי לצמצם את המוסיקה החדשה בתחום הפארוויה.

סיכום

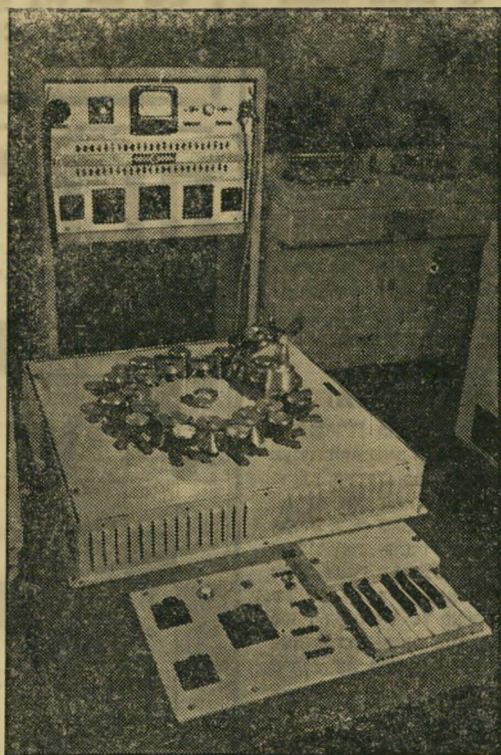
איתי בפאריס בלט בלתי מוסיקה סינתטית. הקהל קיבל את המהפכה בפשטות. כדבר המובן מאליו, והרושם היה כביר. זוהי המהפכה האמיתית במוסיקה החדשה. והיא חדשה, כי היא לא היתה קיימת מקודם.

מה שכתבתי כאן בקיצור נמרץ הוא מה שהסביר לי הרברט. הרשמים הם משלי. כמובן שאי אפשר להסביר את עקרונות המוסיקה, לפי גישה חדשה, על רגל אחת. כאשר מדברים על מוסיקה במונחים של אקוסטיקה זה הרבה יותר קל ופשוט, ללא תסבוכות אידאולוגיות. אך למי שאינו רגיל בכך זה יותר קשה. רבים סבורים שקל ונעים יותר לדבר על מוסיקה בעזרת מונחים מספטיים שאינם אמריים מאומה.

למה להשמיץ צלילים של פסנתר או כינור בחג הקיבוץ המאוחד? למה לא לנגן בהזדמנות זו את הסימפונייה החמישית של בטהובן בצלילים של טוריות. או טראק-טור, או טיפות מים? למה לא ישמיץ כל אדם את היצירה האהובה עליו מבוצעת בכלי העבודה שלו?

הרבה פסנתרנים יוצאים מהכלל. ליאונרד ברנשטיין גילה את הרברט ואת קטעי הפסנתר שלו. הוא התלהב. התוצאה היתה שהרברט הוזמן להשתתף בתחרות מחברים, קיבל פרס השתלמות בטנגלנד ל-6 שבועות.

לאחר זאת קיבל סטיפנידיה לשנה אחת במכללת קולומביה. אך גם זה לא חשוב. רבים רבים קיבלו סטיפנידיות ונסעו להשתלם. החשוב הוא שבשנת 1940, מבלי לדעת על עבודותיהם של שוברג והינדמית, ישב לו צעיר אלמוני בירושלים ועשה את חיפושיו הראשונים במוסיקה אטונאלית או דוקסונית, כפי שהיא נקראת היום. היום יודע על כך כל העולם, ואת ספריהם של שוברג והינדמית אפשר להשיג בכל חנות ספרים. אבל הצעיר בן ה-22 לא ידע על כך

זהו אחד מכלי הנגינה של מחבר המוסיקה הקונקרטי. בלחיצתו על המנגנונים, יבדל הוא להפיק צלילים שונים, אותם הוא מכוון קודם לכן בעזרת מסננים חשמליים המופעלים על ידי הכפתורים שמשמאל למנגנונים. לאחר מכן, כשהצלילים כבר הוקלטו על פרט מגנטי, הוא יכול להעביר את הפרט בין עשרות ראשי ההקלטה הנראים על המשטח, ודגשנות את מהירותם ואת גוונם כפי שטוב בעיניו.

מאומה, ואם הגיע אף הוא לאותן התוצאות בדואי היו לו סיבות לכך.

רק הבדירות התרבותית האובייקטיבית של ישראל והמהפכה האובייקטיבית אף הוא, גרמו לכך שבשרות המוסיקה הישראלית לעולם היא חאריאציות אוריינטליות על ההורה הבסרבית. כדי לעוף דרושות אמנם כנפים, אך דרוש גם אחיר.

מוסיקה אטונאלית

ל המוסיקה המסורתית מורכבת מ-84 צלילים, בערך. כלומר, מצלילים המתחלקים לפי גובהם ל-84. חלוקה זו היא תוצאה מהקשר שבין מתימטיקה ואקוסטיקה. נניח שאנו פורטים על מיתר המפיק 16 תנודות בשנייה — המינימום שהאוזן האנושית מסוגלת לקלוט. אם נקצץ את

מטבח דוקף הכרו. טיפות מים נוטפות בקצב קבוע: בטלוק, טלוק. הטלוק טלוק טלוק יכול להיות רעש, ויכול להיות גם חומר למוסיקה. זה תלוי בגישה. אם נאמר שצליל הוא פנומן אקוסטי, ואם נאמר שפנומנים אקוסטיים הם התזמור למוסיקה, הרי די בכך.

מסר-הקלטה הועמד במטבח וקלט את צליל טיפת המים שנטפה. מצליל יחיד זה אפשר להרכיב כל מוסיקה שהיא, בין שהיא בנמצא ובין שהיא עדיין איננה בנמצא.

צליל הוא מערכת של תנודות גליות בעלת תכיפות קבועה המתחוללות באחיר על ידי רעידה, חיבראציה. את צליל הכינור, הפסנתר או טיפת המים אפשר להגדיר לפי שלושה מפתחות: גובה, צורה וחומר.

באמרנו "גובה", אנו מתכוונים למקום שחופס אותו צליל בסולם האין סופי המשתרע בערך על שבע אוקטבות שהאוזן האנושית מסוגלת לשמוע. כלומר, למספר הסינוריי על אותו סולם. אין זה כך כד מרויק, כי איז בטבע צליל נקי. כל צליל שאנו שומעים הוא מערכת מורכבת של אקורדים, הנשמעים לנו כצליל אחד בעל גובה מסויים.

לצליל יש גם "צורה" — הוא יכול להיות עבה או דק, חזק או חלש, חלק או מחוספס, אף על פי שהוא מורכב מאותם נתונים של "גובה" ו"חומר". ה"חומר" הוא יסודו ואוספו של הצליל, ממש החומר ששמנו הוא עשוי. הפסנתר והכינור יכולים להפיק צליל בעל אותו גובה, אך מורכב מחומר שונה.

כל המוסיקה שנוצרה עד היום, מסורתית או חדשה, בנויה על חאריאציות של צורה וגובה. איש לא ביצע עדיין וואריאציות על החומר. הלכנו עם הרברט ברין אל מעבדות שירות השידור והטלביזיה הצרפתית, היחידות בעולם מסוג זה, כדי לראות, להבין ולשמוע כיצד מבצעים חאריאציות על החומר.

שיטת העבודה

חרנו בצליל טיפת המים, אם כי אפשר היה לבחור בכל פנומן אקוסטי שהוא. אין זה משנה. כאשר קלטנו את הצליל, הסתובב המסר במהירות מסויימת. אם ננגן שוב באותה מהירות נשמע בדיוק את הצליל שקלטנו. צליל טיפת מים שנטפה, העתקה פחות או יותר מדוייקת של הטבע. אולם אם נעביר את הצליל דרך מסנן, ישתנה אוספו לחלוטין. בעזרת המסנן יכולים אנו לפרק את הצליל לגורמים ולהותיר רק את הגורם בו אנו מעוניינים. אם נקליט שוב את צליל טיפת המים כפי שיצא מהמסנן, הרי ביצענו בו פיצוץ אטומי.

אם ננגן את הצליל במהירות גדולה יותר, יגדל מספר התנודות, לכן ישתנה גובהו. אך גם צורתו תשתנה במקצת. כל אחד יכול לערוך את הנסיון. אם ינגן תקליט אורו-נגן במהירות של 78 סיבובים לשנייה.

עכשו מכניסים את הצליל שיצא מהמסנן אל מכשיר הקלטה בעל 12 "ראשים". כלומר, קומבינציה של 12 מסרטי הקלטה, המקליטים איז אותו הצליל, בעת ובעונה אחת, ב-12 מהירות שונות. התוצאה היא שמכל צליל שהוא, כמו טיפת המים, אנתנו יכולים להפיק אוקטבה מלאה בת 12 טונים.

מי שרוצה להעתיק סונטה של בטהובן לפסנתר לסונטה לטיפות מים, יכול לעשות זאת מעתה על נקלה. נניח שבסוף נטה המקורית מופיע הטון "דו" 123 פעמים, הטון "רה" 789 פעמים וכיוצא בזה. כל אשר עלינו לעשות הוא להקליט את ה"דו" "רה" וכיוצא בזה של טיפת המים במספר הפעמים הדרוש, אחר לחתוך את הקטעים הללו במספרים, ולצרף אותם על סרט אחד לפי הסדר בו הם מופיעים אצל בטהובן. זוהי עבודה טכנית קשה, אך לא בלתיאפשרית. כמובן שהיא אינה מעניינת, כי לא כדאי היה להמציא את המוסיקה הסינתטית למטרה זו. יש בה אפשרויות יותר גדולות.

האפשרויות קשורות בשם הרברט ברין ובמונח מוסיקה אטונאלית, על כן נדבר תחילה על שניהם.

הרברט ברין נולד בברלין בשנת 1918, והגיע ארצה בשנת 1936. למד מוסיקה בכל מיני מוסדות ואצל כל מיני מורים לפסנתר. בשנת 1945 ביצע פרנק מלג חמישה קטעים משלו לפסנתר. תגובת הביקורת היתה שקטעים אלה ראויים להיות חומר למחקר פסיכופתולוגי. עשר שנים, עד שנת 1948, ניגן הרברט לילה לילה בבארים, אימפרוביזאציות של ג'אז.

הוא פסנתרן יוצא מהכלל, אך אין זה חשוב. מפני שיש

מפלגה הישראלית, שבלי חסדיה אין אדם זוכה לשיכון ועבודה".
היה זה רק אחד הפירושים על משמעות סמליו של קאמפוק. הפירוש המקובל יותר רואה בסירה סמל למדינה החדשה המקיפה את כל חיי האדם בטבעת-חנק שהוא עצמו אינו מבין אותה ואינו מסוגל להילחם בה תוכה על קיומו באמצעות מושגיו המיושנים.

כמעט כל התפקידים במחזה הם זעירים, ורק כמה מהם נחרתים בזכרון, כמו אלה של בתיה לנצט, בת המשפחה שהורחמה על ידי הסירה לאחר שאחת מבנותיה סירבה להיות למיגושו של סקיד בכיר, של מרים

פוקס ופרג ב"מראל"
מחזאות מלוא חזל

ברנשטיין-כהן, המעצבת תוך עשר הדקות של הופעתה הצדוית תפקיד נהדר של זקנה בלה, ושל יוסף מילוא המעביר חלק גדול ממשקל ההצגה לתמונה האחרונה בה הוא מופיע. יוצא מן הכלל הוא התפקיד הראשי של יוסף ק, אותו משחק צחק שילה בעודף התסריט ציזית וזעמות ורוח קרבתה, שאינה הולמת ביותר את כחנת המחבר.

זירה

סמל למשהו

גוגו : ידידי
ידידי : מה ?
גוגו : בוא נלך מכאן
ידידי : אי אפשר
גוגו : מדוע ?
ידידי : אנו מחכים למראל

אנו מחכים למראל הוא מחזה דומה במידה רבה, עם כל השוני, להסירה. הסיפור שונה לחלוטין, במידה שהוא קיים בכלל : שני קבצנים לבושי סמרטוטים (נתן מרג ויהודה פוקס) מחכים תחת עץ על אם הדרך לבואו של מראל מסתורי, מעין מהדורת המאה העשרים של אלוהים העתיק, שאינו בא לעולם. במקומו הם סוגשים בטיפוס בשם פזאל (אליעזר יונג) — המסמל כנראה את הוועידה-בורגנות — ובעצמו הנאמן, לאקי (עונה שביט), נושא מוזהותו ממלואות ה"חול, המסמל כנראה גם הוא משהו, לא ברור בדיוק מה. את שאר הזמן מבליים שני הקבצנים בשתיחות סמליות בינם לבין עצמם.

בכל זאת, קיים דמיון בולט להסירה : שני המחזאות סובלים באחריות של אובדן עצות, של תקנה שאין לה יסוד, של עלייה שאין לה מובן ברור, ושלפועמים איננה קיימת כלל. **האם המלך עירום ?** הצופה הישראלי הרואה את אנו מחכים למראל, מבטיח בבמה במבוכה, לעולם אינו יכול להיות בטוח ב"מאה אחוז כי הסופר סמואל בקט, אירי ש"השתקע בפאריס, מתחנן ברגינות לומר משהו בלתי-מובן במשורר רב, או שהחליט ל"ללגלג לכל צופי התיאטרון בכשרון רב, ולהו" כיח להם כי ביניהם לא ימצא הילד מן ה"אגדה האנוסנית שיקום ויצעק : "המלך הוא עירום !"

אולם ההצגה בתיאטרון זירה עלתה יפה בכל זאת. לרשות הבמאי מיכאל אלמו לא עמדו אותם האמצעים הסבבים הקריים שיכול ליעדברג להפעיל באולם החדש של התיאטרון הקאמרי, אך לעומת זאת הצליח להפיק את המכסימום מצחות שחקניו הצעירים, שבהצגה זאת הוכיחו את עצמם לראשונה כראויים ל"תואר המקצועי הנעלה."

הקאמרי

הכל בגלל הסוס

כובע הקש האיטלקי נאכל על-ידי סוסו של פאריסי צעיר בשם פאדינאר (שי אוסיר) בבוקר היום בו עמד לשאת לאשה את בתו של משתלן כסרי (זהרירה חריפאי). מאחר שכובע הקש היה שייך לגברת (אביבה גור) שטיילה עם קצין צעיר (נתן כוגן), דבר שאסור כי יודע לבעלה (זאב ברלינסקי) — חיב החתן לבלות את יום החתונה כולו בחיי פוש אחר הכובע הנודר. בדרך זאת הוא מתגלגל לארמונה של רוזנת העורכת נשפיה (דבורה קידר) ואפילו ל"בית בעלה של הגברת בעלת-הכובע, כשעשרים אורחי החתונה הולכים בעיקבותיו לכל מקום בו חשבם שכן מתגלה ה"חגיגה. הבעיה החמורה נפתרת רק כשמתברר ש"דוד חרש (חנן סימאט) הביא כמנתגל-לולות כו" בעיקש מתאים, הנמסר לגברת לצורכאליבי.

כוכב נולד. העליר

לה השטותית של אויזין לאביש, שסיקס בחייו תור צרת סטרוטית סוריה ל"תיאטרון הוודויל הצרפתי העליר, לא התכוננה להיות יותר מאשר מסגרת לכמות גדולה ככל האפשר של בדיחות-מצב, פיומנים ומחולות. כך גם תפס את המחזה ה"במאי יוסף מילוא, שה"גיש בהצגה זאת את ה"קומדיה המוסיקאלית ה"מלאה הראשונה מסוגה על הבמה העברית, ה"כוללת תפאורות רבגניות, תלבושות-פאר, עשרות משתתפים ורקדניות קאן-קאן.

לא כל שחקני הקאמרי הרגילים להופיע ב"מחזות תיאטרון ממש, התמצאו כראוי במצב החדש. אך ש" אוסיר, ממלא התפקיד הראשי, נתן סוף סוף פורקן למלאי הבדיחות שנאגרו בקברו מאז הימים הטובים של ה"תיאטרון.

הוא גולד בשביל דברים כאלה.

מלחמה בטחנות הנייר

הסירה הוא תאחרון בספריו של הסופר מעורר-ההיכוחים הגדול ביותר במאה העשרים פראנק קאפקה. ככל ספריו, לא השלים קאפקה גם את הסירה, ובמחזהו השאיר לידיו הקרוב ד"ר מאכס ברוד צוחה מפורשת ל"השמיד את כתביו שלא התפרסמו. ברוד, לאחר מאבק עם מצפונה, החליט לא רק לפרסם את הכתבים, אלא אף להמחיש את שני ספריו העיקריים של קאפקה, המשפט והסירה. התאחרון בהם, שאת סיומו כתב ברוד על יסוד שיחות עם קאפקה, הוצג השבוע בתיאטרון הקאמרי.

מינוי רשמי. קאפקה היה כבר בעל מיתר אחד. הסירה, ככל ספריו האחרים, מספר את סיפורו של יוסף ק. (כל גיבוריו של קאפקה נקראים בשם משפחה בעל אות יחידה זאת, שהיא האות הראשונה של השם קאפקה). המופיע יום אחד בכפר השייך ל"סירה מסתורית. רצונו נחוש לבנות את חייו בכפר ולמצוא לעצמו לראשונה בחייו בית של קבע. משום כך הוא משקר ומודיע כי הזמן על-ידי הסירה כמוודק-קרקעות.

להפתעתו, מאשר המנגנון הביורוקראטי של הסירה את טענתו זאת, אך אין הוא מצליח למצוא דרך לסירה עצמה. מפעם לפעם מגיעים אליו עוזרים מסתוריים (אריה לבאי, יוסף צור) שנושלו לסייע בעבודתו, שליח (שמעון בר) מבאי לו הוראות מוזרות, תושבי הכפר מסרבים לקבלו לברכתם כשוהה בין שוהים, מוזגת בפונדק האדונים (אורנה פורת) מתאהבת בו והולכת אחריו, ואילו ראש המועצה (מיכאל גור) מסרב לקבלו לעבודה למרות הוראותיה של הסירה. כל המפעלים הללו מתרחשים מבלי שק. ואתו קהל הצופים — יבין את תכליתם ומשמעותם. לבסוף, כאשר מושג ק. במקרה סקיד בכיר של הסירה בשם בירגל (יוסף מילוא) המוכן לעזור לו, השעה מאוחרת מדי. הוא מותן ונקבר ברגע בו מגיע סוף סוף המינוי הרשמי המיוחל מטעם הסירה.

האם זה מפא"י ? "הסירה" אמר אחד העיתונאים בסיום ההצגה, "מסמלת את ה"

מכתב יבש מן הסוג של תריסר בפרוסה, בו ציין שהוא : חובב מוסיקה, ספורט, קולנוע וציור — ולכן, כנראה, יש ברצונו להתכתב עם נערה משכילה, תל-אביבית ובת 18-20 — על כל נושא מעניין שניתן להתכתבות."

קפריזה בפורד

שלושה מהנדסי בניין צעירים, בני 22-24 (1946/1948), העושים עתה במשק מסדה בבניין מכוני מים, רוצים להתקשר עם שלוש נערות למסרות התחברות וכלי ומוכנים, כיות לאבירים, להתאים עצמם לכל צורת בילוי או קפריזה שלהן. ומה שלא יעשה עצמם האיש או השכלתם האקדמית, סבורים הם, כנראה, שתעשה מכונות חסודר שלהם, אותה ראו צורך חשוב להוכיח.

חייל מערף קיבוצניקית

בעצם, מערף (1946/1947), חייל צעיר, ל"התכתב עם קיבוצניקית חסודה בת 17-18 על נושאים כקולנוע, ניאורסיה ו,בעיות התיים" — אולם אם יתחשק לעירונית דחקה לכתוב לו — מוטב ותהיה זו תל-אביבית.

אופי, ותו לא

(1946/1948), או שהוא תמים מאד, או שהוא נלול לב מאד, שערך בנפשו — עומד בחור בן 25 ומצהיר בלי מורא וכלי משוא-פנים שהוא משעמם למדי, רצוני יותר מדי וחסר-תכלית, הן בגלל רשלנות מסוימת מצידו והן מפכות שאינן תלויות בו. על כך רוצה היה בהתכתבות עם נערה בת 22-20 שתזיק על עצמה את בחירתו, ה"נושאים. הוא מצידו, יוכל לספר לה עד כמה דונל הוא בהתיישובת חקלאית. כל מה שהוא מבקש מן האלמונית הוא אופי — לא יותר.

שוב אופי

משום-מה, יש לי השבוע מול רק לכתורים, שהאחרון ביניהם, (1946/1948), אומר : "אנוכי, הנמצא בשנות חיי היפות ביותר, מבקש ל"יפותן יותר על-ידי התכתבות עם נערה/ות עד גיל 17. הויס" בעיני אינו חשוב כאופי. כמובן שאת הנושאים, מלבד דעתנו על מדורה של רותי, נקבע כבר ביננו."

על כל הפתים אני בכל ענין, שהוא, לצרף חמש מאות פרוטה בכורים.

הגננת מקריית-שמונה שבגליל שכתבה ל-1940/1946, מתבקשת לשלוח אלי את כתובתה עבור הניל.

דוירה ומשחת שוניים

בכתביר ממושקש למדי כותבים לי (1946/1948) : "כולנו אוהבים לקבל מכתבים, רק חבל שלשם כך יש לכתוב אותם. אבל אם כבר לכתוב, לפחות הייך אלה מיועדים ליצורים הראויים להם. למסקנת זו העננו, שני חברים בניל המממשך מ-23-24, המרגישים עצמם די מבוגרים להתכתב, ובעתיד גם להתראות, עם שתי נערות בנות הניל המשתרע על שפת של שלוש שנים (19-21), כשלושנות כמות ניכרת של חוכמת-חיים מתובלת בהומור דק ועניינו. כמובן שאין הן חייבות להיות חברות, או בעלות היכרות הדדית.

אשר לנו, עומדים האובייקטים כדלהלן : פריס : עשרות טבעות בהחלט, עיניים צויות לעתיד, השכלתנו — כמה שוכנס לראש, משי המשם במשחת שונים טעם תפוז. מלך תכונות אלה, אנו די אינטלגנטים לפעמים, בין השאר קוראים את דוירה, ולא שותים נפט המוכא בדיוחיים.

הגיל והמראה : אינם חשובים

(1946/1948) הוא אחד הבחורים הבודדים בין אלה הכותבים אלי שציין כי נילה ומראהו של הנערה שתיותו להתכתב עמו אינם חשובים בעיניו. כל מה שהוא מבקש ממנה — ש"תהיה חיפאית בעלת השכלה פחות או יותר תיכונת. בעל הכר הוא בן 24, חיפאי, מעור על עצמו שהוא שטק וצנוע, וכראייה לכך אומר כי איננו רואה את עצמו בריסמכה בשטחים כמסופים קלאסית וציור — דבר שאיננו מפרע כערו ליהנות מהם. כן נהנה הוא, "מברבים נשמים יותר" (מה) — לא (סירש).

על כל נושא מעניין...

(1946/1948), מכנאי קירור בן 21, כתב לי

פרס עשר לירות

יוגנד בין פותרי תשכ"ג, "העולם הזה" 946

8	7	6	5	4	3	2	1
			11	10		9	
16	15		14				12
				18			17
20		19					
			23		22		21
		24					
	30	29	28	27		26	25
36		35	34	33	32		31
	41			40		38	37
				45		44	43
			50				47
			53		52	51	
				55			54

בכל ביצה ; 39. מגורי חיילים ; 43. אויב ; 45. הוראה אפיסיונית ; 46. בת שאול ; 48. חומר גולמי לאסודה ; 50. המרת הות היהר דית באחרת ; 52. חצי יונה ; 53. סוג ירק.

ע ש ר ה פ ר ס י
פותרי תשכ"ג, "העולם הזה" 941

א. משיח, **תל-אביב**, נהה צה"ל ; 26. ציון רוזם, **פתח-תקוה**, בריכוכא ; 48. שמשון רבינו, **יפא**, רחוב 340 ; ברכה עזון, **תל-אביב**, ת.ד. 1757 ; יהודה רייך, **גב-עתיים**, שיכון עובדי חברת החשמל, גוש 11, בית 25 ; שמעון מלמה, **קיבוץ נווה-אור**, דואר נע עמק בית שאן ; יואל אירי, **קריית-מוצקין**, השופטים 17 ; סעדיה גמרי, **צה"ל**, ד.צ. 2667 ; עירית אקשטיין, **תל-אביב**, מוצקין 7 ; צבי דרטיה, **אילת**, ת.ד. 16.

הוא בך, אל תאמרו לחברך ; 47. אנרגיה, בעברית ; 49. אביז של יהושע ; 50. מעיל צבאי ; 51. השני לשר במשרד מ"ש ; 53. גורג' אולמר, למשל ; 54. צעיר רה ; 55. עליה מבוססת קרן המגן.

מאונך : 1. מובן ; 2. לו שתי גדות ; 3. סם ; 4. הדוד האמריקאי ; 5. אגודת הסתר מזכרון-יעקב ; 6. האות החמישית ; 7. צמנט. בעברית ; 8. שח-רחוק ; 11. גג קטן ; 13. בן המן ; 14. ארטיק הוא כוה ; 16. מחסת הדם ; 18. על צאחר בהמת עבודה ; 19. פגור רמה ; 24. חיייה הנכנית ; 26. אבי האדם, לפי דרונים לפחות ; 28. בה עריין שולטות ארבע מעצמות ; 30. יישוב ליד תל-אביב ; 32. ארגון נשים חובבות תפוחה ; 34. בית הכבשים ; 37. ושמה תשוקה ;

ישראל

קול המין

מה דרוש לקופת הקולנוע הישראלי כדי שתתמלא במהירות?

גישה ליברלית של הצנזורה, מסתבר מן הצלחת אר. קיי. נרון, המוצג בתל-אביב לאחר הצלחת רבה בחיפה וירושלים. הצנזור ראה את הסרט בעת אחת מהתקפות הרוח הטובה שלו, לא קיצץ בתמונות העירום שר בו. התוצאה: קהל עליז נהנה מן החירות הנדירה שהעניקו לו נסוריו-מוסרית, תוך שיתוף פעולה עם כמה וכמה גבירות חסר בו-תגה, שבראשן סילבאנה פמפאניני.

הסרט עצמו הוא, בלשון חרדייט, עתון עולם-הבידור, רק "כך-כך": כמה רעיונות מבוחשים מאד בין רבים שאינם כל כך מצ' חיקים קהל תרבותי, מושתתים על אנכרוניזם נוסח ינקי בחצר המלך ארתור. למשל: נרון משחק ביליארד; משתתף-חשק של ה' קיסר פותח במחול בוגר-חגי.

נקודה בולטת של דיוק היסטורי: ה' שימוש בחזיה אינו מצוי בסרט, בדיוק כ' שם שלא היה ידוע ברומא העתיקה. כן, אין ספק: קול ההמון הוא קול המין.

סרטים

האחרון צוחק

הרברט ראסל מלך הליצנים, שאהב ל' הרהים את חבריו וידידיו, לשים אותם ל' לעג, נטה למות. ברע האחרון הצליח ל' הצית את העתון שקראה בו האחות שציפי

— הלצה ששום מבקר הגון אינו יכול ל' גלותה — היא גולת הכותרת של הסרט. היא גם לעגו של היושב בגן-עדן על הקהל היושב באולם. אבל הצופים, בעלי חוש ה' הממור, אינם מתמרמרים, מצטרפים אל ה' צחוק בפה מלא.

אהבה עד קבר

שלושת אלפים שנה לאחר שנולדה, כ' פולקלור הסיני, טשו אינג טאי, נערה ה' מצליחה להגיע אל אהובה במותה, לאחר שלא עלה בידה להגיע אליו בחייה, מגיע הסרט המושתת על האגדה, מיתת האה' בה, תל-אביבה.

לקהל המקומי, שנתחנך על ברכי אמנות המערב, נראה הסרט המזרחי מזרחי מדי: נאיבי, ללא מתח, כיצוד טכני לקוי, מוסיקה צורמנית.

ואף-על-פירכן, לחסידי אמנות, מיתת ה' אהבה הוא סרט מעניין. הנשים, המשחקות גם את כל תפקידי הגברים, עושות זאת בעונה בלתי רגילה, תוך התאפקות רבה, ריכוזו ההבועה בפנים ובאצבעות היד. למרות הפרמיטיביות הטכנית, הצבעים טבעיים מ' או הפיהוקים הנראים פה ושם באולם אי' גם גורעים מן ההנאה שבראית הסרט ה' סיני הראשון המגיע ארצה.

יומן החדשות

זכר למלחמה

בהצגת הבכורה המלכותית (בנוכחות ה' נסיך מאדיבורג) של טערה מעל לנילוס, מ' הדורה חדשה של הנוצה הלבנה, שנערכה

פאמפאניני וצ'רבי ב.א. קיי. נרון.

בגיוויני במשתה חשק

בשבוע שעבר בלונדון, נכח סרג'ט ג'ונס, אחרון לוחמי סודאן שנותר בחיים. החיל המשוחרר, למרות גילו המופלג (91), הוד' קף מלוא קומתו בהצדיעו לדוכס, מצא כמה וכמה פגמים היסטוריים בסרט. אך הכריז בסופו: "מותח כמעט כמו אותה מלחמה ארוכה."

50

שמה של אחת מכוכבות הכד הגדולות ביותר עלה שוב, בשבוע שעבר, אחרי הפסקה ארוכה, לכותרות העיתונים. הכוכב: גריטה גארבו. הסיבה ליציאה הרגנית מחשכת ה' שיכחה: לשחקנית מלאו חמשים שנה.

מצרבת לעולם

השיטה הסינמסקופית הצרפתית, הקרויה, טינפוראמיק, כובשת את שוקי העולם. ב' צרפת גופה הופקו לפי השיטה ששה סר' טים, באיטליה — למעלה מעשרה, ברוסיה — שלושה, באנגליה — שניים. חברת רפאבליק האמריקאית תשתמש בשיטה זו בסרטיה החדשים.

העולם הזה
מאת **על**
צחוק בגן עדן

מדע

ביולוגיה

הבתולה הקדושה

מזה כמה ימים עורכים עתונאי בריטניה מצוד אחרי אמהות בתוליות. אחרי הודעת ענק של טאנדי פיקטוריאלי, עתון בעל תפוז זה אדירה, הופיעו מייד שלוש נשים. טענו שלושתן: הן ילדו ילדות, מבלי שבאו לפני כן בכל מגע שהוא עם גבר.

הייתי בת 17, כשילדתי ילדה בבית חולים לוגדוני, סיפרה אחת מהן לשבז' עון. כשגילתה לי הרופא בפעם הראשונה ש' אני הרה, חשבתי שחל משגה נורא, הייתי מאורסת, אבל הארוס שלי האמין לי כ' שאמרתי לו שלא היה גבר אחר בחיי. התחת' נו. אולם קרובי וידידי לא האמינו לי מ' עולם!

סיפורי השתיים האחרות היו דומים. סיפ' רה אחת: זמן מה אחרי התחונה הודיע לה הרופא שהרתה ללדת. אולם היא לא באה עדיין בשום מגע מיני עם בעלה, בגלל הפרעה נפשית. מאחר שהיתה נשואה, לא היתה לה כל סיבה לשקר.

דע ילדה בלי גבר. לכל המהומה גרם דג קטן מגוע קרפיוני-השן, אשר ייכנס ל' היסטוריה המדעית בשם ד' קרפיון זה גר' דל עלידי הפרופסור הלדיין במיכללת לונ' דון. היתה זאת נקבה, אשר לטובת המדע הוחזקה לחוד, ללא כל מגע עם זכר. ל' מרות זאת ילדה בגיל 216 יום חלד (קרפיוני' השן) יולדים חלדים חיים), שנשאר בחיים משך 10 חדשים.

כדי להכניס שינוי לחייה המשעממים, הושאה ד' לגבר. אולם הגבר מת, וזמן רב אחרי כן הוסיפה ד' ללדת בתרצות ול' דים, שהג הזכר לא יכול היה להולידם לפני מותו.

הבת דודת, ייצור חסר-אב לחלוטין, יל' דה אף היא, למרות הבדוד הגמור, שלוש נקבות קטנות. היו אלה הנכדים הבתוליים הראשונים במערכת בעלי-החוליות שנולדו לעיני המדע.

מה עושה התאורע? לידת-בתולין אינה תופעה בלתי-רגילה בקרב בעלי-החיה ה' נמוכים. אצל הדבורים הפשוטות זהו מני' הג מקובל. במאה ה' הצליחו מדענים ל' הפרות ביצי צפרדעים על-ידי ניקוב במחט, הגיעו למסקנה כי השפעת התאורע הגברי על ביצית האשה האנושית היא מכנית או כימית גרידא.

לפני חמשים שנה ניסו שני מדענים יהר' דיים באמריקה, גריגורי פינקוס והרברט שפירא, לבצע ניסוי דומה בממלכת היוג' קים. הם השקו את ביצית השפן במיקר' גרמו ללידתן של נקבות בריאות. הם סברו כי מיקר' הם שגרמו להפרייה. אולם כל אלה היו תיאוריות. הלידות של ד' היו מציאות מוכחת.

גם עתונים רציניים נאלצו להסכים כי לידת-הבתולין האנושית אפשרית, אם כי נדירה. דעה אחת סבורה כי בבריטניה יולדת אב-בתולה אחת לארבע שנים, דעה פס' מית יותר קובעת כי בעולם כולו קורה ה' דבר רק אחת לשלושה דורות.

הטבע ויצו הנוצרי. הבטאון ה' רפואי הבריטי החשוב, לאצט ביקש סיבה מדוע לא נתגלתה תופעה זו לפני כן. הוא מצא אותה בנקל: הדבר נראה כה מוזר עד ששום אשה לא העזה לדבר על כך. מלבד זאת, רוב המקרים קרו בחיי הנושואין, כך שהאם עצמה לא הבחינה בכך כלל.

לא מן הנמנע כי נשים רבות, שנשרפו בימי הביניים באשמת כישוף או שגורשו בחרפה בגלל לידת-לא-נשואין, היו בחורות מוסריות בהחלט.

התופעה המעניינת היא שבלידת-בתולין יכולה להיחולל רק בת. בת כזאת דומה לאמה כמו תאומה-זהה, תסכול מאותן המחלות, תוכל לקבל ממנה בהעברה קטעים של עור, דבר שאינו אפשרי אצל בנות רגילות, אלא רק אצל תאומים-זהים.

אולם מסקנה אחת היתה חשובה מכל, בעיקר לגבי הנוצרים בעלי אמונה. ידוע בהיסטוריה מקרה אחד של אשה שטענה כי ילדה ללא מגע מיני: מרים אשת יו' סף, הגר מצרפת. טען השבוע בטאון קא' תולי אדוק: "הדבר מוכיח כי אפילו ה' מאורע העל-טבעי של לידת ישו אירע ב' התאם לחוקי הטבע הכלליים."

* בלטינית:

LEBISTUS RETICULATUS

פילטר טיפ
FILTER TIP
הסיגריה החדשה עם פיה מסננת
אחים בירנו בע"מ
פיה מסננת
מבקר מובחר
20 סיגריה 450 פרוסה

מכנסים לגברים
מדיום
מבחר עצום צבעים שונים איכות מעולה בגזרת הידועה של אלבני 56 תל-אביב

אין מתחרה לאבקת כביסה
דיוה
תלוש מתנה בכל קופסה
תוצרת נקה המפיצים היחידים חב' גורית בע"מ

תור 8 דקות מוכן
4 תמונות מספרות או 4 שונות 1 ל"י -- רק אצל **פוטומטון** ביהודה 4. ת"א עלייד מוגרבי

הווי

טוהר המידות

בעקיר, בשפלה, פרצו אלמונים למשרד חברה קדישא המקומית, התעלמו מקור פת החברה הפתוחה, שהכילה 150 ל"י ב" מזומנים, גנבו, במקומה, את דוד המים ב" הם מטהרים את גופות המתים.

רוח ג'נבה

באי בורנהולם, דניה, העלה דייג מקומי בחכתו חמוריים, גילה בקיבתו בקבוק חדקה רוסי וספר תהילים גרמני.

חופשה בתל-אביב

בתל-אביב, אחר שנחקר בקשר להבר" חת, הופסק בידורו של פקיד ממשלתי משה בך-שאל, שמהיר להצגה הראשונה מ" או נעצר: חופשה בוונציה.

מות גבורים

באיי הפיליפינים, נתפש סוף סוף גבורו קינושיטה, מלח חיל-הים היפא-ני הקיסרי לשעבר, שהתחבא בבינגול משך 11 שנים מבלי לדעת כי המלחמה נגמרה, שאל את שוביו אם יוצא להורג, תלה את עצמו כששמע כי יישלח בחזרה ליפאן.

זכויות האדם

בסיאטל, ארצות-הברית, הגיש אחד האסירים צו-על-תנאי נגד שלטונות בית-הסוהר, טען כי מתן הרשות לשליחים דתיים מן החוץ לשיר ולנגן שירים דתיים לפני תאו ביום הראשון היא פגיעה בזכויותיו החוקיות, וזה לפסק-דין שאישר כי מו"תר לאנשי הדת להתפלל רק בכנסיית בית-הסוהר.

חפוסל במזמו פוסל

בחיפה, עצרה משטרת הנמל ימאי גר"בן, גילתה, כפי ששערה, כי חטוטרותו היתה מלאכותית, הכילה בקרבה מקלט רדיו אותו התכוון המלח להבריח מאונייתו ליבשה.

אחד כדורו

בלונדון, בוטלה תחרות צירונית לבחר רת "הנוג הנשוי המאושר ביותר" מ"אחר שנמצא רק זוג נשוי אחד שהציג את מועמדותו.

על דמיספת, מיספוך

באורייאק, צרפת, נאלץ הסניף המקומי של תנועת פוד"א, הנלחמת לאי-תשלום מסים לממשלה, להוציא את רוב חבריה מ"התנועה, מאחר שסברו שלם את המסים ה"שנתיים לתנועה.

לכל הרוחות

בתל-אביב, הודיע בעל בית הקפה לילית כי שינה את שם בית הקפה שלו לילי, מאחר ששוכנע עלידי לקוחות דתיים, כי לא נאה שבית-הקפה שלו ישא עליו את שם בת השטן.

סמך מסחרי

בניקוסיה, קפריסין, החליט רוכל מקומי להבליט את מוצאם הגרמני של המס"רקות וסכני-הגילוח שלו עלידי קשוט עגל"חו בצלבניקס ובתמונות ענק של אדולף היטלר.

סנטימנט רחב

בירושלים, פנתה הגברת הילדה בראון למחלקת התברואה העירונית, ביקשה למצוא את מחוכה החורד הישן, אותו הטיל בעלה לאשפה בשגנה, בצינה כי המחוך הוא עכורה "בעל ערך סנטימנטלי גדול".

בטיב ובמבחר עשיר - לכל מזג אויר

יורדינה

מאריג טוויד משובח בצב" עים מודרניים ביותר. משלב את היפה - (גורה מהודרת) - במועיל (מעיל גשם).

קורדינה

מבד קורדרי מובחר בדוגמאות חדישות ובגוונים נפלאים. לכל מעיל - כובע מתאים.

אפ"ס

תל-אביב · ירושלים · חיפה

הוצאת "עם הספר" בע"מ, כשיתוף עם הוצאת "כרמי את נאור" תל-אביב מוציאה לאור מהדורה עברית מהודרת של היצירה האפית הגדולה

דווינסטון צ'רצ'יר "מלחמת העולם השנייה"

(תורגמה כבר לעשרות שפות ונפוצה במיליונים טפסים)

התרגום העברי: אהרון אמיר

הראשון מששת הכרכים "השרת הסופה" יחולק למנויים, בלבד עוד החודש. שאר הכרכים יופיעו תוך שנת 1956.

מחיר 6 הכרכים למנויים -

54 ל"י בתשלומים לשעורים

הבטח לעצמך את החתימה על יצירה סונומנסלית זו בסהדורה העברית הנאה!

ככל ענייני ההסצה וההחתמה לפנות:

"כדף" חברה להסצת ספרים בע"מ

רחוב אלנבי 94, תל-אביב, טלפון 66268

פרוספקטים חנם לכל דורש!

5 הנשים בחייו של קלארק גיבל

מטרו גולדווין מאיר תמורת הסכמה מראש להופעתו בסרט חלף עם הרוח אשר בו, כי כל שיראה הדבר מוזר, לא רצה גיבל לשתף.

כמו היה בכבוד

שש בועות אחרים אחרי התקפת פרל ארבור יצאה קארול בהתלהבות להפיץ את איגרות המלחמה. במרכז ששיגרה לגיי בל מטאסטאס כתבה: "חיי, אבאילה, כדאי לך להיות חייל". היה זה המכתב האחרון שקיבל גיבל מהעלמה לומברד.

באחוזתו שבאנציו הכין גיבל סעודה הגיגית לכבוד שובה של קארול. מישהו טיל פן והודיע לגיבל כי אווירונת של קארול יתאחר.

גיבל מיהר לנסוע בחברת ידידיו לשדה התעופה ומשם באוירון ללאסווגאס. כי כשהגיעו לשם פגשו במשלחות שיצאו אל בין צוקי ההרים מכוסה השלג כדי למצוא את שרידי המטוס שנעדר. גיבל נאבק קשות כדי שיצרפיהו למשלחת. צריך היה לנעול אותו במלון כדי שלא ייצא. הוא ישב מתוח כולו, רעד, נשם ונשף כמו חייל בכלוב.

כל מה שחזר אליו היו עגיליה של קארול וגחיתה, שוהתה רק בעזרת רופא השיניים שלה.

חיו המאוששים של גיבל עם קארול אר-כו 34 חודשים בלבד. לאחר שהתבודד תקופה ארוכה בקנדה החליט גיבל להשלים את הסרט שטרם גמר, אשר נשא בדרך מקרה מוזר את השם: אמצאק אייטס. הוא הודיע לחברת התעופה כי הוא מוותר על פיצויים, בתנאי שישלמו לאלמנתו של סוכן מ. ג. מ. שניספה באותה תאונה, 100 אלף דולר.

פרס בעד ראש גיבל

כשנתיים הסרט התגייס גיבל כי טוראי בחיל-האוויר ונכנס לבית-ספר לצינים בחוף מיאמי. לגיבל, בן ה-41 היה

קלארק גיבל אינו רוצה לדבר על יוני. הם מזכירים לו את פגישתו הראשונה עם קארול לומברד, מספר 3 מ-בין חמש נשותיו והאשה מספר אחד במשך שנים רבות בחייו.

היה זה באותו לילה בו נערך, "הנשף ה-לבן" מטעם האקדמיה לאמנויות ולמדע הי-קולנוע. הגברות, נתבקשו להופיע בלבוש לבן והעלמה לומברד החליטה להלבין עד הסוף: היא הגיעה באמבולאנס לבן, הוכנסה לאולם הנשף על אלונקה לבנה שנישאה בידי שני מלווים לבושי צתורים.

בהמשכו של הערב פרץ ריב בין העלמה לומברד לקלארק גיבל. הוא גר או לבדו במלון, לאחר שנפרד מאשתו השנייה רייה לאנגהם-גיבל. כשהתעורר בבוקר שלאחר הנשף מצא בחדרו זוג יונים לבנות — מז-חתי-שלום מאת קארול.

בחיק הטבע מסביב למדורה

כשנישאה לגיבל בעת הסרטת חלף הרוח, היתה קארול לומברד האישיות התוססת ביותר ושחקנית-הבד המצליחה בי-יותר בהוליווד.

קארול שגאה סנוביות. פעם הומינה חבר-רת מנהלים רמי-עלה למסיבה. כשכאו הללו מצאו את עצמם עומדים בחדר מלא שחת עד הברכיים. במסיבה אחרת אירגנה משחק שכתוצאה ממנו נהנתה לראות מפקי מנופה טובל בחליפת-הערב שלו במי האמי-בט.

או היא — או הוא

לעיתים קרובות היו קלארק וקארול יוצאים לבדם למסעות-צייד ארוכים כי שה-מתגוררים בביקתה או בחדר-מלון. כפי-ריים מבלי שאיש ידע על מקום הימצאם. בי-כל תקופת נישואיהם לא ערכו אף נשף גדול ואף לעיתים רחוקות הודמנו לנשפי אחרים. קארול היתה בעלת המצאות. לאחר שסיים

מספר 4, לידי סילביה אשלי, שדמתה במראה למספר 3 האהובה על גיבל, לא נתגלתה כשותפת טובה לקלארק הנאה (למעלה) כשביניהם מציץ ראשה של **מספר 5**, קיי ספראקלס.

היתה נשואה עד אז שלש פעמים ואם לשל-שה ילדים גדולים. אף היא היתה גדולה מ-גיבל ב-17 שנים.

רייה לאנגהאם היתה אומנם בת 47 כי-שנישאה לו, אך היא נראתה כבת שלושים. היא היתה קטנה, בעלת שיער ערמוני, עי-ניים חומות, זרועות ואמות-ידיים חטובות וגוף נהדר.

בגלל הפרש הגילים מקובל להניח כי גיבל נשא אותה בגלל כספה ומעמדה הי-חברתי: אולם מכריו מספרים כי כאשר נשא אותה גיבל לאשה כבר היה שחקן בעל חוזה קבוע במ.ג.מ. ובעל עתיד מובי-טה, ולכן לא נשא אותה אלא משום שהיתה אחת הנשים המזהירות באמריקה, שלא צרי-כה היתה לרכוש בעל משום שיוכלה לעשות זאת בכל רגע שרצתה ולהשיג בנקיפת אצ-בע קטנה כל גבר שרצתה. אף היום, בגיל 71, לא אבדו קסמיה.

גיבל, שנשא את מרת לאנגהאם בקליפור-ניה ב-1931, לא היה אותו בחור ביישן ו-שאפן כפי שעזב את האוסטון שלוש שנים קודם לכן. הוא נהג במכונית מפוארת ונעל-נעליים שהזמין במיוחד מלונדון. מסעדת-מ.ג.מ. כבר קראה על שמו את אחד הסלא-טים וגרסה גארבו הסכימה שהוא ישתתף-עמה בסרט.

הגיבלים ערכו נשפים רבים בביתם והוד-מנו לכל המסיבות ונשפיה-ריקודים החשר-בים. רייה, שהיתה אשת-בית, לא הבינה את-התענוגות הספורטיביים של גיבל שהיה-משועמם בגלל הגינונים החברתיים שהיא-הגתה מהם. יום אחד, בנובמבר 1935, ארבע-שנים לאחר נישואיהם, ארו גיבל את חפציו-ועבר לגור בבית-מלון.

העונן היחיד בחייו

כשנישאה גיבל את אשתו הרביעית לידי סילביה אשלי, שבע שנים לאחר-שוהרגה אשתו השלישית קארול לומברד, חשבו הכל שהיא נראית כהעתק מדויק של-העלמה לומברד. אולם הדמיון הסתיים בי-מראה בלבד, בכל יתר השטחים היה להם-אך מעט מן המשותף והם נפרדו כעבור-פחות משנה.

באותו זמן חידש גיבל את היכרותו עם-קיי וויליאמס ספראקלס, אחריה חיזר זמן-מה, לאחר שחזר מן הצבא. לאחר שסיים-את סרטו הגברים התמירים נסע עם קיי ל-עיר קטנה בנורווגיה, שם נישאו בצניעה.

בניגוד לקודמתה, אין קיי מתנגדת לזכורי-נות קארול לומברד המרחפים על האחוזה. השינוי היחיד אותו מתכננת קיי הוא הוספת-חדר בשביל שני ילדיה הקטנים.

גיבל רצה להעתיק את ביתו למקום-פתוח יותר בפנים הארץ. פעמיים הציע את-האחוזה למכירה, אך בכל פעם היה חוזר-בו משהופיעה קונה.

"הוא לעולם לא ימכור את הבית הזה", אומר אחד מידידיו, "זה הוא העונן היחיד-בחייו".

על פרס בסך חמשת אלפים דולר, חופשה-מיוחדת והעלאה מידית בדרגה לטייס הי-גרמני שיצוד את גיבל חי או מת.

כמה פרטיות למחיה

פעמיים היה גיבל נשוי לפני קארול לומברד ושוב פעמיים לאחר מכן. כשפגש קלארק את ג'וזפין דילון — ש-הפכה לאחר מכן לאשתו הראשונה — היה גיבל חוטב עצים שהפך לפועל טלפונים בעל שאיפות תיאטרליות עזות שלא מצאו-פורקן. העלמה דילון, שהיתה קשישה ממנו ב-17 שנה, היתה בעלת כל התכונות שהיו-דרושות אז לגיבל: ידיעה רחבה וכל-ידידות בתחום התיאטרון. האשה הראשונה בעלת-תרבות, חן וחוסילב שפגש גיבל מאז מות-אמו החורגת.

היא לימדה אותו לשחק והכניסה אותו-לחץ התיאטרון בפורטלאנר.

בהיותה מורה לדרמה בהוליווד, באה הי-עלמה דילון לפורטלאנר כדי להדריך קבוצה-תיאטרלית. כשחזרה להוליווד, נסע קלארק-אחריה והם נישאו בלוס אנג'לס כעבור שנה.

(שלישית מימין), קארול לומברד, היוותה נקודת שיא בחיי גיבל, אך-חיה עמו פחות משלוש שנים. בדרכה הולכת **מספר 5**, קיי וויליאמס ספראקלס, שנישאה לגיבל ביולי השנה לאחר היכרות בת 12 שנה.

היו ימים בהם לא נמצאה בביתם פת לחם, אך בעזרת העלמה דילון, שהמשיכה להכשיר-רו למשחק, הפך גיבל לניצב (סטאטיסט) בסרטים ובמחזות בלוס אנג'לס והשתכר-כמה פרטיות למחיתו.

לאחר שבשנת 1927 החליטה ג'וזפין דילון לעבור ללהקה נידת, נפרדה ממנו, דבר ש-הביא קץ ליחסיהם המשפחתיים. גיבל חש-כי אין הוא זקוק לה עוד.

זה היה משעמם

בעת העדרה של אשתו הראשונה פגש-גיבל במאריה לאנגהאם, האשה העשי-רה והמושכת של החברה ההאוסטונית, שי-

קורס זה עלול להיות קשה מנשוא מאחר-שהיה כרוך במאמץ מיוחד. אולם גיבל הי-מפורסם, שמשך לעברו את עיני הכל, היה-זהיר במיוחד ונשא את הכל מבלי להתלונן. כשנתמנה כסגן, עבר לבית ספר לתותחני-נים, שם החל מגדל מחדש את השפם הי-מפורסם שלו, שגולח בהתאם להוראות קורס-הטייס.

גיבל נשלח לאירופה לא רק כתותחן-אוויר אלא גם בשליחות קולנועית: הוא עמד-בראש קבוצה מיוחדת שבאה מהוליווד ל-חיל-האוויר לשם הכנת סרט אודות תותחני-אוויר. תוך כדי עבודה על הסרט ביצע גיבל-חמש טיסות בי-17 שבאחת מהן, מעל-עמק הרוהר, נורה מטוסו וניזוק קשה.

בימים ההם פשטה באירופה השמועה כי-מרשל גרינג, מפקד חיל-האוויר הנאצי, הכריז-

גיבל תפקידו בסרט גרוע, שכרה מטוס ש-הג מעל אולפני מטרו גולדווין מאיר ופיזר-מאות מכתבי ברכות ואיחולים לגיבל.

תקופת החיזור שלהם היתה ארוכה, משום-שרייה לאנגהם דרשה הון תועפות תמורת-הסכמתה לגירושין. בינתיים, שמרה העלמה לומברד על גיבל בשבוע עיניים. כששמעה-פעם כי שחקנית שהשתתפה עם גיבל באיר-תו סרט מנסה להורו אחריו, באה לאולפן-באמצע הסרטת הקטע, תפשה את הכמאי-בצווארונה, הורתה באצבעה על הנערה הנרע-דת ואמרה: "אם ה- - - הזאת לא עוד-בת את הסרט — יעזוב גיבל!" עד מהרה-סולקה הנערה מן הסרט.

לבסוף, ב-1939 הסכימה רייה לקבל 286 אלף דולר, סכום גדול בתרבה מכפי שהיה-בידי גיבל באותו זמן. הוא קיבלו מחברת

"המצרים רוצים שחזק רק את זה!"
רבקה מרקוביץ (2;6)
ראשית, שכן ב/4

"העיקר — השליטה במים!"
ניר שריג (1;6)
נהריה, רח' הרצל, בית וויל

"יד לפה! האייב מאזין!"
רבקה בורקוש (4)
כפר-אתא, בית זור

חתה (7) נבחה במכוון פסיכוכני. אחת השאלות שהוצגו לפניה היתה: "ממה תתפרנסו אם אינך לא יעבוד?" ענתה שרה: "אז הוא ישב על המדרכה ויקבץ נדבות!"

דווחה שפרה בצלאל
תל-אביב, רחוב כפר-סבא 15

רבבה עוקשי (5) אינה משלימה עם העובדה שאני "שיכנויה לבנה" והיא תי שחומה. ברצותה להוכיח לי כי היא אינה נופלת ממני למרות עורה השחום, אמרה: "את כמו סוכר ואני כמו שוקולדה!"

הגנת מ. סירוטקין
פתח-תקווה, חובבי-ציון 27

כישי (5;6) חוזר מהגן בשמחה: "אמא! עשינו היום בור עמוק מאד!" "ומצאתם נפט?" שאלתי.

"עוד לא", ענה, "אבל זה התחיל כבר להסריח!"
אמו עליזה כפכפי
הדר-יטוף, שיכון מח"ל 176

שיחה נסכה בחוג המשפחה על זוג הקומיקאים דדיגאן ושומאכר, כשלפתע התפרצה ניצה (6) וקראה: "אני לא מבינה כלום. מה זה? או שאתם מדברים על שני שחקנים, או שאתם מדברים על דדיגאן ושומאכר!"

אחיה יהודה צבי
תל-אביב, מלצ"ס 37

סתר (3) לא התרגלה לשהייה הממושכת בחוץ-לארץ. יהגועים לארץ תוקפים או תה לעתים. יום אחד שאלה אותי: "אמא, את יודעת איפה אני גרה?"

"בתל-אביב, יד אליהו, רחוב לה-גארדניה 29". עניתי.

כחי אותי הביתה בבקשה, השיבה אסתי. אמה יהודית שהם גרמניה, דיסלדורף, רח' הנסיך גיאורג 85

שנפדה לי שן, ניסתה דליה (5) לנחמני: "אל תצטערי, אמא. עוד מעט תצמח לך אחרת. גם לי תיפולנה השיניים בשנה הבאה."

אמה יהודית איצטסקו
קריית חיים, 28/65

כתא כעסה על נעמי (3) ואמרה לה: "את ילדה רעה!" השיבה נעמי: "אני יודעת שאני רעה, אבל יש לי שכל!"

הרצליה, רח' סוקולוב, בית אסאילוב

צבריהן האנדרדיקס ועוד הקצבניות

בורה (7) גילתה בקיאת בגיאוגרפיה ודאגה לגורל המדינה גם יחד. השבוע שאלה: "נכון שהאדמה מסתובבת?" "נכון", עניתי. "אז הנפט בנגב יכול להישפך החוצה!"

ששמעה על קרן המגן, באה דבורה הביתה בעצם שעות הלילה, זרקה את ספריה ארצה, והכריזה באוזני אמה המופתעת: "אמא, אני לא הולכת יותר לבית-הספר, ובעד הכסף שאת נותנת למורה נקנה הרבה מאסטיק לחיילים!"

בן-דודתה טוביה הולצמן
טירת הכרמל

לדי הגן בעין-חרוד השמינו עצות משלהם כיצד להגדיל את התרומה לקרן-המגן. יעקב: "לא נשבור דברים בגן, אז לא נצטרך לקנות חדשים, ובעד זה נקנה נשק."

יובל: "באמריקה יש הרבה כסף. כדאי לנסוע ולהביא."

שי: "צריך לתקן את הגיפס מהחצר ולמסור אותו לצה"ל!"

אליהו: "לא ללחוץ את העפרונות, אז העופרת לא תישבר ולא נצטרך לקנות חדשים."

עידן: "לאסוף בולים ובכסף לקנות נשק."

מאוחר יותר, כששמע את הגננות מתייעצות אם למכור את האחו של הגן למען קרן-המגן, אמר: "נמסור את האחו שלנו, אז הוא יתנפל על המצרים כמו שהוא מתנפל על התרנגולות שלנו."

משק עין-חרוד
הקיבוץ המאוחד

לאחר שביקשתי את עפרה (6) פעמים רבות לחדול ממצצת אצבע, ענתה לאחר הירורים ממושכים: "אמא, הגדולים מעשנים סיגריות, ואנחנו הקטנים מוצצים אצבע!"

אמה אהובה מורי
פרדס חנה, רחוב ראשונים

כל אדם שישלח למערכת אמרה או תמונה או שתייה יחד, ושיפורסמו במדור זה. יקבל פרס יפה בצורת חבילת שי של התכשירים המפורסמים לתינוקות, "בבה שופמן" פודרה, סבון, תחליב, — המוסיפים חן ובריאות ל-תינוק. נוכח על כך יקבלו ילדים משחת שיניים מיוחדת, "בבה שופמן" עם טעם תפוחי זהב. ערכה של כל חבילת שי (לפני המחירים לצרכן) יהיה שש ל"ה. החבילות יישלחו ישר לביתו של הנוכח.

את החומר יש לשלוח למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל-אביב ולסמן על המעטפה "צבריהן המורים ועוקצנים". כן יש לציון את שמו המלא של הילד ותאריך לידתו, את שם השולח, את יחסו לילד (אם, אב, אח, מורה, ננת וכו') ואת כתובתו המלאה. המערכת תבחר בתמונות הטובות ותחזיר לשולחים את כל התצלומים, אם פורסמו או לאו.